

Financira
Evropska unija

Integracija migrantk

Študija Evropske
migracijske mreže

September 2022

Omejitev odgovornosti

To študijo je pripravila Evropska migracijska mreža (EMN), ki jo sestavljajo nacionalne kontaktne točke (EMN NKT) v EMN državah članicah (vse EU države razen Danske) in EMN državah opazovalkah (NO, GE, MD, UA, ME, AM), Evropska komisija, in ponudnik storitev (ICF). Študija ne odraža nujno mnenj in stališč Evropske komisije, ponudnika storitev EMN (ICF) ali EMN NKT, prav tako pa jih njene ugotovitve ne zavezujejo. Prav tako Evropska komisija, ICF in nacionalne kontaktne točke EMN nikakor niso odgovorni za kakršno koli uporabo predloženih informacij.

Študija je bila del delovnega programa EMN za leto 2021.

Pojasnilo

Študija je bila pripravljena na podlagi nacionalnih prispevkov 24 EMN NKT (AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, SE, SI, SK) zbranih na podlagi skupne predloge, ki so jo razvile nacionalne kontaktne točke EMN, da se zagotovi čim večja primerljivost. Nacionalni prispevki so večinoma temeljili na analizi zdajšnje zakonodaje in političnih dokumentov, poročil, akademske literature, internetnih virov ter poročil in informacij nacionalnih organov, ne pa na primarnih raziskavah. [Navedba držav članic EU v raziskavi](#), ki sledi predstavitvi informacij, kaže na razpoložljivost ustreznega gradiva, ki so ga te države članice zagotovile v svojih nacionalnih prispevkih, kjer je mogoče najti podrobnejše informacije, zato je zelo priporočljivo, da se posvetujete tudi z njimi.

Statistični podatki so bili pridobljeni iz Eurostata, nacionalnih organov in drugih (nacionalnih) zbirk podatkov.

Pomembno je opozoriti, da se informacije v tej raziskavi nanašajo na stanje v zgoraj navedenih državah do decembra 2021 in zlasti na prispevke njihovih nacionalnih kontaktnih točk EMN.

Nacionalne kontaktne točke EMN iz drugih držav članic zaradi različnih razlogov tokrat niso mogle sodelovati v tej študiji, so pa to storile za druge dejavnosti in poročila EMN.

Fotografija: © shutterstock (naslovnica)

Ikone je pripravilo podjetje www.flaticon.com in vecteezy.com

VSEBINA

POVZETEK 4

Ključni poudarki	4
Obseg in cilji študije	4
Metoda in analiza	5
Migrantke v evropski uniji	5
Krovne politike integracije migrantk	5
Ukrepi za integracijo migrantk	9
Odzivi na pandemijo COVID-19 ter načrti in napovedi za prihodnost	7

1 OZADJE 8

1.1 Ozadje in okvir politike Evropske unije	8
1.2 Cilj in obseg študije	10
1.3 Metodologija	11
1.4 Sestava poročila	11

2 MIGRANTKE V EVROPSKI UNIJI 12

2.1 Migrantke v Evropski uniji: pregled in ključni kazalniki integracije	12
2.2 Ključni izzivi in priložnosti, o katerih razpravljajo države članice	19

3 KROVNE POLITIKE ZA INTEGRACIJO MIGRANTK 23

3.1 Pregled politik integracije	23
3.2 Pristojnosti pri politikah integracije	25
3.3 Integracija migrantk ob upoštevanju prednostnih nalog politike	26
3.4 Politike, ki obravnavajo migrantke na različnih področjih integracije	27

4 UKREPI ZA INTEGRACIJO MIGRANTK. 31

4.1 Pregled ukrepov za integracijo	31
4.2 Ukrepi za integracijo glede na vrste območij in poudarki primerov dobrih praksi	34

5 ODZIVI NA PANDEMIJO COVID-19 TER NAČRTI IN NAPOVEDI ZA PRIHODNOST 38

5.1 Vpliv pandemije Covid-19 na politike in ukrepe za integracijo	38
5.2 Prihodnji načrti in napovedi	40

6 SKLEPI 42

7 PRILOGE 44

POVZETEK

KLJUČNI POUDARKI

- **Večina držav članic Evropske unije ima vzpostavljene politike integracije, vendar jih zgolj nekaj v svojih nacionalnih politikah integracije posebej obravnava ženske.** To je lahko vsaj deloma posledica pristopa vključevanja načela enakosti spolov, ki ga uporablja večina držav članic Evropske unije. Poleg tega nekatere države članice EU sledi dvojnemu pristopu, ki združuje vključevanje načela enakosti spolov s ciljno usmerjenimi politikami za migrantke.
- **V večini držav članic Evropske unije je odgovornost za politike integracije razdeljena med nacionalno, regionalno in lokalno raven.** Medtem ko v nekaterih državah članicah Evropske unije integracijo obravnavajo na nacionalni ravni, pa v večini držav članic poudarjajo pomen vključevanja občin in nevladnih organizacij (NVO) v izvajanje politike.
- V večini držav članic Evropske unije integracija migrantk trenutno ni prednostna naloga nacionalne politike, **čeprav so nekatere države to temo postavile na prvo mesto, predvsem da bi izboljšale enakost spolov.**
- **Integracija migrantk na trg dela je ena od glavnih tem razprav v različnih državah članicah Evropske unije,** vključno z ovirami pri dostopu, kot so nepriznavanje kvalifikacij in jezikovne ovire. Migrantke tudi niso dovolj ozaveščene o svojih pravicah na trgu dela ter o spodbudah za iskanje priložnosti za izobraževanje in zaposlitev. Med drugimi obravnavanimi izzivi so bili diskriminacija, pomanjkanje socialnih mrež, omejen dostop do otroškega varstva in druge družinske obveznosti.
- Države članice so na splošno **priznale potrebo po posebnih politikah za integracijo, ki bi bila prilagojena migrantkam.** Večina držav članic Evropske unije je razvila posebne politike, ki obravnavajo integracijo migrantk predvsem v zvezi z dostopom do trga dela in integracijo v družbo, čemur sledijo učenje jezika, izobraževanje in zdravje. Druge posebne politike so se nanašale na nastanitev, zagotavljanje zaščite pred nasiljem, preprečevanje in zaščito žensk pred trgovino z ljudmi, preprečevanje diskriminacije in rasizma ter integracijo skozi šport.
- **V državah članicah so bili uvedeni primeri dobre prakse ukrepov za integracijo, ki so upoštevali vidik spola ali uporabili koncept interseksionalnosti.** Osredotočajo se predvsem na dostop do trga dela in integracijo v družbo, čemur sledijo učenje jezika, izobraževanje, zdravje, nastanitev in podjetništvo. Drugi ukrepi so se nanašali na druge vrste pomoči, kot so psihosocialna podpora ali podpora staršem.
- **Večina držav članic ni razvila posebnih politik integracije ali prilagodila obstoječih, da bi zmanjšala negativen vpliv pandemije covid-19 na migrantke.** To je večinoma zato, ker je bil položaj migrantk obravnavan v politikah, namenjenih migrantom na splošno, ali v nacionalnih politikah s področja pandemije covid-19. Države članice, ki so med pandemijo covid-19 razvile posebne politike integracije, neposredno namenjene migrantkam, so večinoma predvidele svetovanje in večsektorsko pomoč nevladnih organizacij migrantkam ter podaljšanje njihovih dovoljenj za prebivanje.
- Več držav članic je načrtovalo **nove politike ali spremembe obstoječih, da bi dodatno okrepile integracijo migrantk,** vključno z obravnavanjem vpliva pandemije covid-19.

OBSEG IN CILJI ŠTUDIJE

Ta študija EMN ugotavlja, če in v kolikšni meri države članice Evropske unije v svojih politikah in ukrepih za integracijo upoštevajo poseben položaj

migrantk. Ta študija se osredotoča na integracijo migrantk na glavnih sektorskih področjih, ki jih zajema Akcijski načrt Evropske unije za integracijo in

vključevanje v obdobju 2021–2027¹ in ki vključujejo izobraževanje in usposabljanje, zaposlovanje in spretnosti, zdravje in nastanitev, saj so v akcijskem načrtu obravnavani kot podlaga za integracijo v družbo. V tej študiji se izraz »integracija« uporablja v širšem pomenu ter zajema politike in ukrepe za integracijo in vključevanje, ki se nanašajo na migrantke.

Politike integracije se nanašajo na ciljne strategije integracije in akcijske načrte, pa tudi na širše politične

instrumente, ki so pomembni za integracijo migrantk, kot so vladni programi za posamezne sektorje (zdravje, izobraževanje, zaposlovanje, nastanitev itn.). *Ukrepi* vključujejo sistematične pobude (večletne/dolgoročne), projekte (priložnostne) in zakonodajne (strukturne) ukrepe, ki se uporabljajo za izvajanje politik integracije (vključno s tistimi, ki jih financira vlada, vendar jih v njenem imenu izvajajo nevladne organizacije).

METODA IN ANALIZA

Informacije, uporabljene v tej študiji, izvirajo predvsem iz sekundarnih virov, ki jih je zagotovilo 24 držav članic Evropske unije. Nacionalni prispevki so temeljili na teoretični analizi obstoječe zakonodaje in dokumentov o politiki, poročil, akademske literature,

internetnih virov, poročil medijev in informacij, pridobljenih od nacionalnih organov. V nekaterih državah članicah je bilo zbiranje osnovnih podatkov opravljeno z razgovori z nacionalnimi zainteresiranimi stranmi.

MIGRANTKE V EVROPSKI UNIJI

Leta 2020 je bilo v EU-27 skupaj z Norveško 452.687.496 prebivalcev, od tega 51 % žensk, njihov delež v državah članicah pa se je gibal med 49 % in 53 %. V istem letu so državljani tretjih držav predstavljali 5 % prebivalstva (kar je več kot leta 2016, ko so predstavljali 4 %). V primerjavi s celotnim prebivalstvom je bilo med državljani tretjih držav nekoliko več moških (51 %).

Med letoma 2016 in 2020 so države članice Evropske unije in Norveška migrantom iz tretjih držav izdale skoraj 11,5 milijona² prvih dovoljenj, največ, 2,9 milijona (25 %), pa jih je bilo izdanih leta 2019. V obdobju 2016–2020 je največ dovoljenj izdala Poljska (3,2 milijona), sledita pa ji Španija (1,3 milijona) in Francija (1,2 milijona). Plačane dejavnosti predstavljajo največji delež izdanih

prvih dovoljenj (36 %), sledijo pa družinski (28 %), drugi (23 %)³ in izobraževalni razlogi (13 %). V vseh državah, razen v Litvi, se je število izdanih prvih dovoljenj v letu 2020 v primerjavi z letom 2019 zmanjšalo, kar je deloma mogoče pripisati pandemiji covida-19 in posledičnim omejitvam potovanj.

Prva dovoljenja za plačane dejavnosti, ki so bila v obdobju 2016–2020 izdana v državah članicah Evropske unije in na Norveškem, so bila izdana več moškim migrantom kot migrantkam. Nasprotno pa so bila v državah članicah Evropske unije in na Norveškem, razen na Cipru in v Španiji, dovoljenja, izdana na podlagi družinskih razlogov, izdana več migrantkam kot moškim migrantom.

KROVNE POLITIKE INTEGRACIJE MIGRANTK

Večina sodelujočih držav članic ima vzpostavljene politike integracije za migrantke,⁴ ki jih lahko razdelimo na tri glavne politične pristope, ki pa se med seboj ne izključujejo: politike integracije brez poudarka na spolu,⁵ politike integracije s posebnim poudarkom na migrantkah⁶ in politike integracije s pristopom vključevanja načela enakosti spolov.⁷

V desetih državah članicah Evropske unije je integracija migrantk trenutno prednostna naloga nacionalne politike,⁸ saj je ta tema posebej omenjena v njihovih politikah integracije in akcijskih načrtih, zlasti z namenom doseganja enakosti spolov. Vendar pa v večini držav članic integracija migrantk trenutno ni prednostna naloga politike.⁹ Medtem ko se v nekaterih

1 European Commission, 'EU Action plan on Integration and Inclusion 2021-2027', COM(2020) 758 final, <https://ec.europa.eu/migrant-integration/?action=media-down-load&uuid=CDFE0088-C151-66D5-846F7C422DE2A423>, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

2 Podatki za Nemčijo in Finsko za obdobje 2016–2018 niso na voljo, za Malto in Slovaško pa ni na voljo nobenih podatkov.

3 Prva dovoljenja, izdana iz »drugih razlogov«, vključujejo: status mednarodne zaščite, status begunca in subsidiarno zaščito, humanitarne razloge, samo prebivanje, druge neopredeljene razloge, mladoletnike brez spremstva in žrtve trgovine z ljudmi.

4 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, NL, SE, SI, SK.

5 BG, CY, EE, HR, IE, IT, LU, LV, NL, PL, SI.

6 AT, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, LT, MT, NL, SE.

7 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IT, LU, MT, SE, SK.

8 AT, BE, CY, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, SE.

9 BG, EE, HR, HU, IE, IT, LU, LT, LV, MT, NL, PL, SI, SK.

državah članicah Evropske unije odgovornost za politike integracije obravnava na nacionalni ravni,¹⁰ pa so v večini držav članic Evropske unije¹¹ pristojnosti razdeljene med nacionalno, regionalno in lokalno raven.

Večina držav članic Evropske unije je razvila posebne politike, ki posebej obravnavajo integracijo migrantk na različnih področjih, poročajo pa o 140 primerih. Dve glavni področji, o katerih je poročalo 17¹² držav članic Evropske unije, sta trg dela (in podjetništvo) s

34 politikami¹³ in integracija v družbo (prav tako 34 politik).¹⁴ Naslednji najpogostejši področji sta bili učenje jezika¹⁵ in izobraževanje,¹⁶ s katerih so države poročale o 32 oziroma 29 politikah, 24 politik je bilo povezanih z zdravjem,¹⁷ 12 pa se jih je osredotočalo na nastanitev.¹⁸ V 12 državah članicah je bilo še 19 posebnih politik, ki so vključevale zagotavljanje zaščite pred nasiljem, preprečevanje in zaščito žensk pred trgovino z ljudmi, preprečevanje diskriminacije in rasizma ter integracijo skozi šport.¹⁹

UKREPI ZA INTEGRACIJO MIGRANTK

Države članice so navedle skupaj 54 primerov dobre prakse ukrepov za integracijo,²⁰ pri čemer pet držav članic ni navedlo nobenega primera.²¹ Manj kot polovica navedenih primerov posebej obravnava migrantke (20 ukrepov²² od 54), preostali pa obravnavajo migrante na splošno, vključno z migrantkami. Primeri ukrepov zajemajo šest glavnih področij integracije, pri čemer se jih največ osredotoča na podporo pri integraciji na trg dela (26)²³ ali integraciji v družbo (25),²⁴ sledijo pa ukrepi v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem (23)²⁵ ter učenjem jezika (21).²⁶ Majhen delež navedenih ukrepov zajema dostop do zdravstvenih storitev (11)²⁷ in nastanitve (pet)²⁸ ali podporo podjetništvu (pet).²⁹ Poleg tega se 12 ukrepov nanaša na druge oblike pomoči, kot sta psihosocialna podpora ali podpora staršem.³⁰

Kar zadeva **trajanje**, je največji delež (več kot tretjina) ukrepov, ki so veljali za primere dobre prakse, trajal

od enega do treh let, manj kot tretjina ukrepov pa se je izvajala deset ali več let. Največji delež ukrepov so izvajale nevladne organizacije, financirani pa so bili iz sredstev Evropske unije in/ali državnih sredstev, medtem ko so preostale ukrepe izvajale samo organizacije iz javnega sektorja ali pa so se izvajale v okviru partnerstev, ki so vključevala dve ali več organizacij. Države članice so izpostavile več ovir pri izvajanju ukrepov, ne glede na to, za katero področje so namenjeni, pri čemer je največ ukrepov naletelo na težave, povezane s pandemijo covid-19. Druge ovire so se nanašale na pomanjkanje možnosti otroškega varstva, kar je migrantkam preprečevalo sodelovanje v dejavnostih ter povzročalo težave pri obiskovanju kraja dejavnosti ali dostopu do stabilne internetne povezave za sodelovanje v spletnih sejah, in na jezikovne ovire.

10 CY, SI, SK.

11 AT, BE, BG, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SE.

12 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, SE, SI, SK.

13 AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, SE, SI, SK.

14 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, NL, SE, SI, SK.

15 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, SE, SI.

16 AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, PL, SE.

17 AT, BE, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, NL, PL, SE, SI, SK.

18 CY, CZ, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, SE, SI, SK.

19 AT, BE, CY, DE, EE, ES, FI, FR, IE, LV, NL, SI.

20 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

21 BG, HU, PL, SI, SK.

22 AT, BE, DE, FI, FR, IE, LU, LV, MT, NL.

23 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, MT, NL, SE.

24 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL.

25 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, CZ, DE, EL, ES, FI, IE, LT, LU, MT, NL, SE.

26 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

27 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, CZ, ES, FR, IE, LU, MT.

28 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CZ, ES, IT.

29 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE and CZ, EE, IT.

30 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, CY, DE, EE, EL, HR, IT, FR, LU, SE.

ODZIVI NA PANDEMIJO COVIDA-19 TER NAČRTI IN NAPOVEDI ZA PRIHODNOST

Čeprav je bila večina težav, s katerimi so se pri izvajanju ukrepov srečevale države članice, povezana s pandemijo covid-19, kot je prestavljanje dogodkov, omejitev števila sodelujočih ali prepoved osebne udeležbe, pa večina držav članic³¹ ni razvila posebnih politik integracije ali prilagodila obstoječih, da bi zmanjšala njihov negativen vpliv na migrantke. Od teh jih je osem³² menilo, da je bil položaj migrantk zadovoljivo obravnavan v okviru širših politik integracije migrantov ali v medsektorskih politikah, povezanih s pandemijo covid-19, namenjenih družbi kot celoti. Po drugi strani pa je ena država članica³³ navedla konkretne primere politik integracije, ki so bile med pandemijo covid-19 neposredno namenjene migrantkam. Te politike integracije so se osredotočale na različna področja ukrepanja, kot so svetovanje in

večsektorska neposredna pomoč, ki jo migrantkam zagotavljajo nevladne organizacije.³⁴

Štiri države članice³⁵ so navedle, da so se zaradi vpliva pandemije covid-19 začele zavedati novih izzivov, s katerimi se srečujejo migrantke, ki so jih nato poskušale reševati z razvojem novih ukrepov, usmerjenih na trg dela in v podjetništvo,³⁶ izobraževanje,³⁷ sprejetje pravil glede higiene in vedenja (npr. omejevanje socialnih stikov),³⁸ učenje jezika,³⁹ socialno-ekonomsko vključevanje in integracijo v družbo,⁴⁰ zdravje⁴¹ ter zaščito pred nasiljem na podlagi spola. Osem drugih držav članic⁴² je poročalo o načrtovanem razvoju politik ali načrtih za uvedbo novih elementov v obstoječe politike in ukrepe za dodatno izboljšanje integracije migrantk, tudi ob upoštevanju vpliva pandemije covid-19.

31 AT, BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SE, SI, SK.

32 AT, BE, CY, CZ, FR, LU, NL, SK.

33 DE.

34 DE.

35 AT, BE, DE, SE.

36 AT, BE, DE, SE.

37 AT.

38 DE.

39 BE, DE, SE.

40 BE, DE.

41 AT.

42 BE, DE, EE, EL, FI, FR, IE, IT, LT, LU, NL.

1 OZADJE

Ta študija izpostavlja glavne politike in ukrepe za integracijo migrantk v državah članicah Evropske unije.

OZADJE IN OKVIR POLITIKE EVROPSKE UNIJE

Na svetovni ravni in v Evropski uniji ženske predstavljajo približno 50 odstotkov migrantov. Medtem ko so sredi leta 2020 migrantke predstavljale nekaj manj kot polovico (135 milijonov ali 48,1 odstotka) vseh migrantov po svetu, so do sredine leta 2021 predstavljale nekaj več kot polovico (33 milijonov ali 51,2 odstotka) vseh migrantov v Evropski uniji.⁴³

V tej študiji je migrantka opredeljena kot ženska, ki je državljanka tretje države. Vendar pa nekateri podatki in politike integracije, o katerih poroča ta študija, morda ne obravnavajo izključno državljanov tretjih držav, temveč jih vključujejo kot del širše ciljne skupine (npr. ženske na splošno ali migrantke na splošno, kar lahko vključuje tudi državljane Evropske unije z migrantskim ozadjem).

Ženske se v Evropo selijo iz različnih razlogov.⁴⁴ Prihajajo lahko kot družinske članice, delovne migrantke, študentke, prosilke za azil ali pripadajo drugi skupini migrantov. Zato se pravni statusi in pravice migrantk razlikujejo. To je povezano s precejšnjimi razlikami v priložnostih in izzivih v zvezi z integracijo.⁴⁵

Nedavne študije kažejo, da se migrantke soočajo s tako imenovano »dvojno prikrajšanostjo«, saj so hkrati ženske in migrantke.⁴⁶ Pri migrantkah v Evropski uniji (vključno z državljankami Evropske unije in državljankami tretjih

držav) je denimo stopnja brezposelnosti na splošno višja kot pri ženskah, ki niso migrantke, in moških migrantih.

Pri ženskah z majhnimi otroki je stopnja zaposlenosti migrantk bistveno nižja kot pri ženskah, ki niso migrantke.⁴⁷

Poleg tega je pandemija covida-19 nesorazmerno močno prizadela migrantke, na primer zaradi izgube zaposlitve, dodatne nege in gospodinjanskega dela ali večje izpostavljenosti pri zagotavljanju storitev na terenu.⁴⁸

Vendar pa obstajajo tudi priložnosti za integracijo. Na primer, za migrantke je enako verjetno, da imajo tudi same enako visoko izobrazbo kot ženske, ki niso migrantke, in bolj verjetno, da imajo visoko izobrazbo kot moški migranti. Vendar pa je previsoka kvalifikacija (ko migranti opravljajo delo, ki je nižje od njihove ravni formalnih kvalifikacij) nekoliko višja med migrantkami kot migranti (34 % moških in 36 % žensk v državah OECD). Te razlike kažejo, kako pomemben je pristop na podlagi spola pri politikah in ukrepih za integracijo migrantov.⁴⁹

Študija, ki jo je leta 2017 izvedla Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA), je pokazala, da je v nacionalnih akcijskih načrtih in strategijah integracije malo dokazov o pristopu na podlagi spola.⁵⁰ Evropsko

43 United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division, 'International Migrant Stock 2020', 2020, <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock>, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

44 European Commission, 'Integration of migrant women – A key challenge with limited policy resources', 2018, <https://ec.europa.eu/migrant-integration/feature/integration-of-migrant-women>, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

45 European Economic and Social Committee, 'Opinion on Inclusion of migrant women in the labour market', 2015, p.5, <https://ec.europa.eu/migrant-integration/library/doc/inclusion-of-migrant-women-in-the-labour-market?lang=en>, nazadnje dostopno 9. julij 2021; FRA, 'Second European Union Minorities and Discrimination Survey – Migrant women – selected findings', 2019, p. 9–11, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2019-eu-midis-ii-migrant-women_en.pdf, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

46 European Commission – Joint Research Centre, 'Gaps in the EU Labour Market Participation Rates: an intersectional assessment of the role of gender and migrant status', 2020, <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121425>, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

47 OECD, 'How to strengthen the integration of migrant women?', 2020, Migration Policy Debate No. 25, pp. 4 and 6, <https://www.oecd.org/migration/mig/migration-policy-debate-25.pdf>, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

48 IOM, 'COVID-19 and women migrant workers: Impacts and Implications', 2020, <https://publications.iom.int/books/covid-19-and-women-migrant-workers-impacts-and-implications>, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

49 OECD, 'How to strengthen the integration of migrant women?', 2020, Migration Policy Debate No. 25, p. 4, <https://www.oecd.org/migration/mig/migration-policy-debate-25.pdf>, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

50 FRA, 'Together in the EU - Promoting the participation of migrants and their descendants', 2017, p. 7, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2017-together-in-the-eu_en.pdf, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

računsko sodišče je v svojem poročilu za leto 2018 ugotovilo pomanjkanje politik za obravnavanje posebnih izzivov pri integraciji migrantk.⁵¹ Poleg tega so bile v nedavni študiji, ki jo je objavila Evropska mreža migrantk leta 2020, ugotovljene pomanjkljivosti pri obravnavi potreb migrantk v projektih Sklada za azil, migracije in vključevanje (AMIF), ki se izvajajo z neposrednim upravljanjem, in v študiji navajajo: »Čeprav je v večini pozivov na kratko omenjeno vključevanje načela enakosti spolov,⁵² pa ni pojasnjeno, kaj ta izraz pomeni v praksi. Prav tako večinoma ne upoštevajo posebnega ranljivega položaja ter potreb žensk in deklet.«⁵³

Za politike integracije državljanov tretjih držav so pristojni nacionalni organi držav članic Evropske unije. Vendar pa Evropska unija od **Amsterdamske pogodbe** iz leta 1999, ki je leta 2004 privedla do **Skupnih osnovnih načel politike vključevanja priseljencev v Evropski uniji**, redno določa prednostne naloge in cilje za spodbujanje politik Evropske unije, zakonodajnih predlog in možnosti financiranja na področju integracije. Od podpisa **Lizbonske pogodbe leta 2007** so evropske ustanove pooblašene za »zagotavljanje spodbude in podpore ukrepom držav članic za spodbujanje integracije državljanov tretjih držav. Prednostne naloge in cilji Evropske unije so vodili in še vedno vodijo večino ukrepov Evropske unije na področju integracije. **Skupni program za vključevanje**, ki ga je Komisija predstavila leta 2005 in je veljal do leta 2010, je bil strateški dokument, ki je zagotavljal okvir za integracijo državljanov tretjih držav ter je vseboval veliko podpornih mehanizmov in instrumentov Evropske unije za spodbujanje integracije in lažjo izmenjavo med akterji integracije.

Leta 2009 je bila vzpostavljena **Evropska spletna stran o vključevanju**, ki zagotavlja platformo za dobre prakse in novice v zvezi z integracijo v Evropski uniji. Julija 2011 je bil sprejet **Evropski program za vključevanje državljanov tretjih držav**. Vključeval je obdobje 2011–2015 in se osredotočal na povečanje ekonomske, socialne, kulturne in politične udeležbe migrantov ter na boj proti diskriminaciji, s poudarkom na lokalnih ukrepih. Temu je leta 2016 sledil **Akcijski načrt za vključevanje državljanov tretjih držav**. V tem akcijskem načrtu se je Evropska komisija zavezala, da bo vzpostavila dialog z državami članicami ter zagotovila upoštevanje vprašanj, povezanih z vidikom spola in položajem migrantk, v načrtovanih politikah in pri financiranju pobud.⁵⁴ V oceni akcijskega načrta pa je bilo ugotovljeno, da so bile v

njem posebne potrebe nekaterih kategorij prepoznane samo v omejenem obsegu ter da je spregledal nekatera možna presečišča med statusom migranta osebe in drugimi segmenti diskriminacije, tudi na podlagi spola.⁵⁵

Orodje za profiliranje znanj in spretnosti, ki je bilo objavljeno leta 2017, popisuje znanja in spretnosti državljanov tretjih držav, ki jih lahko nacionalni organi uporabijo pri načrtovanju integracije. Evropska komisija je na podlagi akcijskega načrta iz leta 2016 začela novembra 2020 izvajati nov **Akcijski načrt za vključevanje in integracijo** (2021–2027). Evropska komisija je predlagala ciljno usmerjeno podporo pri integraciji, ki upošteva posamezne značilnosti, ki lahko predstavljajo posebne izzive, kot je spol, hkrati pa dopolnjuje pristop enakost spolov.⁵⁶ Hkrati pa strategija Evropske unije za enakost spolov za obdobje 2020–2025⁵⁷ poudarja pomen odziva, ki upošteva vidik spola, na različnih področjih politike, poudarja pa tudi »dvojni pristop ciljno usmerjenih ukrepov za doseganje enakosti spolov v povezavi z okrepljenim vključevanjem načela enakosti spolov«. Zato študija mreže EMN z naslovom Integracija migrantk v Evropsko unijo: politike in ukrepi izvaja vajo pravočasne ocene stališč držav članic EMN glede politik in ukrepov za integracijo, ki upoštevajo vidik spola in so namenjeni migrantkam.

Drugi pomembni instrumenti politike vključujejo:

- **Akcijski načrt Evropske unije za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025**, ki ga je Evropska komisija objavila 18. septembra 2020, izboljšuje ukrepanje proti rasizmu v Evropski uniji. Kot je poudarjeno v akcijskem načrtu, je rasizem lahko povezan z diskriminacijo in sovraštvom iz drugih razlogov, vključno s spolom.
- **Pakt Evropske unije o migracijah in azilu**, ki ga je Evropska komisija predlagala 23. septembra 2020, predlaga nov začetek na področju migracij z združitvijo politik s področij migracij, azila, integracije in upravljanja meja. Na področju integracije pakt podpira učinkovite politike integracije s poudarkom na lokalnih skupnostih in zgodnjem dostopu do storitev integracije za otroke in ranljive skupine.
- **Strategija Evropske unije za enakost spolov za obdobje 2020–2025** kot ključna cilja postavlja doseganje uravnotežene zastopanosti spolov pri sprejemanju odločitev in v politiki ter boj proti nasilju na podlagi spola. Strategija si prizadeva za

51 European Court of Auditors, 'The integration of migrants from outside the EU, Briefing Paper', 2018, p. 23, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/Briefing_pa_per_Integration_migrants/Briefing_paper_Integration_migrants_EN.pdf, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

52 Vključevanje načela enakosti spolov se nanaša na strategijo za doseganje enakosti spolov in zajema vključevanje vidika spola na vseh ravneh politik, ukrepov in programov z namenom spodbujanja enakosti med moškimi in ženskami ter boja proti diskriminaciji. Oglejte si EIGE (2022). Kaj je vključevanje načela enakosti spolov, <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/what-is-gender-mainstreaming>.

53 European Network of Migrant Women, 'Follow the €€€ for Women and Girls', 2020, <http://www.migrantwomennetwork.org/wp-content/uploads/Follow-the-Money-for-Women-2020-AMIF.pdf>, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

54 European Commission, 'Action Plan on the integration of third-country nationals, 2016', https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/default/files/what-we-do/policies/europe-an-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_action_plan_integration_third-country_nationals_en.pdf, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

55 European Commission, 'Assessment Of The 2016 Commission Action Plan On The Integration Of Third-Country Nationals', SWD(2020) 290 final, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/default/files/pdf/20201124_swd-2020-758-commission-staff-working-document.pdf, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

56 European Commission, 'EU Action plan on Integration and Inclusion 2021-2027', COM(2020) 758 final, pp. 6-7, https://ec.europa.eu/migrant-integration/?action=media_download&uid=CDFE0088-C151-66D5-846F7C422DE2A423, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

57 European Commission, 'A Union of Equality: Gender Equality Strategy 2020-2025', COM(2020) 152 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0152&from=EN>, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

dvojni pristop vključevanja načela enakosti spolov v kombinaciji s ciljno usmerjenimi ukrepi, pri čemer je intersekcionalnost horizontalno načelo njenega izvajanja. Na področju zdravja se na primer države članice spodbuja, da zagotovijo usposabljanje o upravljanju raznolikosti in potrebah posebnih skupin migrantov.

- Pripravljalni odbor na področju migrantk (GEC-MIG), podrejeni organ Komisije za enakost spolov (GEC) pri Svetu Evrope, trenutno pripravlja **Priporočilo o ženskah in dekletih, ki so migrantke ali begunke, temelji pa na Priporočilu Rec(79)10 o migrantkah** ter analizi potreb in vrzeli, za katere je treba najti rešitev.

1.2 CILJ IN OBSEG ŠTUDIJE

Cilj študije EMN z naslovom Integracija migrantk v Evropsko unijo: politike in ukrepi je dokumentirati, ali in v kolikšni meri države članice Evropske unije v svojih politikah in ukrepih za integracijo upoštevajo poseben položaj migrantk. Zagotavlja tudi pregled raziskav in statističnih podatkov, ki so na voljo na nacionalni ravni, glede priložnosti za integracijo in izzivov, s katerimi se srečujejo migrantke. Ta študija bi lahko oblikovalcem politik zagotavljala podatke, ki bi jim lahko pomagali pri oblikovanju politik in ukrepov za integracijo, ki bodo migrantkam zagotavljali boljšo podporo pri njihovi integraciji in upoštevali njihovo ozadje. Poleg tega lahko raziskovalci ugotovitve uporabijo kot izhodišče za bolj poglobljene raziskave na področju integracije migrantk, na primer na lokalni in regionalni ravni. Namen študije je tudi povečati ozaveščenost glede vprašanj na področju integracije, povezanih s spolom.

Ta študija se osredotoča na integracijo migrantk na glavnih sektorskih področjih, ki jih zajema Akcijski načrt Evropske unije za integracijo in vključevanje v obdobju 2021–2027⁵⁸ in ki vključujejo izobraževanje in usposabljanje, zaposlovanje in spretnosti, zdravje in nastanitev, saj so v akcijskem načrtu obravnavani kot podlaga za integracijo v družbo. Čeprav je izraz »integracija« sporen⁵⁹ in se v politiki vse bolj uporabljajo drugi izrazi, kot je »vključevanje«, se v tej študiji izraz »integracija« uporablja v širšem pomenu ter zajema politike in ukrepe za integracijo in vključevanje, ki se nanašajo na migrantke.

Glavni cilji študije so:

- popis obstoječih nacionalnih politik in ukrepov za integracijo v državah članicah Evropske unije z namenom ugotavljanja, v kolikšni meri so posebej namenjeni ženskam;
- posredovanje primerov dobrih praks in pridobljenih izkušenj držav članic Evropske unije o ukrepih za integracijo migrantk na nacionalni, pa tudi regionalni ali lokalni ravni; in
- zagotavljanje pregleda ciljno usmerjenih politik ali ukrepov, ki so bili razviti za preprečevanje negativnih posledic pandemije covid-19 na integracijo žensk.

Politike integracije se nanašajo na ciljne strategije integracije in akcijske načrte, pa tudi na širše politične instrumente, ki so pomembni za integracijo migrantk, kot so vladni programi za posamezne sektorje (zdravje, izobraževanje, zaposlovanje, nastanitev itn.). *Ukrepi* vključujejo sistematične pobude (večletne/dolgoročne), projekte (priložnostne) in zakonodajne (strukturne) ukrepe, ki se uporabljajo za izvajanje politik integracije (vključno s tistimi, ki jih financira vlada, vendar jih v njenem imenu izvajajo nevladne organizacije). Študija priznava, da se pomemben del integracije odvija v lokalnih skupnostih ter da imajo regionalne in lokalne oblasti lastne politike in ukrepe za integracijo. Vendar se študija zaradi predstavitve in sinteze zbranih podatkov osredotoča na nacionalno raven. Kljub temu pa so bila v to študijo vključena tudi vprašanja v zvezi z dobrimi praksami, da bi omogočili tudi navajanje primerov z regionalne in lokalne ravni.

Politike in ukrepi za integracijo so glede na področja usmeritve razdeljeni na trg dela in podjetništvo, izobraževanje in učenje jezika, nastanitev in zdravje ter integracijo v družbo. Države članice pa so lahko poročale tudi o katerem koli drugem pomembnem področju.

Obdobje poročanja za to študijo je med letoma 2016 in 2021, odvisno od področja analize (tj. podatki, politike, ukrepi), in po potrebi vključuje razvoj, povezan s pandemijo covid-19:

- podatki: 2016–2020, da bi zajeli trende v zadnjih petih letih v EU-27,
- politike: 2021 in prihodnji razvoj politik (tj. veljavne politike in načrtovane spremembe) ter
- ukrepi: 2016–2021, da bi se omogočila vključitev ukrepov, ki so bili morda že ocenjeni.

58 European Commission, 'EU Action plan on Integration and Inclusion 2021-2027', COM(2020) 758 final, https://ec.europa.eu/migrant-integration/?action=media_down-load&uuid=CDFE0088-C151-66D5-846F7C422DE2A423, nazadnje dostopno 9. julij 2021.

59 Schinkel, W. 'Against 'immigrant integration': For an end to neocolonial knowledge production', 2018, CMS, 6(31).

1.3 METODOLOGIJA

Ta študija temelji na nacionalnih poročilih, ki so jih pripravile nacionalne kontaktne točke EMN v državah članicah Evropske unije. Nacionalna poročila temeljijo na podatkih, informacijah in dobrih praksah, zbranih prek skupne predloge, ki je vključevala štiri glavna vprašanja:

- Kaj nam razpoložljivi podatki in/ali raziskave povedo o poteh priseljevanja, stopnji integracije migrantk v državah članicah Evropske unije ter izzivih in priložnostih za njihovo integracijo?
- V kolikšni meri so migrantke posebej obravnavane v nacionalnih politikah integracije (npr. strategijah, akcijskih načrtih in vladnih programih)?
- V kolikšni meri so v državah članicah Evropske unije na voljo ciljno usmerjeni ukrepi za integracijo, ki zlasti obravnavajo migrantke na nacionalni, pa tudi regionalni ali lokalni ravni, in kaj je bilo na tem področju opredeljeno kot dobra praksa?
- Ali so bile razvite posebne politike ali ukrepi za integracijo za preprečevanje negativnih posledic pandemije covid-19 na integracijo migrantk, in če je odgovor da, kakšne so te politike ali ukrepi?

V študiji so navedene dobre prakse, ki so jih opredelile nacionalne kontaktne točke, in ne izčrpen seznam vseh obstoječih ukrepov za integracijo. Nacionalne kontaktne točke so bile pozvane k izbiri omejenega, če je le mogoče, raznolikega nabora dobrih praks, ki ga zato ni mogoče šteti za reprezentativnega za vse ukrepe za integracijo, ki se izvajajo v vsaki državi članici. Merila za izbiro primerov »dobre prakse« so bila povzeta po evropski spletni strani s smernicami za integracijo, na kateri je bila dobra praksa opredeljena kot ukrep, ki je »uspešen, učinkovit, trajnosten in/ali prenosljiv ter zanesljivo vodi do želenega rezultata«.⁶⁰ Poleg tega bi lahko za namen te študije ukrep za integracijo veljal za »dobrega« tudi, če bi uporabljal koncept upoštevanja vidika spola ali interseksionalnosti, izbral pa bi ga strokovnjak, ki deluje na tem področju (npr. oblikovalec politike, ponudnik storitve, organizacija civilne družbe, organizacija za migrante), ali pa bil izbran na podlagi študij ali vrednotenj.

Ukrepi, predstavljeni v okvirjih v razdelku 4 te študije, ponazarjajo najobičajnejše vrste ukrepov na eni strani in najbolj inovativne pristope na drugi. Tako je mogoče zagotoviti uravnoteženo zastopanost držav članic in političnih pristopov.

1.4 SESTAVA POROČILA

Poleg tega uvoda je ta študija sestavljena iz naslednjih razdelkov:

- razdelek 2: Migrantke v Evropski uniji,
- razdelek 3: Krovne politike za integracijo migrantk,
- razdelek 4: Ukrepi za integracijo migrantk,
- razdelek 5: Odzivi na pandemijo covid-19 ter načrti in napovedi za prihodnost in
- razdelek 6: Sklepi.

60 European Commission, 'What are 'good practices'?', 2021, https://ec.europa.eu/migrant-integration/page/what-are-good-practices_en.

2 MIGRANTKE V EVROPSKI UNIJI

V tem razdelku je na podlagi podatkov Eurostata predstavljen analitični pregled položaja migrantk v Evropski uniji. Poleg tega vsebuje pregled ključnih kazalnikov integracije, ki posebej prikazujejo položaj migrantk. Na koncu pa prikazuje ključne priložnosti in izzive v zvezi z integracijo migrantk. Razdelek tako služi

kot podlaga za razumevanje priložnosti in izzivov, s katerimi se migrantke srečujejo pri integraciji v Evropsko unijo, ter za razumevanje politik in ukrepov, ki so jih uvedle države članice Evropske unije, da bi olajšale njihovo integracijo.

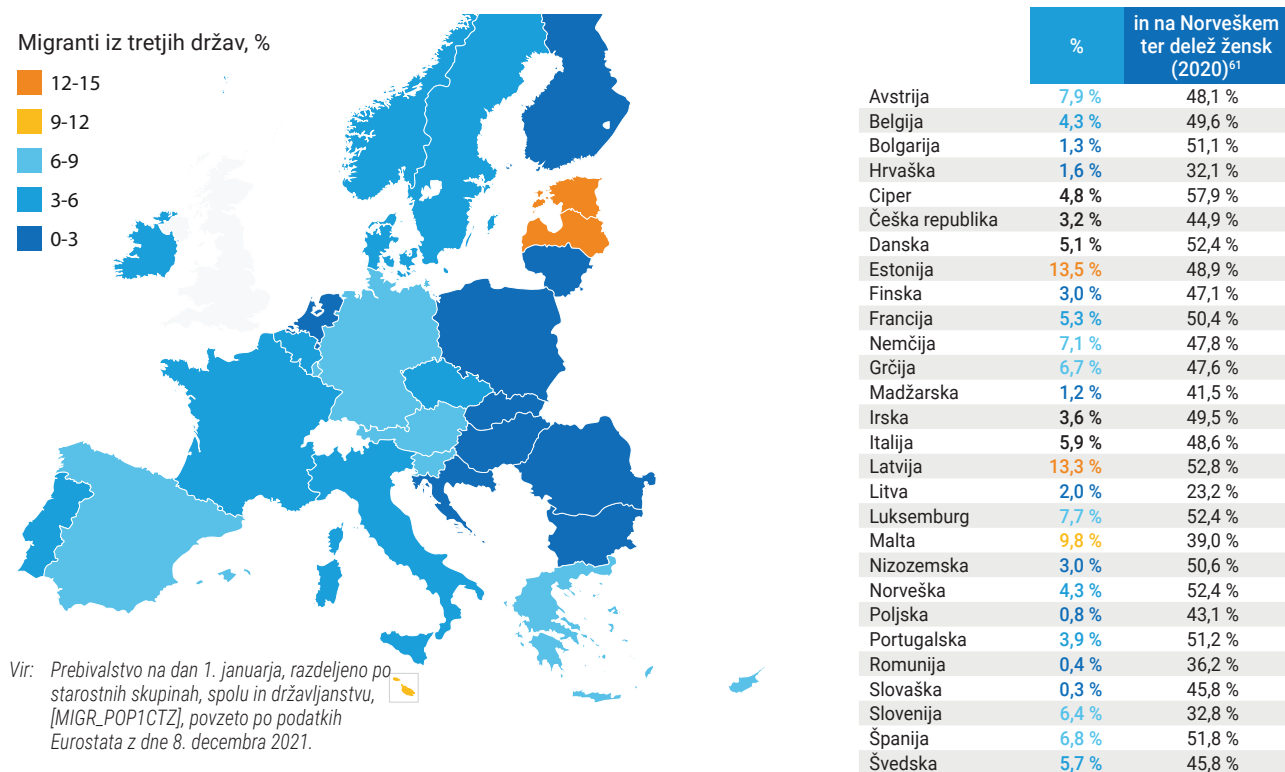

2.1 MIGRANTKE V EVROPSKI UNIJI: PREGLED IN KLJUČNI KAZALNIKI INTEGRACIJE

Leta 2020 je bilo v EU-27 skupaj z Norveško 452.687.496 prebivalcev in od tega 51 % žensk, njihov delež v državah članicah pa se je gibal med 49 % in 53 %. V istem letu so državljani tretjih držav predstavljali približno 5 % prebivalstva (kar je več kot leta 2016, ko so predstavljali 4 %). V primerjavi s celotnim

prebivalstvom je bilo med državljani tretjih držav nekoliko več moških: 51 %. Slika 1 prikazuje odstotek državljanov tretjih držav v EU-27 leta 2020 (od 0 do 15 %, kot kažejo različne barve na sliki 1). Poleg tega številka v obliki odstotka prikazuje delež žensk med državljani tretjih držav v celotnem prebivalstvu tretjih držav.

Slika 1: Državljan tretjih držav kot odstotek celotnega prebivalstva v EU-27

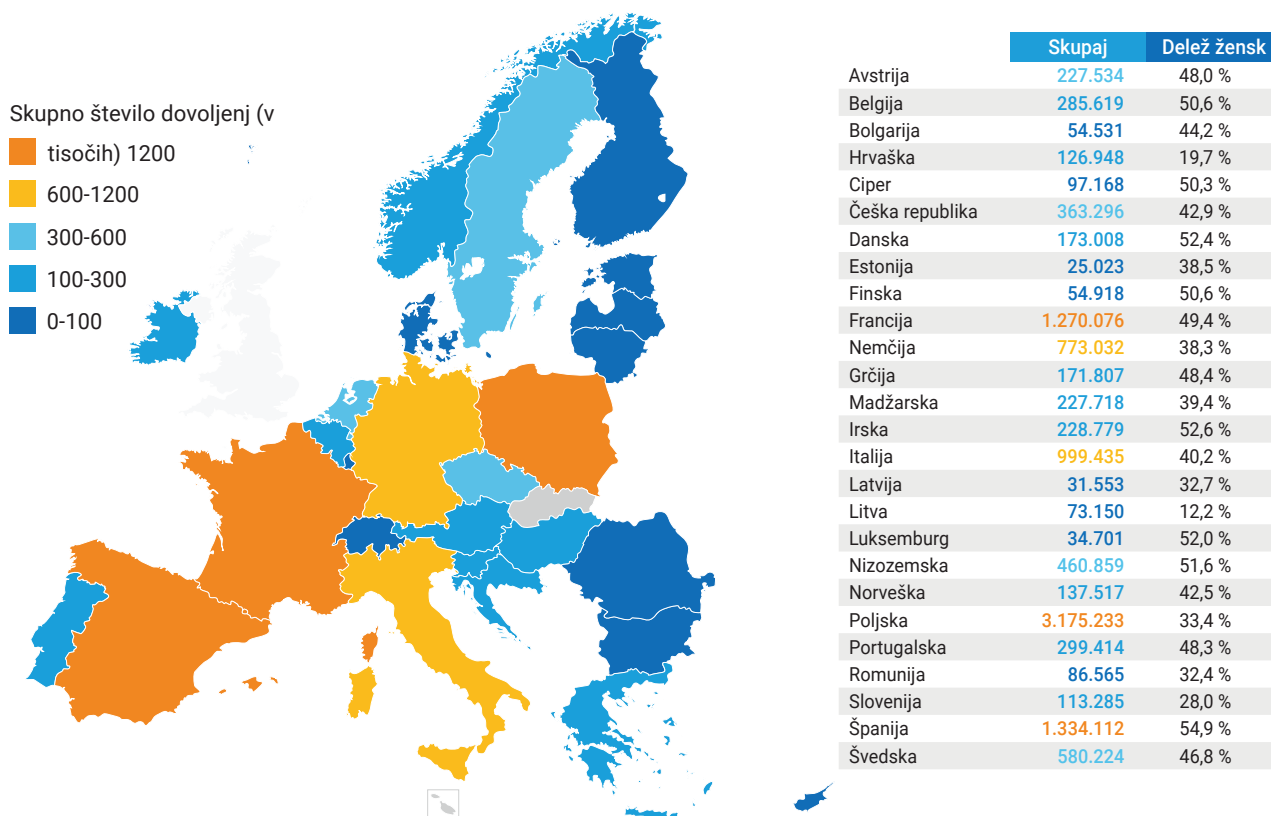
61 V primeru Estonije statistični podatki urada EUROSTAT o državljanih tretjih držav vključujejo tudi osebe brez državljanstva, nedržavljanke in osebe z nedoločenim državljanstvom, ki živijo v Estoniji. V primeru Latvije statistični podatki urada EUROSTAT o državljanih tretjih držav vključujejo »priznane nedržavljanke« – osebe, ki niso državljani države poročevalke ali katere koli druge države, vendar so s to državo vzpostavile vezi, ki vključujejo nekatere, vendar ne vseh pravic in obveznosti polnega državljanstva.

Prva dovoljenja, izdana migrantkam⁶²

Med letoma 2016 in 2020 sta EU-27 in Norveška državljanom tretjih držav izdali skoraj 11,5 milijona⁶³ prvih dovoljenj. Od tega jih je bilo 2,9 milijona (25 %) izdanih v letu 2019, kar je bilo največje število v enem letu v celotnem analiziranem obdobju. V obdobju 2016–2020 je največ dovoljenj izdala Poljska (3,2 milijona), sledita pa ji Španija (1,3 milijona) in Francija (1,2

milijona). Na sliki 2 je prikazano število vseh dovoljenj, izdanih v obdobju 2016–2020 (na sliki označena z različnimi barvami). Prikazan je tudi delež teh dovoljenj, izdanih migrantkam iz tretjih držav (prikazano v odstotkih na sliki 2). V vseh državah, razen v Litvi, se je število prvih dovoljenj, izdanih leta 2020, v primerjavi z letom 2019 zmanjšalo, kar je deloma mogoče pripisati pandemiji covid-19 in posledičnim omejitvam potovanja (oglejte si tudi razdelek 5 v tej študiji).

Slika 2: Skupno število prvih dovoljenj, ki sta jih EU-27 in Norveška v obdobju 2016–2020 izdali državljanom tretjih držav, in delež teh dovoljenj, ki je bil izdan migrantkam

Vir: Prva dovoljenja glede na razlog, starost, spol in državljanstvo, [MIGR_RESFAS], povzeto po podatkih Eurostata z dne 6. decembra 2021.

Med državljani tretjih držav so moški v obdobju 2016–2020 na splošno prejeli več prvih dovoljenj (54 %) kot ženske (43 %, oglejte si sliko 3).⁶⁴ Več srednje- in vzhodnoevropskih držav članic Evropske unije je večji delež prvih dovoljenj izdalo moškim.⁶⁵ Nasprotno pa so v sedmih državah članicah Evropske unije iz večinoma zahodne in nordijske regije več kot polovico prvih dovoljenj izdali ženskam.⁶⁶

Kot je prikazano na sliki 3, se je od začetka pandemije covid-19 na začetku leta 2020 v večini držav članic Evropske unije⁶⁷ zmanjšalo število izdanih prvih dovoljenj za prebivanje. V EU-27 se je število izdanih prvih dovoljenj za prebivanje med letoma 2019 in 2020 v povprečju zmanjšalo za 22 %. Največji upad je bil na Češkem (54 %), sledijo pa Grčija in Italija (53 %) ter Irska (49 %). Edina država članica Evropske unije, ki je med letoma 2019 in 2020 doživela povečanje, je bila Litva (5 %).

62 Podatki pridobljeni od Eurostata: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/migr_resfas.

63 Podatki za Nemčijo in Finsko za obdobje 2016–2018 niso na voljo, za Malto in Slovaško pa ni na voljo nobenih podatkov.

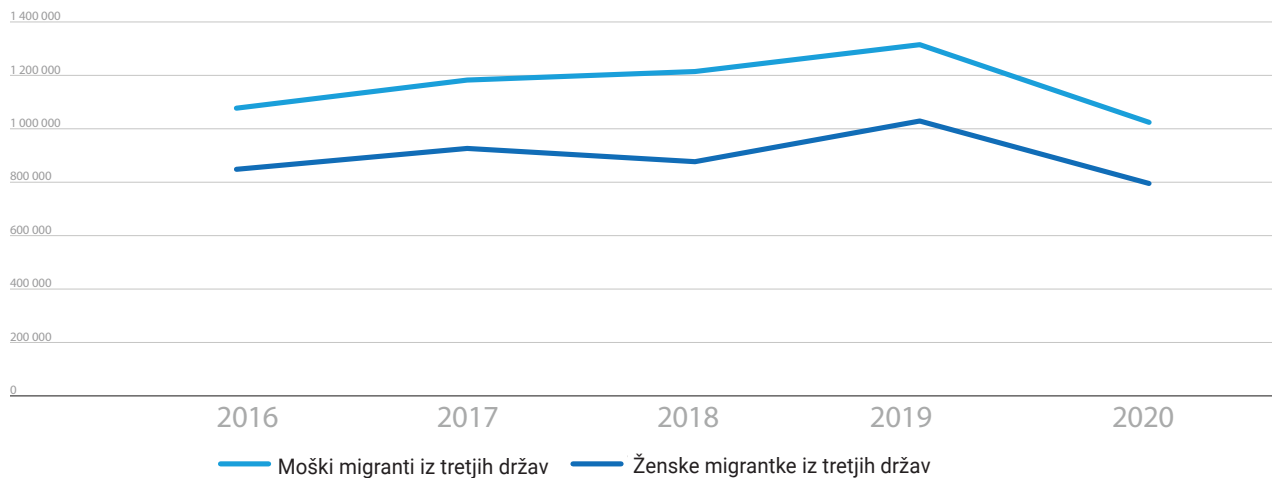
64 Pri 3 % podatkov spol ni znan. Države, pri katerih spol ni znan za vse migrante, so: 22 % dovoljenj v Nemčiji, 6 % dovoljenj v Italiji, 3 % dovoljenj na Poljskem in 13 % dovoljenj na Norveškem.

65 CZ (57%), EE (61%), HR (80%), HU (61%), LT (88%), LV (67%), PL (64%), RO (68%), SI (72%).

66 BE (51%), ES (55%), IE (53%), DK (52%), LU (52%), NL (52%), FI (51%).

67 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, NL, PL, SE, SI, SK.

Slika 3: Prva dovoljenja, ki so jih države EU-27 izdale migrantom iz tretjih držav v obdobju 2016–2020⁶⁸

Vir: Prva dovoljenja glede na razlog, starost, spol in državljanstvo, [MIGR_RESFAS], povzeto po podatkih Eurostata z dne 6. decembra 2021.

Podatki urada Eurostat o prvih dovoljenjih se razlikujejo glede na štiri razloge, zaradi katerih se taka dovoljenja izdajo: družinski razlogi, izobraževalni razlogi, plačane dejavnosti in drugi razlogi.⁶⁹ Sliki 4 in 5 prikazujeta porazdelitev prvih dovoljenj za migrante (slika 4) in migrantke (slika 5) v EU-27 v obdobju 2016–2020. Plačane dejavnosti tako predstavljajo največji delež izdanih prvih dovoljenj (36 %), sledijo družinski razlogi (28 %), drugi razlogi (23 %)⁷⁰ in izobraževalni razlogi (13 %), ki pa se razlikujejo glede na spol. Prva dovoljenja za plačane dejavnosti, ki so bila v obdobju 2016–2020 izdana v državah članicah Evropske

unije in na Norveškem, so bila izdana več migrantom kot migrantkam. Nasprotno pa je bil razen Cipra in Španije večji delež dovoljenj, izdanih iz družinskih razlogov, izdan migrantkam. Med vsemi štirimi razlogi za izdajo prvega dovoljenja je bila razdelitev po spolu najbolj uravnotežena pri dovoljenjih, izdanih zaradi izobraževanja (51 % žensk in 49 % moških). Prva dovoljenja, izdana iz drugih razlogov,⁷¹ so bila pogostejše izdana moškim (59 % moških in 41 % žensk), čeprav je bilo na Irskem ženskam izdanih 60 % prvih dovoljenj v tej kategoriji.

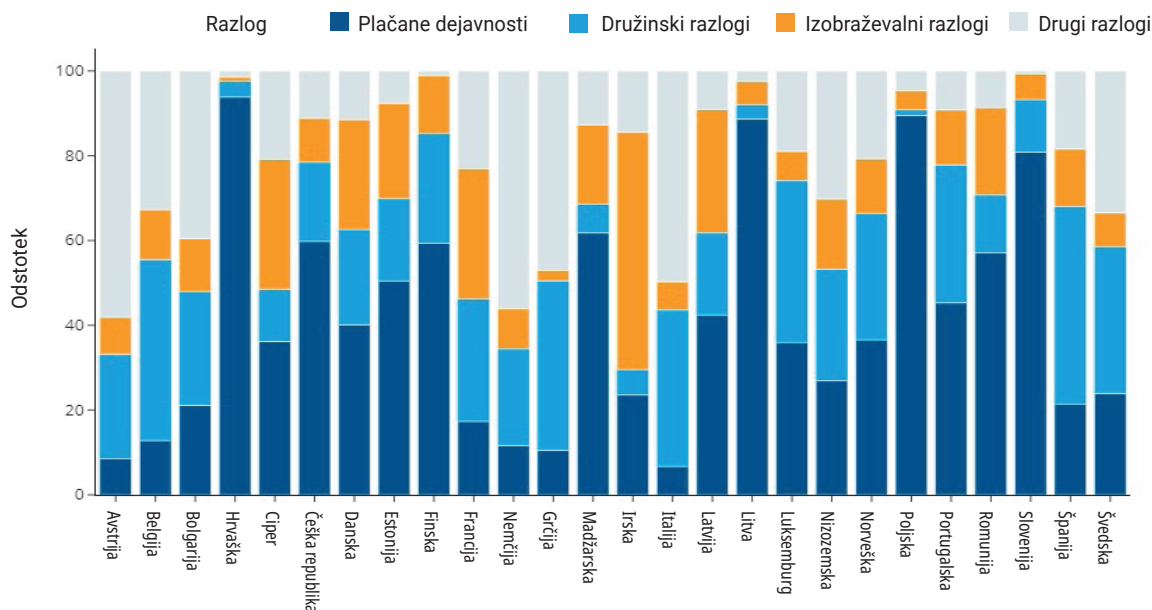
68 Za Nemčijo, Finsko in Norveško niso na voljo popolni podatki, zato so te države izključene.

69 Skupno število dovoljenj, izdanih iz teh štirih razlogov, je 12.260.899, kar kaže, da so bila nekatera dovoljenja izdana iz več razlogov.

70 Prva dovoljenja, izdana iz »drugih razlogov«, vključujejo: status mednarodne zaščite, status begunca in subsidiarno zaščito, humanitarne razloge, samo prebivanje, druge neopredeljene razloge, mladoletnike brez spremstva in žrtve trgovine z ljudmi.

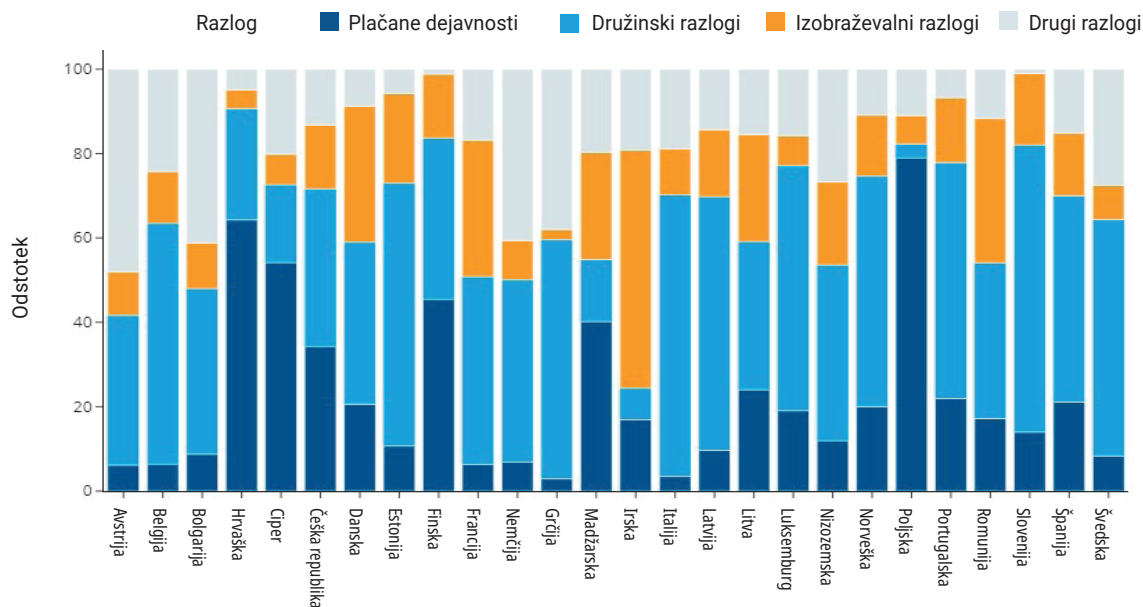
71 Drugi razlogi lahko vključujejo mednarodno zaščito, prebivanje brez pravice do dela (npr. upokojenci) ali osebe v vmesnih fazah postopka urejanja statusa.

Slika 4: Porazdelitev prvih dovoljenj, izdanih migrantom v obdobju 2016–2020, glede na razlog^{72, 73, 74}

Vir: Prva dovoljenja glede na razlog, starost, spol in državljanstvo, [MIGR_RESFAS], povzeto po podatkih Eurostata z dne 6. decembra 2021.

Slika 5: Porazdelitev prvih dovoljenj, izdanih migrantkam v obdobju 2016–2020, glede na razlog^{75, 76, 77}

Vir: Prva dovoljenja glede na razlog, starost, spol in državljanstvo, [MIGR_RESFAS], povzeto po podatkih Eurostata z dne 6. decembra 2021.

72 Eurostat, 'Residence permits - statistics on first permits issued during the year', 2021, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Residence_per_mits_-_statistics_on_first_permits_issued_during_the_year

73 Upoštevajte, da so bili v podatkih Eurostata za Finsko napačno navedeni podatki v zvezi s plačanimi dejavnostmi in drugimi razlogi. Najnovejše podatke najdete na spletnem mestu statistics.migri.fi.

74 Upoštevajte, da za Nemčijo in Finsko manjkajo podatki za obdobje 2016–2018, za Norveško pa manjkajo podatki za leto 2020.

75 Eurostat, 'Residence permits - statistics on first permits issued during the year', 2021, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Residence_per_mits_-_statistics_on_first_permits_issued_during_the_year#First_residence_permits_by_reason

76 Upoštevajte, da so bili v podatkih Eurostata za Finsko napačno navedeni podatki v zvezi s plačanimi dejavnostmi in drugimi razlogi. Najnovejše podatke najdete na spletnem mestu statistics.migri.fi.

77 Upoštevajte, da za Nemčijo in Finsko manjkajo podatki za obdobje 2016–2018, za Norveško pa manjkajo podatki za leto 2020.

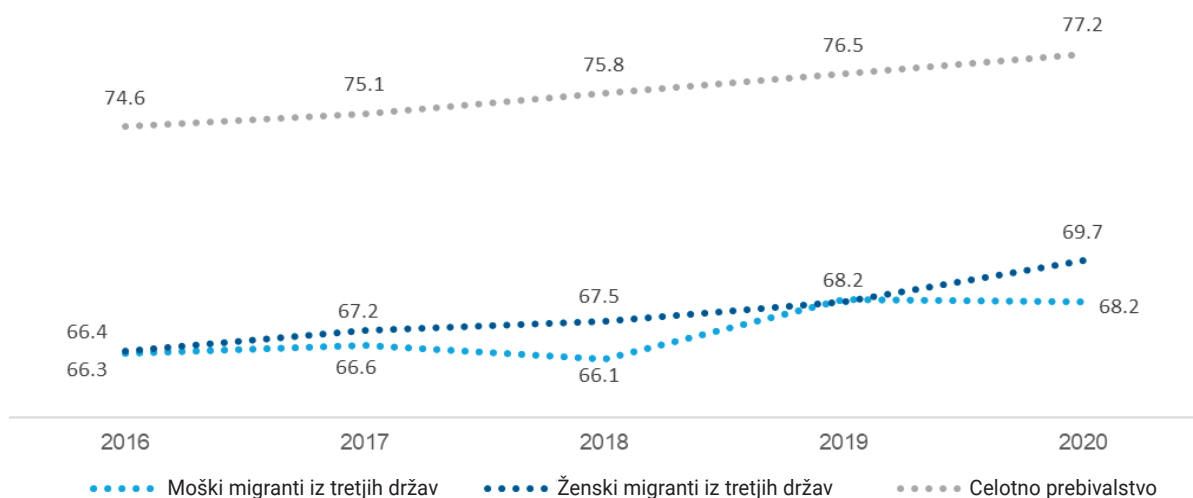
Ključni kazalniki integracije

Naslednji podrazdelki obravnavajo ključne kazalnike integracije po področjih integracije, vključno z izobraževanjem, zaposlovanjem in samozaposlovanjem, zdravjem in prenaseljenostjo stanovanja (povezano z nastanitvijo). Ti kazalniki predstavljajo trenutno stanje v EU-27 in na Norveškem ter temeljijo na podatkih Eurostata.⁷⁸

Izobraževanje⁷⁹

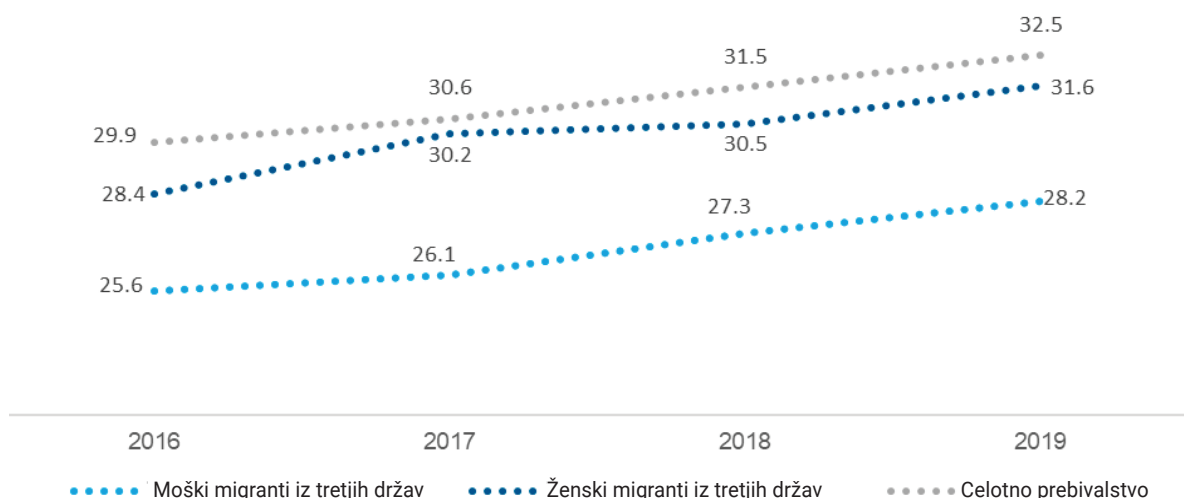
V povprečju se je stopnja dosežene izobrazbe celotnega prebivalstva v EU-27 in na Norveškem povečala s 75 % leta 2016 na 77 % leta 2020, za državljane tretjih držav pa s 66 % na 69 %. Rast pri stopnji dosežene izobrazbe je bila med migrantkami višja kot med migranti – pravzaprav so leta 2020 presegle moške (oglejte si sliko 6). Vendar je bila leta 2020 stopnja izobrazbe med migrantkami še vedno nizka v primerjavi z drugimi prebivalci: 70 % državljanek tretjih držav je imelo višjo sekundarno ali terciarno izobrazbo v primerjavi s 77 % celotnega prebivalstva.

Slika 6: Povprečni delež posameznikov z višjo sekundarno in terciarno izobrazbo (%) med državljani tretjih držav in pri celotnem prebivalstvu v obdobju 2016–2020

Vir: Prva dovoljenja glede na razlog, starost, spol in državljanstvo, [MIGR_RESFAS], povzeto po podatkih Eurostata z dne 6. decembra 2021.

Slika 7: Povprečni delež posameznikov z doseženo terciarno izobrazbo (%) med državljani tretjih držav in pri celotnem prebivalstvu v obdobju 2016–2019⁸⁰

Vir: Prebivalstvo glede na stopnjo izobrazbe, spol, starost in državljanstvo (%), [EDAT_IFS_9911], povzeto po podatkih Eurostata z dne 9. februarja 2022.

⁷⁸ Dodatne informacije o velikosti vzorca so na voljo v: Eurostat, 'EU statistics on income and living conditions (EU-SILC) methodology – sampling', 2014, [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_statistics_on_income_and_living_conditions_\(EU-SILC\)_methodology_%E2%80%93_sampling#Sample_size](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_statistics_on_income_and_living_conditions_(EU-SILC)_methodology_%E2%80%93_sampling#Sample_size)

⁷⁹ Based on all EU Member States and Norway except for Croatia and Slovakia which have incomplete data.

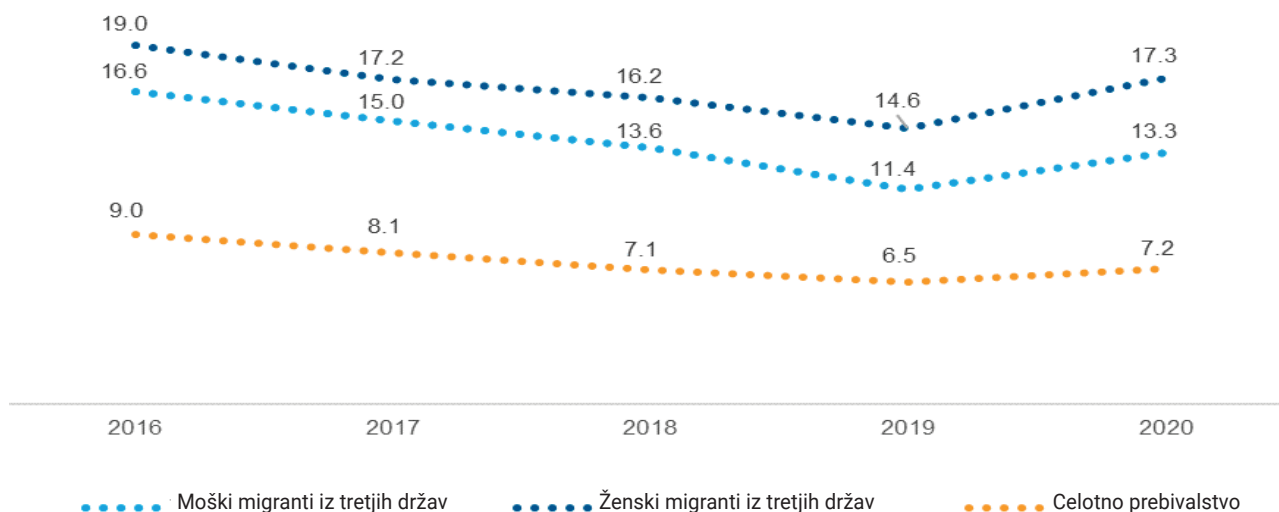
⁸⁰ Covers all EU Member States and Norway except for Bulgaria, Croatia, Romania, Hungary and Slovakia due to incomplete data.

Brezposelnost in samozaposlitev

Podatki glede brezposelnosti kažejo, da se državljanke tretjih držav še vedno srečujejo s številnimi preprekami, ki lahko na splošno ovirajo njihovo integracijo. Medtem ko se je stopnja brezposelnosti celotnega prebivalstva⁸¹ znižala s povprečnih 9 % v letu 2016 na skoraj 7 % v

letu 2020, pa državljani tretjih držav na splošno precej zaostajajo, saj so povprečne stopnje brezposelnosti migrantk še vedno višje od stopenj brezposelnosti migrantov, stopnja brezposelnosti pa se je med letoma 2019 in 2020 pri obojih izraziteje povečala (za 2 odstotni točki) kot pri celotnem prebivalstvu (manj kot 1 odstotna točka).

Slika 8: Povprečne stopnje brezposelnosti (%) v obdobju 2016–2020⁸²

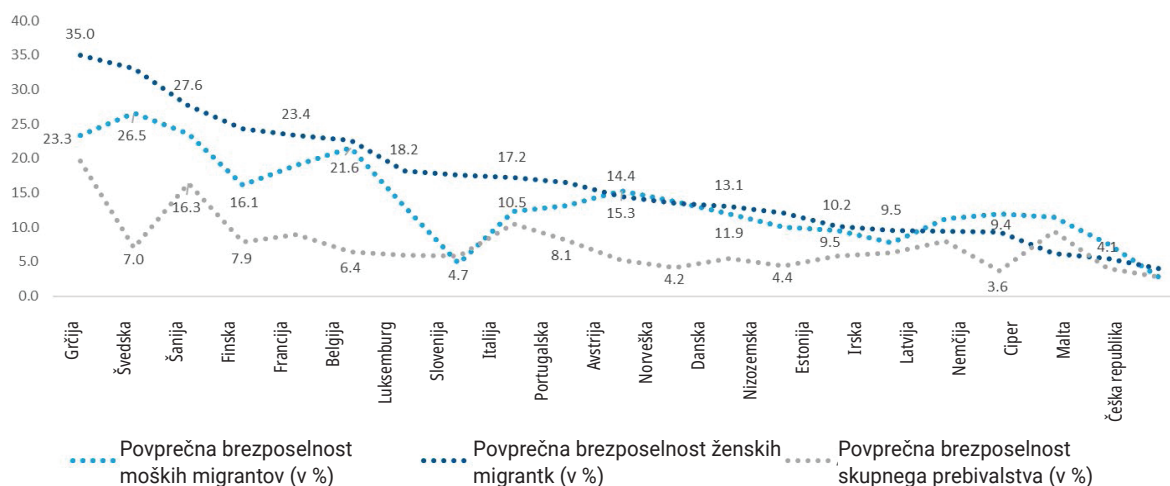

Vir: Stopnje brezposelnosti glede na spol, starost in državljanstvo (%), [IFSA_URGAN], povzeto po podatkih Eurostata z dne 8. decembra 2021.

Kot je prikazano na sliki 9, so povprečne stopnje brezposelnosti v obdobju 2016–2020 za državljanke tretjih držav presegle stopnje brezposelnosti za moške

v 15 državah članicah in na Norveškem, pri čemer je bila največja razlika v Sloveniji, sledi pa ji Grčija.

Slika 9: Povprečne stopnje brezposelnosti državljanov tretjih držav, razčlenjene po spolu, v obdobju 2016–2020⁸³

Vir: Stopnje brezposelnosti glede na spol, starost in državljanstvo (%), [IFSA_URGAN], povzeto po podatkih Eurostata z dne 8. decembra 2021.

81 Starostni razpon je od 15 do 74 let.

82 Vključene so bile države članice Evropske unije in Norveška s popolnimi in razčlenjenimi podatki: BE, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, ES, FR, IT, CY, LV, LU, NL, AT, SI, FI, SE, NO.

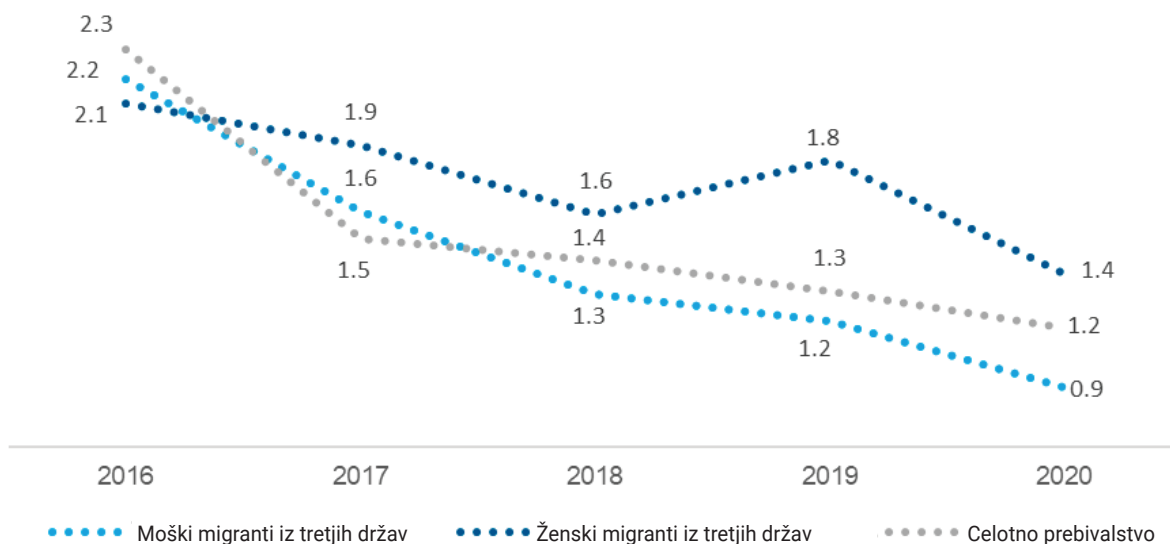
83 Vključenih je samo 21 držav članic Evropske unije in Norveška, ki imajo popolne in razčlenjene podatke: BE, CZ, DK, DE, EE, IE, GR, ES, FR, IT, CY, LV, LU, MT, NL, AT, PT, SI, SE, NO.

Pri samozaposlovanju je v obdobju 2016–2020 pri državljanih tretjih držav v vseh državah članicah Evropske unije in na Norveškem opazna jasna razlika, pri čemer so moški v boljšem položaju.⁸⁴ V povprečju je 69 % samozaposlenih migrantov moških (v primerjavi s 67 % samozaposlenih moških v celotni populaciji), delež pa se giblje od 64 % v Španiji do 77 % v Belgiji in Franciji. Samo na Cipru je bil v enem letu (2016) med samozaposlenimi delež migrantk večji od deleža migrantov, vendar pa se je nato močno zmanjšal, in sicer s 55 % v letu 2016 na 24 % v letu 2020. Manj izrazit, vendar splošen trend upadanja je mogoče opaziti tudi v državah članicah Evropske unije, v katerih se je povprečna stopnja samozaposlenih državljanek tretjih držav z 32 % zmanjšala na 30 %.

Zdravje⁸⁵

Povprečni odstotek neizpolnjenih zdravstvenih potreb po lastnem poročanju v EU-27 in na Norveškem⁸⁶ se je med letoma 2016 in 2020 na splošno zmanjšal. Kot je prikazano na sliki 10, je stopnja neizpolnjenih zdravstvenih potreb po lastnem poročanju pri migrantkah iz tretjih držav višja kot pri migrantih tretjih držav in celotnem prebivalstvu, razen leta 2016.

Slika 10: Povprečne neizpolnjene zdravstvene potrebe po lastnem poročanju v obdobju 2016–2020 v EU-27 in na Norveškem

Vir: Neizpolnjene potrebe po zdravstvenem varstvu po lastnem poročanju glede na spol, starost, glavni prijavljeni razlog in skupine glede na državo državljanstva, [HLTH_SILC 30], povzeto po podatkih Eurostata z dne 10. februarja 2022.

Prenaseljenost stanovanja⁸⁷

Med letoma 2016 in 2020 je bila povprečna stopnja prenaseljenosti stanovanja pri državljanih tretjih držav za približno 10 odstotnih točk višja kot pri državljanih Evropske unije. Vendar se je položaj obeh skupin nekoliko izboljšal, saj se je med letoma 2019 in 2020 prenaseljenost stanovanja za državljane tretjih držav zmanjšala za 3 %, za državljane Evropske unije pa za 8 %. Razčlenitev glede na spol kaže, da je bila

povprečna stopnja prenaseljenosti stanovanja v vsakem letu med letoma 2016 in 2020 med migrantkami iz tretjih držav za 1,8 in 3,4 odstotne točke (oglejte si sliko 11) nižja kot med migranti iz tretjih držav. Vendar je bila v šestih državah članicah Evropske unije⁸⁸ povprečna stopnja prenaseljenosti stanovanja pri državljanih tretjih držav višja pri ženskah kot pri moških. Razlika je bila od 0,5 odstotne točke na Portugalskem do 4,8 odstotne točke v Nemčiji.

84 15 držav članic Evropske unije ima popolne in razčlenjene podatke glede stopnje samozaposlitve: AT, BE, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IE, IT, MT, NL, SE. Starostni razpon je od 15 do 64 let.

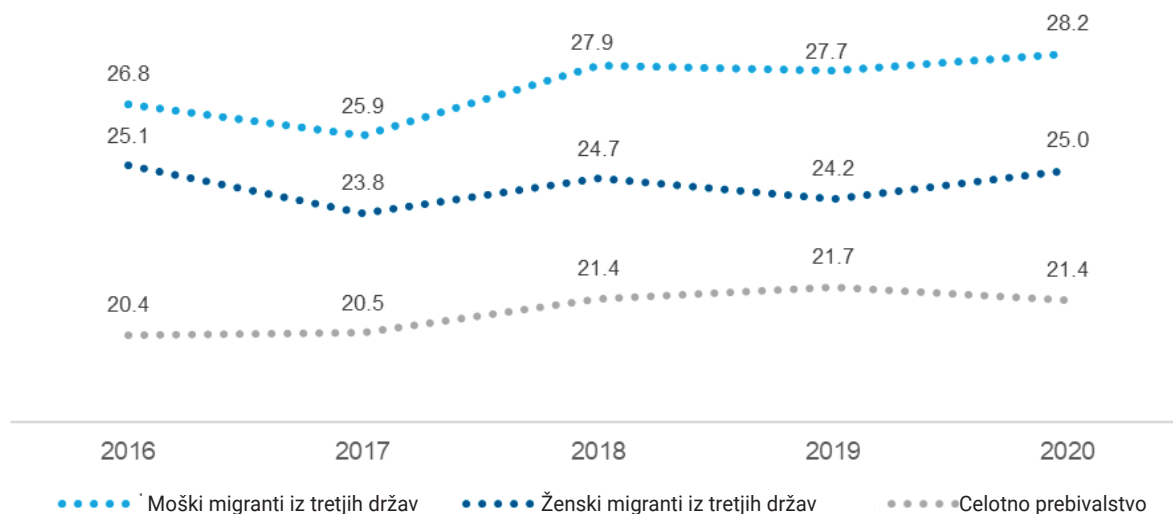
85 Podatki, pridobljeni od Eurostata: Neizpolnjene potrebe po zdravstvenem varstvu po lastnem poročanju glede na spol, starost, glavni prijavljeni razlog in skupine glede na državo državljanstva.

86 Za 19 držav članic Evropske unije in Norveško so na voljo popolni in razčlenjeni podatki o neizpolnjenih zdravstvenih potrebah po lastnem poročanju: AT, BE, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LU, MT, NL, PT, SE, SI, NO.

87 Za 19 držav članic Evropske unije in Norveško so na voljo popolni in razčlenjeni podatki: AT, BE, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LU, MT, NL, PT, SE, SI, NO.

88 DE, IE, MT, PT, SE.

Slika 11: Povprečna stopnja prenaseljenosti stanovanja (%) v obdobju 2016–2020 (19 držav članic in Norveška)⁸⁹

Vir: Eurostat, Stopnja prenaseljenosti stanovanja glede na starost, spol in širšo skupino državljanov (celotno prebivalstvo, staro 18 let in več), ILC_IVH015, povzeto po podatkih Eurostata z dne 10. februarja 2022.

2.2 KLJUČNI IZZIVI IN PRILOŽNOSTI, O KATERIH RAZPRAVLJAJO DRŽAVE ČLANICE

V tem razdelku so opisani ključni izzivi in priložnosti, o katerih so sodelujoče države članice poročale v zvezi z integracijo migrantk v okviru glavnih kazalnikov integracije, ki so bili obravnavani zgoraj. Glavni izzivi so povezani z integracijo na trg dela, vključno z dostopom do trga dela, in visoko stopnjo brezposelnosti migrantk (kot je opisano v razdelku 2.1.2). Priložnosti, ki so jih izpostavile države članice, so bile osredotočene na priznavanje posebnih težav, s katerimi se srečujejo migrantke, in možnosti za njihovo reševanje. V tem razdelku so poudarjene tudi glavne nacionalne razprave o opisanih izzivih in priložnostih.

Ključni izzivi

Integracija migrantk na trg dela je bila eden od glavnih izzivov, o katerih so poročale države članice.⁹⁰ Izpostavile so izzive pri dostopu na trg dela, zlasti jezikovne ovire, spolno pogojene trge dela, stereotipe in potrebe po skrbi za družino. Devet držav članic je kot izziv opredelilo dejstvo, da imajo migrantke nižjo stopnjo zaposlenosti v primerjavi z ženskami, ki niso migrantke,⁹¹ in da se soočajo z razliko pri plačilu v primerjavi z ženskami, ki nimajo migrantskega ozadja.⁹² Na Švedskem, kjer imajo pomanjkanje delovne sile v več poklicih, med drugim v zdravstvu (babice, medicinske sestre, zdravniki), izobraževanju (učitelji) in sektorju informacijske tehnologije (razvijalci podatkov in sistemov), pa je opazno neskladje med povpraševanjem na trgu dela ter spretnostmi in

Okvir 1: Nemčija: izzivi pri integraciji na trg dela

Pri ženskah iz tretjih držav je delež tistih, ki zgodaj opustijo šolanje brez pridobljene kvalifikacije, najvišji. Obstaja tudi velika razlika med migranti prve in druge generacije (migrantke druge generacije imajo stopnjo izobrazbe, ki je blizu stopnji izobrazbe državljanek države članice). Večje razlike so pri samih kvalifikacijah, saj imajo ženske z migrantskim ozadjem pogosteje akademsko izobrazbo kot ženske, ki nimajo migrantskega ozadja. Vendar pa migrantke močno zaostajajo na področju neakademskega poklicnega usposabljanja, zlasti tiste iz tretjih držav. Zato je sodelovanje migrantk na trgu dela zaradi pomanjkanja kvalifikacij in odsotnosti sistema za priznavanje kvalifikacij omejeno na nizkokvalificirano delo. Nemčija je ugotovila, da je glavna ovira prehod med šolo in sistemom usposabljanja, zlasti pri dualnem sistemu poklicnega usposabljanja, ki združuje obiskovanje šole in praktično usposabljanje v podjetju. Razlike med splošnim in poklicnim usposabljanjem migrantk vplivajo tudi na njihovo stopnjo integracije na področju zaposlovanja z vidika višje stopnje brezposelnosti. Migranti niso samo vedno pogostejše žrtve diskriminacije, temveč ovire, ki vključujejo azilne postopke, dovoljenja za prebivanje in delovna dovoljenja, ovirajo predvsem migrantke, ki so se priselile iz humanitarnih razlogov, pri vstopu na trg dela.

⁸⁹ Zajema: BE, CZ, DK, DE, IE, EL, ES, FR, IT, CY, LU, MT, NL, AT, PT, SL, FI, SE, NO.

⁹⁰ AT, BE, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, LU, LV, MT, NL, PL, SE.

⁹¹ AT, BE, DE, EE, FI, FR, IT, NL, SE.

⁹² DE, EE, ES, LV.

izkušnjami žensk, rojenih v tujini. Luksemburg in Malta sta opozorila, da je za migrante (moškega in ženskega spola) dodaten izziv pri integraciji na trg dela priznavanje kvalifikacij. Na Madžarskem so migrantke pogosto preveč kvalificirane ter se v začetni fazi migracije soočajo z mobilnostjo navzdol in morebitnim razvrednotenjem strokovnega znanja, pozneje pa z izzivi, kako to premagati.

Dodatni izzivi v zvezi z integracijo na trg dela med drugim vključujejo pomanjkanje ozaveščenosti migrantk o njihovih pravicah, povezanih s trgom dela (tj. informacije o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, zaščita pred diskriminacijo, zlasti med nosečnostjo in zgodnjim starševstvom),⁹³ ter pomanjkanje spodbud za iskanje izobraževalnih in delovnih priložnosti (oglejte si primer v okvirju 2).⁹⁴ Na Irskem se je v javnih in političnih razpravah pojavila zaskrbljenost glede izzivov pri dostopu do zaposlitve, na primer v zvezi s podzaposlenostjo, priznavanjem spretnosti in varstvom otrok.

Okvir 2: Finska: primer razprave o izzivih, s katerimi se migrantke soočajo pri dostopu do trga dela

Nizka stopnja zaposlenosti migrantk je najpomembnejše vprašanje v razpravi o integraciji migrantk na Finskem. Ta tema se je v zadnjih nekaj letih zelo pogosto pojavljala v medijih in na politični ravni. Stopnja zaposlenosti migrantk na Finskem je nizka, zlasti v primerjavi z visoko stopnjo zaposlenosti Fink, pa tudi v primerjavi z nekaterimi referenčnimi državami, v katerih so migrantke uspešnejše pri iskanju zaposlitve. OECD je v poročilu, objavljenem leta 2018, izpostavila slabo integracijo migrantk na Finskem. Sistem dodatkov za nego otroka na domu je bil izpostavljen kot eden od dejavnikov, ki prispevajo k tej težavi. Poročilo navaja, da dodatek za nego otroka na domu spodbuja migrantke k temu, da ostanejo doma, namesto da bi iskale priložnosti za izobraževanje in usposabljanje ter se zaposlile. OECD je kritizirala tudi organizacijo služb za integracijo na Finskem, ker žensk ni sistematično usmerjala k službam za zaposlovanje. Poročilo se je pojavljalo na naslovnica nacionalnih časopisov in sprožilo javno razpravo o tej temi. To vprašanje je tudi visoko na političnem dnevnem redu in se bo obravnavalo pri pregledu finske zakonodaje v zvezi z integracijo, ki trenutno poteka.

Dvanajst držav članic je izpostavilo **diskriminacijo**, vključno s spolnimi stereotipi in rasizmom, kot izziv ki bi lahko oviral integracijo migrantk.⁹⁵ O teh vprašanjih so intenzivno razpravljale tudi države članice. V nekaterih državah članicah je bilo obravnavanje kulturnih razlik eno glavnih vprašanj v javnih in političnih razpravah.⁹⁶ Na Nizozemskem to kažejo politične izjave in predlogi članov nizozemskega parlamenta. V Luksemburgu so rezultati Druge raziskave Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji v Evropski uniji – biti temnopolt v Evropski uniji,⁹⁷ ki jo je izvedla Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA) skupaj z gibanjem Black Lives Matter in kampanjami v družbenih medijih, opozorili na obstoječe prakse rasizma in diskriminacije ter privedli do prihodnje študije o razumevanju oblik rasizma v Luksemburgu in učinkovitosti veljavnih politik. Študija bo zagotovila politična priporočila. Poleg tega je parlament v Luksemburgu sprejel resolucijo, s katero se je zavezal, da bo razširil pristojnosti in okreplil vire Centra za enako obravnavanje.

V državah članicah so se razvile razgrete nacionalne razprave o integraciji, ki so se dotikale pokrival za obraz/glavo. Uvedeni so bili ukrepi za prepoved pokrivanja obraza, ki so usmerili pozornost javnih razprav na temo integracije.⁹⁸ V javni razpravi se je pojavila tudi tema pomanjkanja varnih prostorov za ženske. V Belgiji je bil na primer odprt javni plavalni bazen, v katerega so lahko eno uro na teden vstopale samo ženske, kar je spodbudilo razpravo o uporabi javnih prostorov, zlasti s strani migrantk na splošno.

Prav tako so bili pomembni izzivi pri vstopu na trg dela omejena razpoložljivost ter **dostop do otroškega varstva in druge družinske obveznosti**, kar je izpostavilo deset držav članic.⁹⁹ **Jezikovne ovire** so precejšen izziv za šest držav članic, kar bi znatno vplivalo na dostop žensk do trga dela in izobraževalnih priložnosti.¹⁰⁰ V štirih državah članicah je bilo kot izziv pri integraciji opredeljeno tudi **pomanjkanje družbenih omrežij**.¹⁰¹

Ključne priložnosti

Splošna priložnost, o kateri je poročalo več držav članic, je bilo pogostejše priznavanje posebnih vprašanj, s katerimi se srečujejo migrantke, in številnejše razprave o njih v javnosti.¹⁰²

Izboljšanje dostopa do trga dela je bila ena glavnih tem razprav v osmih državah članicah v zvezi z integracijo migrantk.¹⁰³ V teh državah članicah so se razprave osredotočile na nujno potrebo po olajšanju dostopa migrantk do trga dela. Na Švedskem imajo

93 CZ, IT.

94 BE, FI, FR, HR, LV, SE.

95 AT, BE, CY, CZ, DE, ES, HU, IE, LU, LV, MT, SE.

96 AT, BE, DE, IT, LU, NL.

97 FRA, 'Second European Union Minorities and Discrimination Survey – Being Black in the EU', 2018, <https://fra.europa.eu/en/publication/2017/second-european-union-minorities-and-discrimination-survey-main-results>

98 AT, BE, DE, NL.

99 BE, DE, FR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, SE.

100 AT, BE, EE, HU, IE, LU, SE.

101 BE, FI, MT, NL, SE.

102 BE, CZ, EE, FI, FR, IE, NL.

103 BE, BG, CZ, DE, FI, FR, IE, NL, SE.

politične stranke široko podpora pri vključitvi vidika enakosti spolov v vse politike integracije, s poudarkom na olajšanju dostopa migrantk na trg dela. V Nemčiji je fundacija Bertelsmann, - pomemben glas v javni razpravi o migracijah, osvetlila »skrite vire«, talente in spretnosti migrantk kot podjetnic in samozaposlenih ter poudarila potrebo po prepoznavanju teh potencialov in njihovem boljšem izkoriščanju.

Šest držav članic je navedlo večjo ozaveščenost glede posebnih integracijskih ukrepov, prilagojenih migrantkam, ali potrebe po njih,¹⁰⁴ to pa nakazuje tudi razvoj nedavnih politik v številnih državah članicah. Belgija je na primer poudarila možnost

razumevanja in upoštevanja različnih vrednot pri storitvah, ponujenim podjetnicam. Ciper uporablja **spolno nevtralen** pristop vključevanja načela enakosti spolov, saj to omogoča tudi obravnavo oseb, ki se opredeljujejo kot nebinarne. Podobno je v Italiji, kjer ni posebnih politik integracije za migrantke, saj nacionalna zakonodaja ne razlikuje med moškimi in ženskami ter se za vse uporablja na enoten način, kar prepreči primere diskriminacije, povezane s spolom. Grčija je v svoji nacionalni strategiji predlagala nove ciljno usmerjene politike, ki se izvajajo horizontalno (tj. za celotno prebivalstvo) in so posebej prilagojene potrebam migrantk. V štirih državah članicah je bila potreba po vključevanju načela enakosti spolov v vse politike integracije izpostavljena kot aktualna tema razprave.¹⁰⁵

Češka republika je izkoristila priložnost, da med migrantkami in migranti poveča ozaveščenost o **ravnesju med poklicnim in zasebnim življenjem** ter da še naprej preučuje in spodbuja **ukrepe proti diskriminaciji**, zlasti v obdobju **nosečnosti in zgodnjega starševstva**, s čimer jim olajša dostop do trga dela. Razlog za to je, da lahko ženska v tem obdobju postane še posebej ranljiva in je izpostavljena večjemu tveganju za diskriminacijo.¹⁰⁶ Dve drugi državi članici sta poudarili potrebo po povečanju **dostopa do javnih storitev** za migrantke in to videli kot prihodnjo priložnost za nadaljnjo integracijo.¹⁰⁷

Integracija visoko izobraženih migrantk je v nekaterih državah članicah predstavljala izziv, hkrati pa je bila videna kot priložnost za vlaganje v obstoječe talente in lajšanje njihovega dostopa do trga dela.¹⁰⁹

V drugih državah članicah so javne in politične razprave obravnavale priložnosti za naložbe v zagotavljanje posebnih programov, namenjenih migrantkam, v zvezi z izobraževanjem¹¹⁰ in učenjem jezikov.¹¹¹ Druge države članice so poudarile pomembno vlogo, ki so jo v zadnjih letih imele skupnosti migrantov, in priložnost za vključitev najbolj reprezentativnih združenj v komunikacijske kampanje.¹¹²

Okvir 3: Latvija: Primer priložnosti za uporabo podatkov na področju integracije migrantk

Latvija je videla priložnost v **spremljanju in povečanju razpoložljivih podatkov** glede integracije migrantk, da bi razpoložljive podatke uporabila za izboljšanje integracije migrantk.

V oceni indeksa politike vključevanja migrantov (MIPEX¹⁰⁸) za leto 2019, ki je bila objavljena leta 2020, je Latvija prejela zgolj 37 od 100 točk, kar pomeni, da je njena politika integracije precej nenaklonjena. To je Latvijo spodbudilo, da je bolje preučila razpoložljive podatke in opredelila področja, na katerih so potrebne izboljšave, da bi določila prednostne nadaljnje ukrepe. Ti so vključevali: večjo politično integracijo ter dostopnost trga dela, izobraževanja, zdravstvenega varstva in državljanstva. Poleg tega sta bila kot visoko ocenjeni kategoriji opredeljena preprečevanje diskriminacije in ponovna združitve družine. Zdaj so te ugotovitve v pomoč pri načrtih v zvezi z migrantkami v prihodnje.

104 BE, CZ, EE, EL, FI, IT.

105 CZ, FR, IE, LU.

106 Nacionalna strategija za enakost žensk in moških v Češki republiki za obdobje 2021–2030.

107 EE, HU.

108 MIPEX, 'Latvia', 2019, <https://www.mipex.eu/latvia>

Okvir 4: Finska: Primer priložnosti pri populaciji migrantk

Finska je ugotovila, da je neizkoriščen potencial, ki se skriva v njeni populaciji migrantk, priložnost, v katero bi bilo mogoče vlagati. Glede na nacionalne statistične vire je razmeroma veliko migrantk, ki prebivajo na Finskem, zaključilo visokošolsko izobrazbo in so bodisi bolj izobražene od moških iz iste skupine držav ali pa vsaj niso bistveno manj izobražene. Po drugi strani pa ima velik delež žensk iz tretjih držav nizko stopnjo izobrazbe, vendar njihov delež ni bistveno nižji od deleža moških iz iste skupine držav, v nekaterih primerih pa je bil celo višji. Poleg sorazmerno visoke stopnje izobrazbe pa imajo številne migrantke tudi dobro znanje jezikov. Po podatkih raziskave več kot 57 % migrantk iz tretjih držav na Finskem govori finsko ali švedsko na srednje visoki ali visoki ravni, približno tretjina migrantk v starostni skupini 18–64 let pa tekoče govori vsaj tri jezike, kar pomeni, da je njihovo jezikovno znanje boljše od znanja prebivalcev Finske.

Finska je priznala, da je treba v prihodnosti bolje izkoristiti znanja in neizkoriščen potencial migrantk.

Integracija visoko izobraženih migrantk je v nekaterih državah članicah predstavljala izziv, hkrati pa je bila videna kot priložnost za vlaganje v obstoječe talente in lajšanje njihovega dostopa do trga dela.¹⁰⁹

V drugih državah članicah so javne in politične razprave obravnavale priložnosti za naložbe v zagotavljanje posebnih programov, namenjenih migrantkam, v zvezi z izobraževanjem¹¹⁰ in učenjem jezikov.¹¹¹ Druge države članice so poudarile pomembno vlogo, ki so jo v zadnjih letih imele skupnosti migrantov, in priložnost za vključitev najbolj reprezentativnih združenj v komunikacijske kampanje.¹¹²

109 ES, FR, FI, PL.

110 AT.

111 SI.

112 IT.

3 KROVNE POLITIKE ZA INTEGRACIJO MIGRANTK

Po opisu položaja migrantk v Evropski uniji, vključno s kazalniki integracije, ki prikazujejo izzive pri integraciji, je v tem delu študije podan pregled politik integracije, namenjenih migrantkam. Najprej je opisan institucionalni okvir, nato pa so izpostavljene glavne politike, ki obravnavajo integracijo migrantk na

različnih področjih, vključno z integracijo na trg dela, jezikom, izobraževanjem in usposabljanjem, zdravjem in nastanitvijo ter integracijo v družbo. Med analiziranimi politikami integracije so države članice poročale o strategijah, akcijskih načrtih in vladnih programih.

3.1 PREGLED POLITIK INTEGRACIJE

Večina sodelujočih držav članic ima vzpostavljene politike integracije,¹¹³ ki jih je mogoče razvrstiti v tri glavne politične pristope, ki niso nujno medsebojno izključujoči:

- politike integracije brez poudarka na spolu (11 držav članic),
- politike integracije s posebnim poudarkom na migrantkah (10 držav članic) in
- pristop vključevanja načela enakosti spolov v politikah integracije (15 držav članic).

V zvezi s prvo kategorijo se 11 držav članic¹¹⁴ v svoji politiki integracije ne osredotoča posebej na migrantke ali pa se predpostavlja enakost spolov.¹¹⁵ V nekaterih državah vključevanje načela enakosti spolov ni izrecno omenjeno v glavnih politikah, vendar pa obstaja v praksi. Na primer, kljub temu da v strategiji za integracijo migrantov (MIS) na Irskem ni posebej omenjen vidik enakosti spolov, obstajajo nekateri ukrepi, ki podpirajo migrantke (v politiki se obravnavajo kot del večje skupine migrantov) in jim pomagajo pri reševanju različnih izzivov, vključno z zaposlovanjem in vključevanjem.

V drugo kategorijo spada deset držav članic, ki **v svojih nacionalnih politikah integracije** posebej obravnavajo **ženske** (za več podrobnosti si oglejte preglednico 1).¹¹⁶

V zadnji kategoriji pa je 15 držav članic poročalo, da v svojih nacionalnih politikah integracije izvajajo

vključevanje načela enakosti spolov,¹¹⁷ pri čemer jih osem pri doseganju enakosti spolov uporablja dvojni pristop (tj. pristop, ki združuje vključevanje načela enakosti spolov s ciljno usmerjenimi politikami).¹¹⁸ Štiri države članice kombinirajo prvi in tretji pristop, pri čemer v politiki integracije ni posebnega poudarka na spolu, temveč uporablja pristop vključevanja načela enakosti spolov.¹¹⁹ Vključevanje načela enakosti spolov se nanaša na strategijo za doseganje enakosti spolov in pomeni vključevanje vidikov spola na vse ravni politike, ukrepov in programov z namenom spodbujanja enakosti med moškimi in ženskami ter boja proti diskriminaciji.¹²⁰ Vključevanje načela enakosti spolov je od leta 1994 glavna strategija švedske politike za doseganje ciljev enakosti spolov in je v Belgiji

od leta 2007 obveznost na zvezni ravni. Tudi v Avstriji in Luksemburgu je vključevanje načela enakosti spolov obravnavano kot medsektorska prednostna naloga pri vseh nacionalnih tematskih strategijah, ukrepih politike in akcijskih načrtih, ki so jih sprejele zadevne vlade. Podobno se na Finskem za vse vladne dejavnosti, vključno s politiko integracije, uporablja vključevanje načela enakosti spolov. Izhodišče za vse ukrepe javnih organov je, da morajo njihovi ukrepi spodbujati enakost, za vso novo zakonodajo pa je treba opraviti oceno vpliva na enakost spolov. V Latviji politika za kohezivno družbo upošteva enakost spolov, avgusta 2021 pa je kabinet ministrov dodatno odobril nov načrt za spodbujanje enakih pravic za ženske in moške v

¹¹³ AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, IE, LT, LU, LV, NL, SE, SI, SK.

¹¹⁴ BG, CY, EE, HR, IE, IT, LU, LV, NL, PL, SI.

¹¹⁵ IE.

¹¹⁶ AT, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, LT.

¹¹⁷ AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IT, LU, MT, SE, SK.

¹¹⁸ AT, BE, CZ, DE, EL, ES, FI, FR.

¹¹⁹ CY, EE, IT, LU.

¹²⁰ Glej EIGE, 'What is gender mainstreaming', <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/what-is-gender-mainstreaming>

obdobju 2021–2023. Skladno z načrtom bo posebna pozornost namenjena spodbujanju enakosti spolov na trgu dela z zmanjševanjem spolnih stereotipov in izvajanjem ciljno usmerjenih ukrepov za zmanjšanje spolne segregacije in razlik pri plačilu med spoloma ter nudenje podpore za uspešnejše usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Čeprav trenutno

ni sistemskega vključevanja načela enakosti spolov v politike integracije na Nizozemskem, pa potekajo nekateri projekti, kar je pozornost Ministrstva za izobraževanje, kulturo in znanost vse bolj usmerilo k splošni politiki emancipacije s posebnim poudarkom na finančni neodvisnosti žensk, raznolikosti spolov in enaki obravnavi.

Preglednica 1: Pregled, kako države članice obravnavajo ženske v nacionalnih politikah integracije

Država članica	Posebej so obravnavane ženske	Migranti na splošno (to lahko vključuje tudi državljane Evropske unije z migrantskim ozadjem in državljane tretjih držav) ali posebej državljanke tretjih držav	Opis
AT	Da	Oboje	V Avstriji sta vključevanje načela enakosti spolov in pristop glede na spol združena ter se morata medsebojno dopolnjevati.
BE	Ni na voljo		Nacionalna politika za integracijo ni na voljo, saj se politike integracije usklajujejo zgolj na zvezni ravni. Vendar pa se vključevanje načela enakosti spolov uporablja v drugih nacionalnih politikah in na regionalni ravni. Ženske z migrantskim ozadjem so načeloma predmet številnih politik, čeprav se zdi, da niso posebej imenovane kot ciljna skupina.
BG	Ne		Ženske niso posebej obravnavane, vendar pa je vzpostavljena politika integracije.
CY	Ne		Ženske niso posebej obravnavane, vendar pa je integracija vključena v druge politike.
CZ	Da	Oboje	Ženske so v politiki integracije migrantov posebej obravnavane kot del ranljive skupine in del posebne strategije za enakost spolov.
DE	Da	Oboje	V Nemčiji sta pristop vključevanja načela enakosti spolov in pristop glede na spol združena ter se morata medsebojno dopolnjevati.
EE	Ne	Migrantke na splošno	Ženske niso posebej obravnavane, vendar pa je vzpostavljena politika integracije. Glavni razlog za to je, da ni razčlenitve na podlagi spola, vse politike in storitve za integracijo pa so na voljo in se načrtujejo tako za migrantke kot migrante.
EL	Da		V Grčiji sta pristop vključevanja načela enakosti spolov in pristop glede na spol združena ter se morata medsebojno dopolnjevati.
ES	Da	Migrantke na splošno	
FI	Da	Migrantke na splošno	Na Finskem sta pristop vključevanja načela enakosti spolov in pristop glede na spol združena ter se morata medsebojno dopolnjevati.
FR	Da	Migrantke na splošno	Priznavanje posebno ranljivih točk, s katerimi se srečujejo ženske, je vključeno v politike in strategije.
HR	Ni na voljo		Nacionalna politika integracije ni na voljo.
HU	Ni na voljo		Nacionalna politika integracije ni na voljo.
IE	Ne		Obstaja predpostavka o vključevanju načela enakosti spolov v strategijo za integracijo migrantov, čeprav ni posebnih ukrepov, namenjenih ženskam.

Država članica	Posebej so obravnavane ženske	Migranti na splošno (to lahko vključuje tudi državljane Evropske unije z migrantskim ozadjem in državljane tretjih držav) ali posebej državljanke tretjih držav	Opis
IT	Ne		Migrantke v politikah integracije do leta 2020 niso bile posebej obravnavane zaradi odločitve, da bo sprejet pristop vključevanja načela enakosti spolov.
LT	Da	Migrantke na splošno	Pristop vključevanja načela enakosti spolov. Akcijski načrt za obdobje 2018–2021 predvideva ukrepe za integracijo, namenjene poučevanju žensk o njihovih pravicah ter možnostih usklajevanje dela in izobraževanja s potrebami družine.
LU	Ne		Pristop vključevanja načela enakosti spolov. Enakost spolov se na vseh področjih politike obravnava kot medsektorska prednostna naloga. Politika integracije vse migrante obravnava enako, ne glede na državljanstvo in spol.
LV	Ne		Pristop vključevanja načela enakosti spolov. Migrantom in migrantkam je namenjena enaka pozornost.
MT	Ne		Pristop vključevanja načela enakosti spolov. Nacionalna politika integracije to poudarja v svojih politikah in postopkih za sprejem.
NL	Ne		Obstaja splošen pristop k politiki integracije (čeprav tudi ni nujno, da se uporablja pristop vključevanja načela enakosti spolov). Migrantke so drugače obravnavane kot del širše skupine žensk.
PL	Ne		Politike integracije so v fazi razvoja, zato migrantke niso opredeljene kot osebe s posebnimi potrebami.
SE	Ne	Migrantke na splošno	Glavni cilj švedske politike enakosti spolov je, da morajo imeti ženske in moški enake možnosti za oblikovanje družbe in svojega življenja, kar bi se moralo uporabljati na vseh področjih politike, vključno s politikami integracije.
SI	Ne		Ne uporablja se pristop vključevanja načela enakosti spolov, niti se ne uporabljajo politike glede na spol. Vendar pa so prepoznane ranljivosti žensk, zlasti kot žrtev nasilja, in Slovenija zagotavlja ukrepe za zaščito žrtev, kot je zapisano v strategiji Vlade republike Slovenije na področju migracij.
SK	Da	Migrantke na splošno	Vidik spola se uporablja izključno v zvezi z nasiljem v družini.

Madžarska je poročala, da nima posebne politike integracije, čeprav se ukrepi za integracijo izvajajo prek druge zakonodaje ali programov. Poseben institucionalen sistem v zvezi z integracijo še ni vzpostavljen, vendar pa so bili pilotno uvedeni posebni programi za upravičence do mednarodne zaščite, ki

zajemajo začetno fazo integracije. Na Hrvaškem je zakonodaja v zvezi z integracijo razdeljena na tematska področja, kot so delo in zaposlovanje, prebivanje in delo ter zdravje, ob podpori nedržavnih akterjev. Integracijo usklajuje Urad za človekove pravice in pravice narodnih manjšin Vlade Republike Hrvaške.

3.2 PRISTOJNOSTI PRI POLITIKAH INTEGRACIJE

V nekaterih državah članicah pristojnost za politiko integracije urejajo na nacionalni ravni¹²¹, vendar pa

so v večini držav članic¹²² pristojnosti razdeljene med nacionalno, regionalno in lokalno raven.

¹²¹ CY, SI, SK.

¹²² AT, BE, BG, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, LT, LU, LV, NL, PL, SE.

Večina držav članic¹²³ je pri izvajanju politike integracije izpostavila pomen vključevanja občin,¹²⁴ regij¹²⁵ in nevladnih organizacij (NVO).¹²⁶ V Belgiji integracija ni predmet nacionalne politike, čeprav je za usklajevanje politik pristojna nacionalna vlada. Politika integracije je v pristojnosti subjektov različnih jezikovnih skupnosti: flamske, francoske in nemške. Politike, ki se nanašajo na integracijo (kot so nastanitev, dostop do trga dela itn.), so v pristojnosti lastnih regij (flamske, valonske in regije glavnega mesta Bruselj).

Šest držav članic je poudarilo, da je integracija vzajemni proces, ki vključuje celotno družbo, pri čemer je vloga ustanov zagotoviti okvire, strategije in zakonodajo za integracijo migrantov, vloga družbe je spodbujanje in omogočanje lažje integracije migrantov, vloga migrantov pa je prevzemanje aktivne vloge pri integraciji.¹²⁷ V osmih državah članicah

je bilo Ministrstvo za notranje zadeve dejansko glavno ministrstvo, pristojno za usklajevanje integracije.¹²⁸ Vendar pa so na področju integracije dejavna tudi druga ministrstva, na primer Ministrstvo za gospodarstvo in zaposlovanje na Finskem, Ministrstvo za kulturo v Latviji in Estoniji ter Ministrstvo za delo in socialne zadeve v Grčiji. V Franciji je bil poleg Ministrstva za notranje zadeve, ki je glavno ministrstvo, pristojno za usklajevanje integracije, imenovan tudi medresorski delegat za sprejem in integracijo beguncev (DIAIR), ki usklajuje in mobilizira zainteresirane strani na področju integracije upravičencev do mednarodne zaščite. V Avstriji v okviru zveznega kanclerstva deluje ministrica za ženske, družino, mlade in integracijo. V Litvi je za oblikovanje politike integracije tujcev pristojno Ministrstvo za socialno varnost in delo. V Luksemburgu je za to pristojno Ministrstvo za družinske zadeve, integracijo in veliko regijo. V drugih državah članicah

so v politike integracije vključena številna ministrstva, glavni organ, ki je pristojen za politiko integracije, pa se razlikuje glede na državo.

V nekaterih državah članicah nevladne organizacije pri zagotavljanju posebnih storitev sodelujejo z ministrstvi, pristojnimi za integracijo ali emancipacijo žensk.¹²⁹ Na Cipru so nevladne organizacije skupaj z različnimi ministrstvi, lokalnimi organi, varuhom človekovih pravic, sindikati in združenji delodajalcev vključene v svetovadni odbor za integracijo migrantov. Svetovadni odbor je pristojen za spremljanje izvajanja nacionalnega akcijskega načrta za integracijo migrantov. Na Finskem partnerski program za integracijo Ministrstva za gospodarstvo in zaposlovanje združuje različne zainteresirane strani: skupnosti, organizacije, organe, podjetja in občine. Partnerski program temelji na spoznanju, da so za učinkovito delo na področju integracije in socialne vključenosti potrebni sodelovanje

in prispevki vseh zainteresiranih strani. V Luksemburgu Oddelek za integracijo tesno sodeluje s številnimi združenji in nevladnimi organizacijami, ki spodbujajo dejavnosti integracije na terenu. Natančneje, oddelek je sklenil konvencije in sporazume o sodelovanju s štirimi glavnimi združenji na področju integracije.¹³⁰ V Luksemburgu imajo tudi manjše nevladne organizacije in združenja skupnosti pomembno vlogo pri zagotavljanju storitev

in dejavnosti, povezanih z integracijo, na lokalni ravni, včasih pa tudi na ravni države. V Slovaški republiki integracija upravičencev do mednarodne zaščite poteka prek projektov, ki jih financira Sklad za azil, migracije in vključevanje, izvajajo jih nevladne organizacije, spremlja pa jih Urad za migracije pri Ministrstvu za notranje zadeve.

3.3 INTEGRACIJA MIGRANTK OB UPOŠTEVANJU PREDNOSTNIH NALOG POLITIKE

V večini držav članic poročevalk integracija migrantk **trenutno ni prednostna naloga politike**.¹³¹ V Bolgariji je to posledica sorazmerno majhnega števila migrantk v državi. V Estoniji in Luksemburgu je integracija migrantov na splošno prednostna naloga politike, vendar pa ni razlikovanja glede na spol. Na Irskem integracija migrantk ni izrecno navedena kot prednostna naloga v veljavnih krovnih politikah, kot sta strategija za integracijo migrantov ali nacionalna strategija za ženske in dekleta. Nevladne organizacije so poročale o znakih prepoznavanja in ozaveščenosti

nacionalnih oblikovalcev politik o posebnih izzivih, s katerimi se na področju integracije soočajo migrantke, čeprav še ni jasno, v kolikšni meri se migrantke neposredno obravnavajo v novih strategijah in politikah, ki se trenutno razvijajo na Irskem. Nevladne organizacije so pripomnile, da zaradi večjega poudarka na enakosti spolov pri oblikovanju politik in večje feminizacije migracij politik migrantk ne more več obravnavati zgolj kot ranljive skupine (na primer zaradi trgovine z ljudmi, nasilja v družini).

123 AT, BE, CY, CZ, DE, ES, FI, FR, IT, LU, LV, NL, SE, SK.

124 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, FI, FR, IE, IT, LT, LU, NL, SE.

125 AT, BE, CZ, DE (the Länder), ES, FI, FR, IT, SE.

126 CY, CZ, DE, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, NL, SE, SK.

127 AT, CY, CZ, DE, IE, LU.

128 BG, CY, CZ, DE, FR, SI, SK. V Sloveniji je bilo za usklajevanje integracije državljanov tretjih držav do 26. maja 2021 pristojno Ministrstvo za notranje zadeve. Nato se je ta pristojnost prenesla na Urad vlade za oskrbo in integracijo migrantov, ki že od leta 2017 usklajuje integracijo oseb z mednarodno zaščito.

129 AT, CY, DE, LT, LU, NL (na splošno, ne posebej za migrantke) in SK.

130 1) ASTI [Association for the Support of Immigrant Workers ('Association de Soutien aux Travailleurs Immigrés')], 2) CEFIS (Centre for Intercultural and Social Studies and Training), 3) the Liaison and Action Committee for Foreigners ('Comité de Liaison des Associations d'Etrangers' - CLAE), in 4) Caritas Luxembourg.

131 BG, EE, HR, HU, IE, IT, LU, LT, LV, MT, NL, PL, SI, SK.

V desetih državah članicah pa je integracija migrantk trenutno **prednostna naloga nacionalne** politike,¹³² saj se ta tema posebej omenja v njihovih politikah in akcijskih načrtih za integracijo s ciljem doseganja enakosti spolov. Že več let je integracija migrantk prednostna naloga avstrijske politike integracije, zanjo pa je tudi namenjenih precej več dodeljenih sredstev. Čeprav Belgija nima nacionalne politike integracije, pa se belgijski zakon o vključevanju načela enakosti spolov uporablja na vseh področjih politike, njegov namen pa je vključevanje razsežnosti spola v strukture belgijske zvezne politike, s čimer je vključevanje načela enakosti spolov na belgijski zvezni ravni postala zakonska obveznost. Zakon določa, da vsak zvezni minister in državni sekretar v vse politike, ukrepe in dejavnosti, ki so v njegovi pristojnosti, vključi vidik spola ter da spremljajo izvajanje strateških ciljev, ki jih je določila vlada na področju enakosti spolov. V belgijskih skupnostih je integracija migrantk posebna prednostna naloga flamske skupnosti zlasti na področju gospodarske integracije, uporablja pa se predvsem za nove migrantke. V francoski skupnosti integracija migrantk ni opredeljena kot prednostna naloga, vendar pa se kljub temu obravnavajo interesi migrantk, na primer v zvezi z zmanjševanjem revščine s posebnim poudarkom na ukrepih za podporo družinam v negotovem položaju in enostarševskim družinam, na čelu katerih so pogosto ženske, in s posebno pozornostjo na diskriminaciji migrantk. Tudi v nemško govoreči skupnosti v Belgiji to ni opredeljeno kot prednostna naloga, vendar so bili sprejeti ukrepi, osredotočeni na migrantke, na primer zagotavljanje jezikovnih tečajev in tečajev na področju integracije, ki so namenjeni samo ženskam, ter projektov, ki ustvarjajo mesta za družabna srečanja.

Ciper daje prednost opolnomočenju migrantk in begunk, s čimer poskuša odpraviti neenakost na delovnem mestu, cilj politik pa je izboljšanje kulture podjetij pri vprašanih enakosti. Češka republika je kot

prednostno nalogo navedla tudi integracijo migrantk, saj veljajo za ranljivo skupino, kar je razvidno iz razvoja posebnih ukrepov in projektov. V Franciji se na nacionalni ravni prednostno obravnavata priznavanje spretnosti migrantov, ki so prvič prispeli v Francijo, in spodbujanje dostopa do zaposlitve za migrantke. Na lokalni ravni je bila politika integracije novo prispelih tujih državljanov, vključno z upravičenci do mednarodne zaščite, navedena kot prednostna naloga v letu 2021, zlasti v zvezi z dostopom do otroškega varstva in zdravstvenega varstva na področju duševnega zdravja.

V Nemčiji je integracija žensk in deklet prednostno obravnavana v nacionalnem akcijskem načrtu za integracijo (NAP-I) iz leta 2021, ki upošteva, da imajo različne ciljne skupine na različnih točkah v procesu migracije in integracije različne potrebe. Politika nacionalnega akcijskega načrta za integracijo (2021) je razdeljena na pet faz priseljevanja in sobivanja, pri čemer je prednostna naloga zaščita interesov migrantskih žensk in deklet. V Grčiji ukrepi za zagotavljanje zadovoljevanja posebnih potreb migrantk, zlasti v zvezi z zaščito pred nasiljem, veljajo za nujne predpogoje za zagotavljanje človekovih pravic in socialne integracije migrantk in begunk. V Španiji je integracija migrantk prednostna naloga politike zlasti na področjih zdravja in zaščite žrtev nasilja. V Španiji imajo ženske na voljo več različnih virov, od katerih se jih več osredotoča posebej na integracijo migrantk. Tudi na Švedskem je to prednostna naloga, saj je bila na primer švedska javna služba za zaposlovanje zadolžena za pripravo akcijskega načrta, na podlagi katerega so bili uvedeni številni različni ukrepi na področju integracije in enakosti. Finska je izpostavila kulturne vidike modelov domačega življenja in družine ter visoko stopnjo brezposelnosti. Poleg tega je finski Zakon o integraciji trenutno v fazi spreminjanja, zato je na voljo večji poudarek na integraciji migrantov zunaj delovne sile, vključno s starši in zlasti materami, ki so ostale doma.

3.4 POLITIKE, KI OBRAVNAVAJO MIGRANTKE NA RAZLIČNIH PODROČJIH INTEGRACIJE

Države članice so skupaj navedle 140 primerov posebnih politik, ki obravnavajo integracijo migrantk na različnih področjih. Te politike niso nujno politike integracije, ampak so včasih politike različnih ministrstev, ki kljub temu posvečajo posebno pozornost potrebam migrantk. Od tega 34 politik, ki se nanašajo na trg dela (in podjetništvo),¹³³ ter 34 politik, ki se nanašajo na integracijo v družbo,¹³⁴ predstavlja dve glavni področji, na katerih ima 17 držav članic po

lastnem poročanju vzpostavljene politike (vključno s strategijami, programi in akcijskimi načrti).¹³⁵ Naslednja najbolj priljubljena sektorja sta bila učenje jezika¹³⁶ in izobraževanje,¹³⁷ iz katerih so poročali o 32 oziroma 29 politikah. O 24 politikah na področju zdravja je poročalo več držav članic.¹³⁸ Dvanajst držav članic je poročalo o 12 politikah, osredotočenih na nastanitev,¹³⁹ medtem ko je v 12 državah članicah bilo vzpostavljenih še 19 drugih posebnih politik.¹⁴⁰

¹³² AT, BE, CY, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, SE.

¹³³ AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, SE, SI, SK.

¹³⁴ AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, NL, SE, SI, SK.

¹³⁵ AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, SE, SI, SK.

¹³⁶ AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, SE, SI.

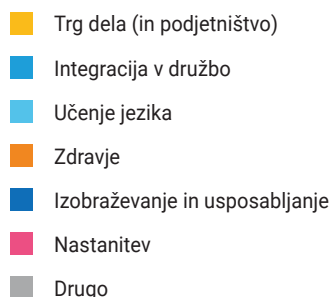
¹³⁷ AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, PL, SE.

¹³⁸ AT, BE, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, NL, PL, SE, SI, SK.

¹³⁹ CY, CZ, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, SE, SI, SK.

¹⁴⁰ AT, BE, CY, DE, EE, ES, FI, FR, IE, LV, NL, SI.

Slika 12: Pregled politik, ki obravnavajo migrantke

Vključevanje na trg dela in podjetništvo

Države članice so poročale o 34 politikah v zvezi z integracijo migrantk na trg dela. Od teh je bilo pet politik **posebej namenjenih migrantkam, državljanke tretjih držav**, vključno z ženskami z nižjo izobrazbo,¹⁴¹ ženskami z delovnim dovoljenjem¹⁴² ali ženskami, ki se pri dostopu do trga dela soočajo z več ovirami.¹⁴³ Na primer v Franciji namerava vlada z Akcijskim načrtom za spodbujanje priznavanja spretnosti novo prispelih tujih žensk ter dostopa do zaposlitve upoštevati pot do zaposlitve migrantk, ki lahko naletijo na več ovir, kot so slabo znanje jezika, pomanjkanje kvalifikacij, težave z mobilnostjo, težave pri varstvu otrok in stereotipi, povezani z državo izvora.

Približno 20 politik je migrantke, državljanke tretjih držav, obravnavalo s posebnimi programi in **kot del širše skupine migrantov, ki vključuje državljane Evropske unije z migrantskim ozadjem**, vključno z brezposelnimi osebami/iskalci zaposlitve, izseljenci in družinskimi člani, osebami LGBTQ, novo prispelimi migranti, ranljivimi družbenimi skupinami, begunci in prosilci za mednarodno zaščito.¹⁴⁴ Na primer na Irskem strategija Poti do zaposlitve migrante skupaj z drugimi skupinami omenja v zvezi s posebnimi preprekami pri vstopu na trg dela. Cilj strategije je te izzive reševati z več ukrepi, kot so boljši dostop do izobraževanja, dostop do plačanih delovnih pripravništva in vajeništva, rezervirana mesta v državnih programih zaposlovanja in višja raven subvencij za delodajalce, ki zaposlujejo ljudi iz marginaliziranih skupin.

Drugih 15 politik je migrantke obravnavalo **kot del širše skupine žensk**, vključno z visokokvalificiranimi ženskami, nizkokvalificiranimi ženskami, materami, ki ostajajo doma, ženskami, ki jim grozita izključenost in revščina, ženskami, ki imajo težave pri vključevanju

na trg dela, in osebami LGBTQ.¹⁴⁵ Na Nizozemskem se politika emancipacije (enakih možnosti) osredotoča na finančno neodvisnost žensk, raznolikost spolov in enako obravnavo.

Podjetništvo je bilo sestavni del 16 politik v vseh državah članicah, pri čemer je samo Belgija (flamska skupnost) poročala, da ima vzpostavljeno politiko, ki je **posebej namenjena migrantkam, državljanke tretjih držav**. Ta politika migrantkam omogoča dostop do podpore tako, da se obrnejo na flamski zavod za zaposlovanje (VDAB), pri katerem prejmejo informacije o posebnih organizacijah, ki jim lahko pomagajo. Devet drugih držav članic je imelo vzpostavljene politike, ki so migrantke, državljanke tretjih držav, obravnavale **kot del širše skupine migrantov, vključno z državljani Evropske unije z migrantskim ozadjem**.¹⁴⁶ Na Švedskem je bila denimo švedska agencija za gospodarsko in regionalno rast v okviru svoje politike integracije zadolžena za spodbujanje podjetništva žensk, rojenih v tujini. V Nemčiji Koalicijski sporazum zvezne vlade za leto 2021 pri spodbujanju podjetništva z zmanjševanjem ovir pri dostopu do financiranja in sredstev migrantke obravnava kot del večje skupine migrantov.

Integracija v družbo

Države članice so poročale o 34 politikah v zvezi z integracijo migrantk v družbo. Avstrija se je v okviru vladnega programa za obdobje 2020–2024 pri integraciji v družbo **posebej osredotočila na migrantke, ki so državljanke tretjih držav** in prosijo za azil, poseben poudarek pa je na opolnomočenju žensk. Nemški nacionalni akcijski načrt za integracijo se osredotoča tudi na migrantke, kot je podrobneje opisano v nadaljevanju. V Grčiji so posebni ukrepi za integracijo državljanke tretjih držav vključeni tudi v njihovo nacionalno strategijo za integracijo in v

¹⁴¹ BE.

¹⁴² ES.

¹⁴³ FR.

¹⁴⁴ AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, FR, IE, LT, LV, NL, SI in SK.

¹⁴⁵ BE, ES, EL, MT, NL, SE in SK.

¹⁴⁶ BE, CY, CZ, EE, FR, IE, LV, SE in SI.

nacionalni akcijski načrt za enakost spolov za obdobje 2021–2025 ter grški nacionalni akcijski načrt za ženske, mir in varnost (za obdobje 2020–2024). Vzpostavljenih je še 22 politik, ki migrantke, državljanke tretjih držav, obravnavajo kot del širše skupine migrantov, ki vključuje državljane Evropske unije z migrantskim ozadjem, vključno z migranti in njihovimi družinskimi člani, upravičenci do mednarodne zaščite in prosilci za mednarodno zaščito.¹⁴⁷ Devet drugih politik migrantke obravnava kot del širše skupine žensk, kar vključuje podporo za integracijo žensk z nižjim socialnim in finančnim statusom, zapornic in žensk, ki jim grozi trgovina z ljudmi, v družbo.¹⁴⁸

Okvir 3: Primeri politik na področju integracije v družbo

Nemški nacionalni akcijski načrt za integracijo predstavlja nove oblike in pristope k političnemu izobraževanju s krepitvijo organizacij za migrante s ciljem izboljšanja družbene in politične udeležbe žensk z migrantskim ozadjem. Integracijo na področju integracije v družbo obravnava v pozni fazi procesa integracije (zadnja faza, faza V). Zato je namenjen ženskam, ki so v Nemčiji že dlje časa, vendar poudarja, da je predvideno, da je podpora na tem tematskem področju predvidena takoj ob njihovem prihodu v Nemčijo.

V Grčiji nacionalna strategija za integracijo Ministrstva za migracije in azil daje na razpolago pobude za krepitev povezanosti žensk prek lokalnih združenj, kot so združenja enostarševskih družin. Ustvarjanje klubov in združenj znotraj skupnosti zagotavlja mesečna srečanja in se osredotoča na različne tematske enote, kot so mesec kuhanja, mesec dostave in bazar. Namen srečanj je okrepiti povezanost med ženskami v enostarševskih družinah in pomagati pri njihovi socialni integraciji, saj jim omogočajo, da se srečujejo in ukvarjajo s temami, ki jih zanimajo.

Izobraževanje in (jezikovno) usposabljanje

Države članice so poročale o skupaj 29 politikah,¹⁴⁹ povezanih z integracijo migrantk na področjih izobraževanja in učenja (jezika). Petindvajset politik je migrantke, državljanke tretjih držav, obravnavalo kot del širše skupine migrantov, vključno z državljani Evropske unije z migrantskim ozadjem, **kot so: študenti z migrantskim ozadjem**, begunci in prosilci za mednarodno zaščito, starši, ki so ostali doma, ali drugi migranti, ki potrebujejo prilagodljive

študijske priložnosti.¹⁵⁰ Na Malti so migrantke iz držav Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora skupaj s švicarskimi državljani samodejno oproščene plačila šolnine. Skladno s pogoji iz sporazuma o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije so izvzete tudi migrantke iz Združenega kraljestva, ki prebivajo na Malti. Drugi državljani tretjih držav so izvzeti skladno z dovoljenjem za prebivanje, ki ga izda Urad za izdajo osebnih dokumentov na Malti. Poleg tega se storitve v šolah na ravni obveznega izobraževanja zagotavljajo prek skupin svetovalcev, mladinskih delavcev, socialnih delavcev, psihologov in poklicnih svetovalcev. Poleg tega tudi na ravni obveznega izobraževanja obstajajo različne pobude za spodbujanje vključevanja, strpnosti in nediskriminacije, vključno s povezovanjem z učenci migranti in njihovimi družinami glede šolskih zadev.

Malta v svoje programe vseživljenjskega učenja sprejema tudi migrante, če se želijo prijaviti. Leta 2021 je Direktorat za raziskave, vseživljenjsko učenje in zaposljivost (DRLLE) v okviru malteškega Ministrstva za izobraževanje, šport, mlade, raziskave in inovacije izvedel kampanjo ozaveščanja z organizacijami za migrante, vključno z združenjem migrantk. Na Finskem je reforma liberalnega izobraževanja odraslih namenjena staršem, ki so ostali doma, skupini, ki je imela prej nekoliko slabši dostop do izobraževanja in usposabljanja, da bi jim omogočila udeležbo pri usposabljanju za opismenjevanje ter učenje finskega ali švedskega jezika. Pet drugih politik je **obravnavalo migrantke kot del širše skupine žensk**.¹⁵¹

Države članice so poročale o 32 politikah v zvezi z učenjem jezika, ki so migrantke, državljanke tretjih držav, obravnavale **kot del širše skupine migrantov, vključno z državljani Evropske unije z migrantskim ozadjem**, tudi z: novo prispelimi starši, ki so tuji državljani in ne govorijo jezika v državi, študenti z migrantskim ozadjem ter prosilci za azil in begunci.¹⁵² Avstrija begunke obravnava v okviru širšega programa 50 akcijskih točk: Načrt za integracijo oseb, ki so v Avstriji upravičene do azila ali subsidiarne zaščite. Irsko je predstavila nacionalno strategijo nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja, ki ustvarja možnosti za izobraževanje in usposabljanje, vključno s tistimi, ki so na voljo nedavno prispelim migrantom in so dostopne na kateri koli točki v procesu integracije, ter 10-letno strategijo doseganja pismenosti, numerične pismenosti in digitalne pismenosti odraslih za vse odrasle, vključno z odraslimi migranti.

Zdravje in nastanitev

Države članice so poročale o skupaj 24 politikah integracije, ki so se nanašale na zdravje.¹⁵³ Na Nizozemskem je bila politika **posebej namenjena**

147 AT, BE, CY, CZ, DE, EL, EE, FI, FR, IE, LV, MT, NL, SE in SI.

148 ES, NL, SK.

149 AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, PL, SE, SI.

150 BE, CY, DE, EE, FI, FR, SE.

151 ES, PL.

152 AT, BE, EL, CY, CZ, DE, EE, FI, FR, IE, LV, MT, SE.

153 AT, BE, CY, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, NL, PL, SE, SI, SK.

prosilkam za azil, npr. z zagotavljanjem podpore po nosečnosti in obravnavanjem posebnih vprašanj, kot je pohabljanje ženskih spolovil. Štirinajst politik je poročalo o obravnavi migrantk, državljanekah tretjih držav, **kot dela širše skupine migrantov, vključno z državljani Evropske unije z migrantskim ozadjem**, kot so: migranti in družinski člani, zakonci državljanov tretjih držav, prosilci za azil in žrtve nasilja v družini.¹⁵⁴ Na Malti so prosilke za azil z otroki običajno nastanjene v družinskih centrih. Devet drugih politik je migrantke obravnavalo **kot del širše skupine žensk**.¹⁵⁵ V Slovaški republiki je bil Nacionalni akcijski načrt za preprečevanje in odpravo nasilja nad ženskami za obdobje 2014–2019 osredotočen na vprašanja nasilja v družini, pohabljanja ženskih spolovil, spolnega genocida in umorov iz časti, povezanih zlasti z migrantkami.

Na splošno se stanovanjske politike, ki so na voljo na nacionalni ravni, uporabljajo za vse prebivalce, vključno z državljani tretjih držav. Vendar pa so iz dvanajstih držav članic poročali tudi o obstoju stanovanjskih politik, posebej namenjenih migrantom.¹⁵⁶ Dvanajst politik je migrantke, državljanke tretjih držav, obravnavalo **kot del širše skupine migrantov, vključno z državljani Evropske unije z migrantskim ozadjem**, kot so: prosilke za azil, zlasti z otroki, in ženske, ki so doživele nasilje.¹⁵⁷ Medtem nacionalna strategija integracije v Grčiji predvideva stanovanjske ukrepe za vse migrante, katerih cilj je zagotoviti varno življenjsko okolje ter se osredotoča zlasti na ženske, otroke in ljudi z večjimi potrebami po oskrbi in sprejemu, zlasti v zvezi z azilom. Španija in Slovaška republika sta imeli vzpostavljeno politiko, ki je migrantke obravnavala **kot del širše skupine žensk**.

Druga področja

Države članice so poročale o 19 politikah integracije na drugih področjih,¹⁵⁸ te pa so vključevale zagotavljanje zaščite pred nasiljem, preprečevanje in zaščito žensk pred trgovino z ljudmi, boj proti diskriminaciji in rasizmu ter spodbujanje integracije skozi šport. Dve politiki sta bili **posebej namenjeni državljanekam tretjih držav**,¹⁵⁹ vključno z Nacionalnim akcijskim načrtom za boj proti vsem oblikam nasilja na podlagi spola (za obdobje 2021–2025) v Belgiji, namenjenim prosilcem za mednarodno zaščito in žrtvam nasilja na podlagi spola, ki v državi prebivajo zaradi namena združitve družine. Litva si prizadeva izboljšati integracijo migrantk z zagotavljanjem njihovih pravic, na primer z izobraževalnimi usposabljanji za migrantke v jeziku, ki ga razumejo, glede pravic žensk in otrok v Litvi, možnostih usklajevanja dela in izobraževanja s potrebami družine ter pomoči pri nasilju v družini. Sedem od teh politik je migrantke, državljanke tretjih držav, obravnavalo **kot del širše skupine migrantov, vključno z državljani Evropske unije z migrantskim ozadjem**.¹⁶⁰ V sedmih drugih politikah, o katerih so poročali, se **migrantke obravnavajo kot del širše skupine žensk**.¹⁶¹

154 AT, BE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, SI, SK

155 ES, IE, PL, SE, SK.

156 CY, CZ, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, SE, SI, SK.

157 CY, CZ, EL, FI, FR, IE, LV, SI.

158 AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, IE, LT, LV, NL, SE, SI.

159 BE, IE.

160 AT, CY, DE, EE, IE, SI.

161 ES, FI, LV, NL, SE.

4 UKREPI ZA INTEGRACIJO MIGRANTK

V tem razdelku sta navedena pregled ukrepov za integracijo, vključno s primeri dobrih praks za ukrepe, ki so jih zagotovile države članice, ter pregled sredstev, ki so na voljo na nacionalni ravni in ravni Evropske unije za ukrepe, ki podpirajo integracijo migrantk. Ukrepi zajemajo

številna področja, vključno s podporo pri vključevanju na trg dela in podjetništvu, integraciji v družbo, jezikovnih tečajih ter drugih oblikah izobraževanja in usposabljanja, zdravju in nastanitvi, ter druge vrste podpore, kot sta psihosocialna podpora in podpora staršem.

4.1 PREGLED UKREPOV ZA INTEGRACIJO

V tem podrazdelku je naveden pregled ukrepov, ki so jih države članice opredelile kot primere dobre prakse pri ukrepih za integracijo, zato so okvirni, vendar niso reprezentativni za vse ukrepe za integracijo v Evropski uniji. V tem razdelku je na podlagi navedenih primerov podan pregled trendov v zvezi z obsegom, dostopom, ciljno skupino, stopnjo navedene integracije, področjem, na katerega so osredotočeni ukrepi, trajanjem, organizacijo, ki jih izvaja, virom financiranja, strategijami ozaveščanja in ovirami pri izvajanju. Dobre prakse so opredelili strokovnjaki, aktivni na tem področju (npr. oblikovalci politik, ponudniki storitev, organizacije civilne družbe, organizacije za migrante), ali pa so bile opredeljene na podlagi študij ali presoj.¹⁶² Za podrobno razlago meril, uporabljenih pri izbiri dobrih praks, si oglejte razdelek 1.3.

Države članice so navedle skupaj 54 primerov dobre prakse ukrepov za integracijo,¹⁶³ pri čemer pet držav članic ni navedlo nobenega primera.¹⁶⁴ Manj kot polovica navedenih primerov posebej obravnava migrantke (20 ukrepov¹⁶⁵ od 54), preostali pa obravnavajo migrante na splošno, vključno z migrantkami.

Polovico ukrepov (27) sestavljajo sistematične pobude (večletne/dolgoročne),¹⁶⁶ nekaj manj kot polovica (25) je priložnostnih projektov,¹⁶⁷ dva ukrepa pa sta zakonodajne (strukturne) narave.¹⁶⁸ Kar zadeva obseg, se večina ukrepov izvaja na nacionalni (31)¹⁶⁹ ali regionalni ravni (15),¹⁷⁰ manjši delež ukrepov pa se izvaja na lokalni (13)¹⁷¹ ali evropski (1)¹⁷² ravni. Kar zadeva **dostop**, je več kot polovica ukrepov (32) na voljo migrantom na splošno,¹⁷³ vključno z državljani tretjih držav in tudi državljani Evropske unije z migrantskim ozadjem, medtem ko so preostali ukrepi (22) namenjeni izključno državljanom tretjih držav.¹⁷⁴ Poleg tega je v zvezi s **ciljno skupino** več kot polovica navedenih primerov splošnih ukrepov (34), ki so na voljo več kategorijam migrantov,¹⁷⁵ medtem ko je 20 drugih prilagojenih posebni ciljni skupini migrantk,¹⁷⁶ kot so odrasle ženske, ki so upravičene do mednarodne zaščite, ženske, ki prosijo za azil, begunke, zakonci (moški ali ženske) ali ženske, ki so bile žrtve nasilja v družini. Poleg tega je več kot polovica ukrepov namenjena migrantom, ki so lahko na različnih **stopnjah integracije** in med njimi ne razlikujejo (34),¹⁷⁷ medtem ko je več kot četrtna (15) namenjena nedavno

¹⁶² Merila, ki se uporabljajo za izbiro primerov »dobre prakse«, predstavljenih v tem razdelku, so bila povzeta po smernicah Evropske spletne strani o vključevanju, ki vključujejo ukrep, ki velja za uspešen, učinkovit, prenosljiv ali trajosten in vodi do želenih rezultatov. Poleg tega se lahko ukrep za integracijo šteje za »dobrega«, če se v njem uporablja koncept upoštevanja vidika spola ali intersekcionalnosti.

¹⁶³ AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

¹⁶⁴ BG, HU, PL, SI, SK.

¹⁶⁵ AT, BE, DE, FI, FR, IE, LU, LV, MT, NL.

¹⁶⁶ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, DE, EL, EE, ES, FR, HR, IT, LU, LV, MT, NL.

¹⁶⁷ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CY, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

¹⁶⁸ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo IE and MT.

¹⁶⁹ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, SE.

¹⁷⁰ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, CZ, DE, ES, FI, IE, IT, LV.

¹⁷¹ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, FI, HR, IE, LT, LU, NL, SE.

¹⁷² Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CY.

¹⁷³ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, SE.

¹⁷⁴ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, CZ, DE, ES, FR, HR, IE, IT, LV, NL, SE.

¹⁷⁵ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

¹⁷⁶ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, DE, FI, FR, IE, LU, LV, MT, NL.

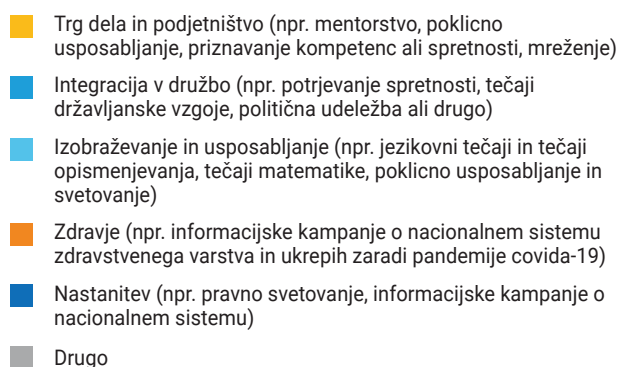
¹⁷⁷ Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

prispelim migrantom,¹⁷⁸ štirje drugi so namenjeni migrantom, ki so na naprednejši stopnji integracije in ki na primer bolje obvladajo uradni jezik države,¹⁷⁹ eden pa je ukrep pred odhodom.¹⁸⁰

Kot je prikazano na spodnji sliki, se glede **področja**, ki jih zajemajo primeri ukrepov, največji delež ukrepov osredotoča na podporo pri integraciji na trg dela (26)¹⁸¹ ali integraciji v družbo (25),¹⁸² sledijo pa ukrepi v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem (23)¹⁸³ ter učenjem jezika (21).¹⁸⁴ Po drugi strani pa majhen delež

navedenih ukrepov zajema dostop do zdravstvenih storitev (11)¹⁸⁵ in nastanitve (pet)¹⁸⁶ ali podporo podjetništvu (pet).¹⁸⁷ Poleg tega se nekateri ukrepi (12) nanašajo na druge oblike pomoči, kot so raziskave o izzivih integracije, s katerimi se soočajo migranti, da bi bilo mogoče zagotoviti razvoj politike, psihosocialno in pravno podporo ali podporo staršem.¹⁸⁸ Upoštevajte, da lahko posamezen ukrep spada v več kategorij, kar pomeni, da so nekateri ukrepi na spodnji sliki lahko šteti večkrat.

Slika 13: Pregled primerov dobrih praks pri ukrepih za integracijo po posameznih prednostnih področjih

Vir: Lastna priprava na podlagi nacionalnih poročil držav članic.

Kar zadeva **trajanje** trenutno razpoložljivih ukrepov, se največji delež (več kot tretjina) ukrepov, ki veljajo za dobre prakse, izvaja od enega do treh let (23),¹⁸⁹ medtem ko se manj kot tretjina ukrepov izvaja že deset let ali več.¹⁹⁰ Dvanajst ukrepov se izvaja srednje dolgo od štiri do šest let,¹⁹¹ medtem ko se najmanjši delež izvaja od sedem do devet let.¹⁹² Poleg tega največji delež ukrepov **izvajajo** nevladne organizacije ali fundacije in se financirajo iz sredstev Evropske unije in/ali državnih virov (28),¹⁹³ sledijo ukrepi, ki jih izvajajo samo organizacije iz javnega sektorja, vključno z vladnimi ustanovami (24),¹⁹⁴ in ukrepi, ki se izvajajo prek partnerstva, ki vključuje dve ali več organizacij (18).¹⁹⁵

Najpogostejšo vrsto partnerstva je predstavljalo sodelovanje organizacije iz javnega sektorja z eno ali več nevladnimi organizacijami (devet),¹⁹⁶ druge vrste partnerstev pa so vključevale sodelovanje organizacij iz zasebnega in javnega sektorja, sodelovanje med več organizacijami javnega sektorja, sodelovanje nevladnih organizacij z zasebnimi podjetji, sodelovanje med vsemi tremi sektorji ali nevladne organizacije, ki sodelujejo z migrantkami.

V zvezi s **financiranjem ukrepov za integracijo v Evropsko unijo** je deset držav članic navedlo primere, pri katerih so bila sredstva Evropske unije dodeljena posebej za ukrepe ali programe, namenjene

178 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CZ, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LV, NL, SE.

179 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, FI, IE.

180 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlja IT.

181 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, MT, NL, SE.

182 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL.

183 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, IE, IT, LT, LU, MT, NL, SE.

184 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

185 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, CZ, ES, FR, IE, LU, MT.

186 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CZ, ES, IT.

187 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE and CZ, EE, IT.

188 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, CY, DE, EE, EL, FR, HR, LU, SE.

189 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LT, LV, MT, NL, SE.

190 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CZ, ES, FI, FR, HR, IT, LU, NL.

191 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, FI, IE, IT, LU, LV, MT.

192 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, DE, SE.

193 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, LT, LU, LV, MT.

194 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, SE.

195 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, DE, ES, IE, IT, LT, LU, LV, MT.

196 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, CZ, ES, LT, LV, MT.

migrantkam,¹⁹⁷ medtem ko se v večini držav članic sredstva Evropske unije uporabljajo za podporo splošnih ukrepov za integracijo, ki lahko zagotavljajo podporo migrantkam, vendar pa sredstva niso posebej namenjena za take pobude.¹⁹⁸

Kar zadeva **domače financiranje**, se sredstva v večini držav članic prav tako večinoma uporabljajo za podporo splošnim ukrepom za integracijo, ki lahko vključujejo projekte, ki podpirajo migrantke,¹⁹⁹ devet držav članic pa je sredstva dodelilo za ukrepe, posebej namenjene migrantkam.²⁰⁰ V prilogi 2 je podroben pregled financiranja iz sredstev Evropske unije in državnih sredstev, ki so na voljo po državah članicah.

Okvir 4: Program Limassol: eno mesto, ves svet

Program, ki se na Cipru izvaja od leta 2013, vključuje številne dejavnosti za izboljšanje zmogljivosti za socialno integracijo, kohezijo in socializacijo državljanov tretjih držav ter preprečevanje socialne izključenosti in diskriminacije. Dejavnosti vključujejo večkulturne dogodke, dogodke za ozaveščanje in športne dogodke, socialno podporo v sodelovanju s šolami, ki otrokom med drugimi ponujajo doživljajske delavnice, storitve varstva otrok, jezikovne tečaje, tečaje prve pomoči, delavnice o varnosti na internetu, tečaje kuhanja in gastronomije ter izobraževalne ekskurzije. 62 % udeležencev programov usposabljanja in izobraževanja je bilo žensk.

Nedavna zunanja ocena programa je pokazala, da so udeleženci v povprečju celotno izvajanje in organizacijo projekta ocenili z oceno 4,55 (na Likertovi lestvici, pri čemer 1 = sploh nisem zadovoljen in 5 = zelo sem zadovoljen).

Iz predloženih **primerov dobre prakse** je razvidno, da so velik delež ukrepov financirale izključno nacionalne vladne ustanove (23)²⁰¹ ali pa s podporo sredstev Evropske unije (25).²⁰² Glavne omenjene vrste financiranja Evropske unije izvirajo iz Evropskega socialnega sklada (12 ukrepov),²⁰³ Sklada za azil,

migracije in vključevanje (osem ukrepov)²⁰⁴ ali programa ERASMUS+ (trije ukrepi).²⁰⁵ Drugi ukrepi (štirje) so prejeli sredstva od vladnih institucij v kombinaciji z zasebnimi donatorji²⁰⁶ ali od nevladnih organizacij v kombinaciji z zasebnimi donatorji (en ukrep).²⁰⁷

Organizacije za identifikacijo in privabljanje udeležencev uporabljajo različne pristope k sodelovanju.

Najpogostejše uporabljene pristop med primeri ukrepov (19 ukrepov) vključuje sodelovanje z javnimi službami za opredelitev potencialnih udeležencev in promocijo ukrepa.²⁰⁸ Na primer vrtci, šole, zavodi za zaposlovanje, azilni sprejemni centri in zdravstvene klinike pomagajo identificirati udeležence in spodbujajo dejavnosti integracije, ki jih ponujajo druge organizacije v njihovi mreži. Poleg tega so družbeni mediji drugi najpogostejši kanal, ki se uporablja za obveščanje (16 ukrepov),²⁰⁹ sledijo ustno obveščanje (10 ukrepov),²¹⁰ promocija prek mrež nevladnih organizacij (10 ukrepov)²¹¹ in razdeljevanje letakov (7 ukrepov).²¹² Manjši delež ukrepov (osem) uporablja neposredno ozaveščanje, pri katerem člani organizacije udeležence dosežejo z obiski na domu, informativnimi dnevi in obiski občinskih centrov, sprejemnih centrov, šol ali drugih javnih prostorov, ki jih obiskuje njihovo ciljno občinstvo.²¹³ Druga vrsta strategije, ki je bila izpostavljena kot učinkovita za doseganje migrantk, je usposabljanje migrantk, da postanejo socialne pomočnice in vzpostavljajo stik z migrantkami z enakim jezikovnim in kulturnim ozadjem.²¹⁴

Nazadnje so države članice izpostavile več ovir za izvajanje, ki so na ukrepe vplivale ne glede na vrsto območja, ki ga zajemajo. Največ ukrepov je naletelo na težave, povezane s pandemijo covid-19 (oglejte si tudi razdelek 5), kot so prestopanje dogodkov, omejitev števila sodelujočih ali prepoved osebne udeležbe (18 primerov).²¹⁵ Temu sledi pomanjkanje možnosti otroškega varstva, kar je migrantkam preprečevalo sodelovanje v dejavnostih (osem primerov),²¹⁶ težave pri obiskovanju kraja izvajanja dejavnosti ali dostopu do stabilne internetne povezave za sodelovanje v spletnih sejah (sedem primerov),²¹⁷ težave pri zagotavljanju financiranja (šest primerov),²¹⁸ težave pri

197 AT, BE, DE, ES, FI, HR, IE, LT, LU, SE.

198 CY, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LV, NL, SE, SI, SK.

199 BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, HU, IE, LV, NL, SI, SK.

200 AT, DE, FI, FR, IE, LT, LU, MT, SE.

201 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CZ, DE, EE, FI, FR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

202 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, SE.

203 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CZ, DE, EE, ES, FI, IE, LU, LV, MT, SE.

204 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CY, CZ, EE, HR, IT, MT.

205 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CY, EL, LT.

206 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, FR, IE.

207 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo LU.

208 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, DE, FI, IE, LU, LV, MT, NL, SE.

209 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, EE, FI, FR, LT, LU, LV, NL.

210 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, FI, IE, LU.

211 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CY, CZ, DE, FI, FR, LT, LU, LV, NL.

212 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CZ, DE, FI, IE, LU, NL.

213 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CZ, DE, FI, IE, LU, LV.

214 Ta primer sta navedli Avstrija, kjer je bila strategija uporabljena pri ukrepu Sosede na Dunaju, in Finska, kjer je bila uporabljena pri ukrepu Matere v soseščini.

215 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, DE, FI, IE, LU, LV, NL, SE.

216 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo DE, IE, LU, LV.

217 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, DE, IE, LV.

218 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CZ, FI, IE, LU, NL.

izvajanju dejavnosti, povezanih s heterogeno skupino udeležencev z različnimi stopnjami znanja jezika in ozadji (štirje primeri),²¹⁹ kar je povezano z jezikovnimi

ovirami, ki udeležencem preprečujejo, da bi od dejavnosti imeli polno korist (pet primerov).²²⁰

4.2 UKREPI ZA INTEGRACIJO GLEDE NA VRSTE OBMOČIJ IN Poudarki primerov dobrih praks

Ta podrazdelek vključuje poglobljeno analizo ukrepov za integracijo glede na vrsto zajetega območja, preverjanje ciljev ukrepov in (kadar so bili podatki na voljo) ali so bili cilji doseženi ter vrste ovir, ki so se pojavljale med izvajanjem. Poleg tega je v oranžnih okvirjih izpostavljenih nekaj primerov dobre prakse pri določenih ukrepih (oglejte si spodnje okvirje).

Ti so bili izbrani na podlagi vrste meril, in sicer dolgoročnega trajanja (ukrep se izvaja štiri ali več let), obstoja vrednotenja ali ocenjevanja glede izvajanja dejavnosti in doseganja dokazljivih pozitivnih rezultatov.²²¹

Integracija v družbo

Največji delež ukrepov se nanaša na integracijo v družbo ali zagotavlja podobne vrste dejavnosti za integracijo v družbo, ki ne spadajo v posebno kategorijo (29 ukrepov).²²² Glavni cilj te skupine ukrepov je omogočiti migrantom, da se bolje seznanijo z jezikom, kulturo, javnimi ustanovami, javnimi storitvami države, v kateri prebivajo, ter s svojimi pravicami in državljanskimi dolžnostmi. Cilj številnih ukrepov v tej skupini je tudi izboljšanje socialne kohezije in dobrobiti z zagotavljanjem priložnosti za migrante, da lahko bolj sodelujejo z lokalno skupnostjo.

Ključni izzivi, ki jih obravnava ta skupina ukrepov, vključujejo izolacijo od lokalne skupnosti (devet primerov),²²³ pomanjkanje ekonomske neodvisnosti s pomočjo zaposlitve (sedem primerov),²²⁴ jezikovne ovire (sedem primerov),²²⁵ pomanjkanje informacij o javnih storitvah, ustanovah in upravnih postopkih (šest primerov),²²⁶ diskriminacijo (štirje primeri)²²⁷ in pomanjkanje zaupanja (štirje primeri).²²⁸

Ocenjena je bila nekaj manj kot polovica ukrepov v tej skupini (12),²²⁹ od tega so bile tri vmesne ocene,²³⁰ dve

Okvir 5: »Nachbarinnen in Wien« (Sosedo na Dunaju) in Matere v soseščini

Oba ukrepa, od katerih se prvi izvaja v Avstriji od leta 2012, drugi pa na Finskem od leta 2016, pri čemer finski projekt v veliki meri temelji na podobnem danskem modelu, naj bi prispevala k samostojnosti in dobrobiti migrantk z usposabljanjem migrantk za zagotavljanje različnih oblik podpore drugim ženskam na njihovi poti integracije. Na primer usposabljanje, ki ga ponuja projekt Matere v soseščini na Finskem, obsega module o temah, kot so družinske in socialne storitve v lokalnem okolju, zdravje in dobro počutje, poklicne spretnosti, človekove pravice in ozaveščanje o nasilju nad ženskami. Udeleženke se spodbuja, da načrtujejo svoje dejavnosti in razmislijo o tem, kako lahko svoje zamisli uresničijo v praksi, pri čemer so organizirane številne dejavnosti, kot so podpora pri sodelovanju med šolo in domom, dostop do javnih storitev, organizacija delavnic in rekreativnih skupin ter drugo. Društvo Sosedo na Dunaju migrantke usposablja kot socialne pomočnice, usposobljene udeleženke pa nato sodelujejo pri obiskovanju domov, svetovanju, spremljanju ob uradnih obiskih, izobraževalnih zajtrkih, okroglih mizah za starše in pomoči pri učenju za otroke. Leta 2014 je organizacija ustanovila tudi šiviljsko delavnico, ki zagotavlja praktične delovne izkušnje.

Oba projekta sta dosegla svoje cilje in od udeleženk prejela pozitivne povratne informacije. Pri **ocenjevanju**, izvedenem leta 2014 (Sprajcer et al. 2014. Social Return on Investment (SROI)-Analyse des Projekts »Nachbarinnen in Wien«). Wirtschaftsuniversität Wien), so ugotovili, da je socialni donos naložbe v projekt Sosedo na Dunaju ocenjen na več kot 1,2 milijona evrov, pri čemer je vsak vložen evro ustvaril učinek v denarni protivrednosti 4,61 evra. Tudi finski projekt Matere v soseščini je glede na prvo oceno, opravljeno v prvih letih izvajanja projekta, dosegel svoje cilje. Pri nedavni oceni iz leta 2021 je projekt ponovno prejel odlične povratne informacije tako s strani mater iz soseščine kot drugih zainteresiranih strani. Udeleženke so omenjale izboljšave glede pridobljenih prijateljev, ustvarjenih mrež ter pridobljenih znanj in spretnosti. Po poročanju so nekatere udeleženke zaradi projekta našle zaposlitev. Po mnenju zainteresiranih strani je projekt na splošno spodbujal sodelovanje in moč delovanja žensk.

219 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo EE, IE, LU, LV.

220 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, DE, LU, LV.

221 Za namene te analize so bili ukrepi, povezani z integracijo v družbo, združeni z nekaterimi podobnimi ukrepi, razvrščenimi v kategorijo »drugo«, ukrepi, povezani z zdravjem in nastanitvijo, pa so bili združeni v ločeno kategorijo z drugimi ustreznimi ukrepi iz kategorije »drugo«.

222 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL.

223 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, CY, EE, EL, FI, IE, LV.

224 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CY, EE, ES, LU, LV, NL.

225 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, CY, EE, IE, LT, NL, LU.

226 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, BE, FI, LT, LU.

227 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CY, IE, LT, MT.

228 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo FI, IE, LU, NL.

229 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, CZ, EE, FI, IT, LV, NL.

230 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CY, LV, NL.

pa nista javni.²³¹ Od teh ocenjenih ukrepov jih je do zdaj devet do neke mere doseglo svoje cilje,²³² en ukrep jih je močno presegel,²³³ za preostala ukrepa pa rezultati še niso bili na voljo.²³⁴

Vključevanje na trg dela in podjetništvo

Drugi največji delež ukrepov se osredotoča na dejavnosti, povezane s podporo pri vključevanju na trg dela in podjetništvu (28 ukrepov).²³⁵ Namen ukrepov v tej skupini je povečati možnosti migrantk za razvoj svojih poklicnih spretnosti in/ali izkušenj ter samozavedi, da bi lažje našle zaposlitev ali razvile lasten poklicni projekt. Glavne vrste izzivov, ki jih obravnava ta skupina ukrepov, vključujejo splošno pomanjkanje ozaveščenosti o ovirah, s katerimi se soočajo migrantke pri iskanju zaposlitve, in/ali pomanjkanje informacij o razpoložljivih storitvah,²³⁶ pomanjkanje določenih kvalifikacij/zahtevane stopnje izobrazbe,²³⁷ pomanjkanje predhodnih delovnih izkušenj,²³⁸ jezikovne ovire,²³⁹ pomanjkanje znanja (npr. digitalne veščine) in²⁴⁰ samozavedi²⁴¹ ter družinske odgovornosti, ki otežujejo razvoj poklicne kariere.²⁴²

Za polovico ukrepov v tej skupini (14) so na voljo ocene,²⁴³ od katerih gre pri štirih za vmesne ocene na podlagi predhodnih podatkov. Glede na rezultate teh ocenjevanj je 12 ukrepov doseglo svoje cilje,²⁴⁴ medtem ko za preostala še ni mogoče sklepati.²⁴⁵

Okvir 6: »Stark im Beruf – Mütter mit Migrationshintergrund steigen ein« (Močne pri delu – matere z migrantskim ozadjem se vključujejo v delo)

Ta ukrep, ki se v Nemčiji izvaja od leta 2015, zagotavlja poklicno usposabljanje, ki mu sledi delovna praksa za migrantke, ki skrbijo za družino. Udeležence prejmejo kombinacijo usposabljanja in tečajev, kot so jezikovna podpora in svetovanje.

Nedavna **analiza vpliva** je pokazala, da je ukrep do leta 2021 dosegel približno 16.000 mater, od katerih jih je 31 % našlo zaposlitev ali pa se je začelo dodatno izobraževati ali poklicno usposablјati. Zelo pozitivno je bilo ocenjeno preizkusno sodelovanje med projektno skupino ter lokalnimi zavodi in agencijami za zaposlovanje.

Izobraževanje in (jezikovno) usposabljanje

Tretji največji delež ukrepov zagotavlja jezikovne tečaje in/ali druge vrste izobraževanj in usposabljanj, kot so pouk matematike, opismenjevanje in poklicno usposabljanje (27 ukrepov).²⁴⁶ Cilj teh ukrepov je podpirati učenje in razvoj poklicnih spretnosti udeležencev na različnih področjih, kot so učenje jezika, pismenost, matematika, digitalne spretnosti, samozavedi in javno nastopanje. Ukrepi v tej skupini so namenjeni premagovanju izzivov, kot so pomanjkanje dostopa do trga dela (osem primerov),²⁴⁷ neznanje

lokalnega jezika, kar povzroča jezikovne ovire (osem primerov),²⁴⁸ ločenost od lokalne skupnosti (štirje primeri),²⁴⁹ nizka stopnja samozavedi (trije primeri)²⁵⁰ ter pomanjkanje informacij o razpoložljivih možnostih učenja in poklicnega usposabljanja (štirje primeri).²⁵¹

Okvir 7: Projekt Matere, na vrsti ste

Cilj tega projekta, ki se na Finskem izvaja od leta 2017, je olajšati prehod na poklicno usposabljanje in zaposlitev materam z migrantskim ozadjem, ki so ostale doma. V prvi fazi projekta matere obiskujejo pouk finščine in matematike na isti šoli kot njihov otrok. Materam je v šolah zagotovljeno tudi izobraževanje za odrasle, vključno z računalniškim in komunikacijskim usposabljanjem ter tečaji državljanske vzgoje. Ob koncu semestra poteka razprava z udeleženkami glede prilagojenega kariernega načrta, nato pa so napotene na trimesečno delovno prakso (npr. na področju zdravstvene nege, šolske pomoči in gostinstva). Nato poteka razprava o poklicni poti udeležencev in načrtujejo se naslednji koraki. Zagotavljanje varstva otrok omogoča, da v projektu sodelujejo tudi matere z mlajšimi otroki.

Glede na dosežene rezultate je približno polovica udeleženk takoj po projektu prešla na poklicno usposabljanje ali začela delati. Druge koristi vključujejo znaten razvoj jezikovnih spretnosti udeležencev, večje samospoštovanje in sodelovanje v družbi ter izboljšano sodelovanje med šolo in domom, kar koristi tako materam kot otrokom. Ocena projekta je pohvalila njegov potencial in priporočila, da se opravi longitudinalna analiza udeležencev, da bi ocenili, v kolikšni meri so bile dolgoročno pospešene njihove poti zaposlitve, in da se operativni model projekta preizkusi na več lokacijah.

231 To velja za ukrepe, ki jih zagotavlјata CY in IT.

232 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo CZ, EE, EL, FI, NL, LV.

233 Ukrep Sosele na Dunaju, ki ga zagotavlјa AT.

234 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo CY.

235 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo AT, BE, CY, CZ, DE, EL, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, MT, NL, SE.

236 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo BE, FR, LV, NL, SE.

237 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo AT, DE, FI, IE, NL, SE.

238 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo CY, IE, NL.

239 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo AT, CY, EE, FI, MT, NL.

240 Takšne vrste ukrepov zagotavlјajo AT, DE, FI, IE.

241 Takšne vrste ukrepov zagotavlјajo AT, DE, ES, FI, IE, NL.

242 Takšne vrste ukrepov zagotavlјajo AT, DE, FI, SE.

243 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo AT, CZ, CY, DE, EL, EE, FI, IT, LV, NL, SE.

244 Takšne vrste ukrepov zagotavlјajo AT, CZ, CY, DE, EL, EE, FI, IT, LV, NL, SE.

245 Takšne vrste ukrepov zagotavlјajo CY in DE.

246 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo AT, BE, CY, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, SE.

247 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo DE, ES, FI, FR, LU, LV.

248 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo AT, BE, EE, EL, FI, IE, IT, LU, MT, NL.

249 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo BE, CY, EL, SE.

250 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo DE, ES, LU.

251 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavlјajo LT, LU, MT.

Okvir 8: Odpiranje šol staršem za uspeh otrok (Opening up schools to parents for children's success ali OEPRE)

Projekt OEPRE, ki se v Franciji izvaja od leta 2008, je namenjen novo prispelim staršem migrantom, ki jim francoščina ni materni jezik. Namen projekta je spodbujati vključevanje staršev v šolanje njihovih otrok z zagotavljanjem brezplačnih delavnic, ki so skupinam od 8 do 15 oseb na voljo v srednjih šolah in trajajo od 60 do 120 ur na leto.

Zaradi podvojitve sredstev za podporo projektu med letoma 2018 in 2020 je projekt v zadnjih letih dosegel visoko število udeležencev, saj je od izvedbe 653 delavnic za 8267 oseb v letih 2018–2019 prešel na 995 delavnic za 14.171 oseb v obdobju 2018–2019, od katerih je bilo 85 % žensk.

Glede rezultatov so bile ocene izvedene za manj kot polovico (10) ukrepov v tej skupini,²⁵² od tega sta bili dve oceni vmesni,²⁵³ ena pa še ni objavljena.²⁵⁴ Osem od teh ukrepov je do neke mere doseglo svoje cilje,²⁵⁵ medtem ko za preostale informacije še niso bile na voljo.

Zdravje in nastanitev

Najmanjši delež ukrepov med primeri dobre prakse, ki so jih predložile države članice, je bil osredotočen na zagotavljanje podpore na področjih zdravja in nastanitve (enajst ukrepov).²⁵⁶ Ukrepi v tej skupini so bili namenjeni ozaveščanju o storitvah in podpori, ki so na voljo migrantom, beguncem in prosilcem za azil v zvezi z iskanjem ustrezne nastanitve, nacionalnim zdravstvenim sistemom in dostopom do javnih zdravstvenih storitev, psihosocialno podporo, podporo pri reševanju nasilja v družini in varnostnimi ukrepi, ki so bili sprejeti v okviru pandemije covida-19. Glavni izzivi, s katerimi se je ukvarjala ta skupina ukrepov, so vključevali pomanjkanje informacij o razpoložljivih javnih storitvah ali ukrepih²⁵⁷ in pomanjkanje dostopa do teh storitev.²⁵⁸

Okvir 9: Nacionalne strategije in okviri za izboljšanje dostopnosti zdravstvenega varstva in nastanitve za migrante

Na Irskem druga nacionalna medkulturna zdravstvena strategija HSE (za obdobje 2018–2023) zagotavlja celovit pristop k obravnavi zdravstvenih in podpornih potreb, s katerimi se sooča vedno večje število uporabnikov storitev z raznolikimi kulturnimi in etničnimi ozadji, ki živijo na Irskem. Ta strategija opisuje

izzive, s katerimi se soočajo migrantke (npr. pomanjkanje ozaveščenosti o obstoječih storitvah, pomanjkanje socialne podpore, prejšnje travme, samohranilstvo), in njihove potrebe ter zagotavlja ciljno usmerjena priporočila. Poleg tega se strategija nanaša tudi na odvisnost migrantk od njihovih partnerjev in tveganje za nasilje v družini. Postopek posvetovanja, ki se je izvajal med razvojem strategije, so predstavniki nacionalne mreže migrantk AkiDwa, ki prebivajo na Irskem, označili za dobro prakso, saj je bil poudarek na integraciji migrantk. Ta postopek je zagotovil, da so bile migrantke vključene v razvoj in izvajanje strategije. Strategija bo pregledana leta 2023, trenutno pa potekajo dejavnosti za vzpostavitev partnerskega mehanizma, s katerim bi lahko glas uporabnikov storitev iz manjšinskih etničnih skupnosti vplival na napredek pri izvajanju in ocenjevanju ukrepov.

V Španiji Strateški okvir za državljanstvo, vključevanje ter boj proti ksenofobiji in rasizmu (za obdobje 2021–2027) med taktičnimi cilji vključuje spodbujanje uporabe javnega zdravstvenega varstva za migrante in enakopravnejše življenjske razmere. Na področju nastanitve je njegov cilj tudi spodbujanje enakega in nediskriminatornega dostopa do zemljišč in nastanitve s posebnim poudarkom na dostopu do najemnih stanovanj.

V zvezi z rezultati, doseženimi s temi ukrepi, so bile na voljo ocene za štiri ukrepe,²⁵⁹ medtem ko za preostale ukrepe ocene še niso bile opravljene. Za tri od ocenjenih ukrepov je bilo ugotovljeno, da so bili zelo uspešni pri doseganju svojih ciljev, za druge pa podatki niso bili na voljo. Eden od ukrepov je kot težavo pri izvajanju izpostavil pomanjkanje rednega financiranja, ki bi zagotovilo nadaljevanje projektov.²⁶⁰

252 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CY, CZ, DE, EL, FI, LV, NL.

253 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo LV, NL.

254 Takšen ukrep zagotavlja CY.

255 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo AT, CZ, DE, EL, FI, LV, NL.

256 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, CZ, EE, ES, FR, IE, IT, MT.

257 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo BE, MT.

258 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo IE, MT.

259 Primeri take vrste ukrepov, ki jih zagotavljajo CZ, FR, MT.

260 CZ ukrep "Cooperation with non-governmental organisations".

**Okvir 10: Projekt za samopomoč #Sami skupaj
Združenja migrantk na Malti**

Združenje migrantk na Malti (Migrant Women Association Malta – MWAM) je izvedlo projekt, ki je obsegal šest usposabljanj, na katerih so udeleženke poučevali o duševnem zdravju, duševnih boleznih in duševni higieni ter jih spodbujali k izmenjavi lastnih izkušenj. Srečanja so bila namenjena različnim skupinam prosilk za azil in begunk ter so potekala v dveh odprtih centrih. Projekt je ustvaril varen prostor za udeleženke iz različnih kulturnih okolij, v katerem so si lahko izmenjale informacije o tem, kako se duševno zdravje obravnava v njihovih kulturah, ter razpravljale o nasvetih in praksah za samopomoč.

Po zelo pozitivnih povratnih informacijah, ki jih je prejelo od udeleženk, in zaradi številnih zgodb o uspehu (oglejte si <https://migrantwomenmalta.org/mwam-self-care-project-alonetogether/>) je Združenje migrantk na Malti pripravilo nadaljnja usposabljanja ter bo prosilkam za azil in begunkam na Malti še naprej zagotavljalo psihosocialno podporo.

5 ODZIVI NA PANDEMIJO COVIDA-19 TER NAČRTI IN NAPOVEDI ZA PRIHODNOST

V tem poglavju so obravnavane spremembe politik in ukrepov za integracijo migrantk v zvezi s pandemijo covid-19. Prav tako vsebuje informacije o

prihodnjih načrtih za politike in ukrepe v državah članicah Evropske unije.

5.1 VPLIV PANDEMIJE COVIDA-19 NA POLITIKE IN UKREPE ZA INTEGRACIJO

Večina držav članic²⁶¹ ni razvila posebnih politik integracije ali prilagodila obstoječih, da bi zmanjšala negativen vpliv pandemije covid-19 na migrantke. Od tega jih je osem²⁶² upoštevalo, da je bil položaj migrantk obravnavan v okviru širše ciljne skupine politik integracije migrantov ali medsektorskih politik v zvezi s pandemijo covid-19, namenjenih družbi kot celoti. V nekaterih državah članicah pa so novi izzivi, ki so bili ugotovljeni za migrantke, prispevali k oblikovanju prihodnjih načrtov, kot je opisano v razdelku 5.2.

Nemčija je navedla konkretne primere politik integracije, ki so bile med pandemijo covid-19 neposredno namenjene migrantkam. Te politike integracije so se na primer osredotočale na svetovanje in večsektorsko neposredno pomoč, ki jo migrantkam zagotavljajo nevladne organizacije.²⁶³

Podobno tudi večina držav članic ni uvedla nobenih posebnih ukrepov, ki bi bili neposredno namenjeni migrantkam in bi bili namenjeni preprečevanju negativnih posledic pandemije covid-19.²⁶⁴ Enajst držav članic²⁶⁵ pa je poročalo, da so bile migrantke vključene v ukrepe za integracijo s širšo ciljno skupino, kot je skupnost migrantov ali žensk na splošno, ter navedlo primere ukrepov za integracijo, ki so bili opredeljeni in/ali izvedeni od začetka pandemije covid-19. Ti so vključevali ozaveščanje in digitalne informacijske kampanje v več jezikih v zvezi z različnimi

temami, kot so zdravje, nasilje v družini, učenje jezika ali nastanitev,²⁶⁶ ukrepe v zvezi z zdravjem, kot so preprečevanje in obvladovanje pandemije covid-19, vključno s testiranjem in cepljenjem,²⁶⁷ podporo in kampanje za preprečevanje nasilja v družini,²⁶⁸ krepitev obstoječih zavetišč za migrantke, ki so doživele nasilje,²⁶⁹ spletne tečaje usposabljanja in izobraževanja (vključno z jezikovnimi tečaji),²⁷⁰ vključevanje na trg dela²⁷¹ in ekonomsko podporo (denarna nadomestila) za ranljive skupine, vključno z migrantkami.²⁷² Primeri prilagoditve ukrepov za integracijo epidemiji covid-19, ki so bili posebej namenjeni migrantkam v Nemčiji, na Finskem in v Slovaški republiki, so prikazani v spodnjih okvirjih.

Okvir 11: Raziskovalni ukrepi za obravnavo izzivov, s katerimi se srečujejo migrantke v Nemčiji

Nemčija je razvila nove ukrepe za integracijo kot odziv na posebne izzive, ki jih pandemija covid-19 predstavlja za migrantke in begunke. Te pobude in projekti so temeljili na raziskavi, ki jo je izvedla krovna organizacija organizacij migrantk DaMigra v okviru projekta #selbstbestimmt, ki ga financira Zvezno ministrstvo za družino, starejše, ženske in mladino (*Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend* – BMFSFJ) ob tesni izmenjavi mnenj s samimi ženskami. Cilj raziskave je bil ugotavljanje kratkoročnih in dolgoročnih vplivov pandemije covid-19 na to skupino ter katere ukrepe bi bilo treba sprejeti. Ukrepi za preprečevanje nasilja na primer vključujejo nacionalni projekt MiMi – Preprečevanje nasilja za begunke, otroke in migrantke (MiMi-Gewaltprävention). To je vključevalo večjezično informacijsko kampanjo za podporo družinam pri soočanju z nasiljem v družini.

261 AT, BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SE, SI, SK.

262 AT, BE, CY, CZ, FR, IE, LU, NL, SK.

263 DE.

264 BE, BG, CY, CZ, EE, ES, HR, HU, IE, LU, NL, PL, SE, SI.

265 AT, BE, DE, FI, FR, IE, LU, LV, MT, SK.

266 AT, BE, DE, FI, FR, LU, LV, SE.

267 AT, BE, IE, LU.

268 AT, DE, FI, LU.

269 FI.

270 AT, BE, DE, FI, FR, LU, SE.

271 AT, FI, FR, IE.

272 LV, SK.

Okvir 12: Prilagoditev ukrepov potrebam migrantk na Finskem

Na Finskem so obstoječe ukrepe za integracijo od začetka pandemije hitro prilagodili z različnimi pobudami, kot so: 1) nova brezplačna telefonska linija za pomoč in razširitev storitev klepeta za migrantke, ki jim grozi nasilje v družini, in 2) spletni ukrepi za spodbujanje integracije migrantk, ki so prej temeljili na osebnih srečanjih. Med njimi so bile pobude, kot so dejavnosti usposabljanja v okviru projekta Matere v sosesčini in program mentorstva za poklicno usmerjanje žensk, ki se je zaradi izbruha pandemije covid-19 preselil na splet. Ker se je e-mentorstvo izkazalo za prilagodljiv model, od leta 2021 dalje mentorstvo za poklicno usmerjanje žensk poteka v virtualni obliki. Prehod na dejavnosti na daljavo je omogočil, da je projekt svoj obseg razširil z regionalne na nacionalno raven. Razvoj modela e-mentorstva se nadaljuje.

Okvir 14: Novi ukrepi denarne finančne podpore v Latviji in Slovaški republiki

Latvija in Slovaška republika sta navedli primere učinkovite ekonomske podpore migrantkam z razvojem različnih denarnih podpornih ukrepov. Latvija je vzpostavila ukrepe za podporo migrantkam, vključenim v širše skupine mednarodnih študentov, družin z alternativnim statusom in oseb, ki še niso dosegle upokojitvene starosti, Slovaška republika pa je zagotovila podporo ranljivim skupinam (vključno z migrantkami iz držav, ki niso članice Evropske unije) s tako imenovanim starševskim dodatkom zaradi pandemije in podaljšanjem standardnega starševskega dodatka za obdobje trajanja kriznih razmer.

Okvir 13: Razširitev storitev na področju duševnega zdravja za migrantke na Malti

Zaradi pritiskov, ki jih povzroča pandemija covid-19, kot sta močno razširjena brezposelnost in povečanje števila primerov zlorabe v družini, ki so posledica zaprtja (ali pa jih je zaprtje zaostri), je Malta skupnosti migrantov prepoznala kot še posebej ranljivo skupino. V odziv je združenje migrantk na Malti razvilo in izvedlo projekt higiene duševnega zdravja. Projekt je bil pripravljen ob pomoči strokovnega znanja medkulturnega vodje usposabljanja in vodje usposabljanja s področja psihologije Združenja razvilo in izvedlo projekt higiene duševnega zdravja. Projekt je bil pripravljen ob pomoči strokovnega znanja medkulturnega vodje usposabljanja in vodje usposabljanja s področja psihologije Združenja migrantk na Malti, ki sta opredelila prednostne naloge na področju duševnega zdravja različnih ciljnih skupin, vključno s prosilkami za azil in begunkami. Usposabljanja so vključevala element poučevanja o duševnem zdravju, duševnih boleznih in travmah. Srečanja so vključevala tudi interaktivni element, pri katerem so udeleženke spodbujali, da delijo svoje izkušnje in ustvarijo varen prostor za razpravo.

5.2 PRIHODNJI NAČRTI IN NAPOVEDI

Enajst držav članic²⁷³ je poročalo o načrtovanem razvoju politik ter načrtih za uvedbo novih elementov v obstoječe politike in ukrepe za integracijo migrantk, tudi ob upoštevanju vpliva pandemije covida-19. Štiri od teh držav članic²⁷⁴ so potrdile, da so pri sedanjem in načrtovanem razvoju politik upoštevale učinke pandemije covida-19 in/ali posebne potrebe in omejitve migrantk. Te države članice so si prizadevale vključiti migrantke v splošne ukrepe, namenjene migrantom, in v posebne ukrepe za odziv na pandemijo covida-19, pa tudi v namenske ukrepe za integracijo migrantk. Finska je poročala o celoviti reformi svoje politike in zakonodaje v zvezi z integracijo, pri kateri bo posebna pozornost namenjena integraciji oseb, ki niso na trgu dela. Ta skupina vključuje veliko staršev, ki so ostali doma, zlasti matere, in žensk, ki so se na Finsko preselile za svojimi zakonci, ki so našli zaposlitev. Pričakuje se, da bo celovita reforma politike integracije vsaj v nekaterih pogledih obravnavala izzive, povezane z integracijo migrantk. V Franciji je načrtovanih več ukrepov za izboljšanje integracije migrantk na trg dela, na primer razvoj ponudbe otroškega varstva, da bi jim olajšali iskanje zaposlitve in udeležbo na usposabljanjih, ter razvoj poti usposabljanja za zaposlitev v sektorjih, ki imajo težave pri ponovnem zaposlovanju. V spodnjih okvirjih so prikazani primeri novih politik, ki jih razvijajo države članice.

Štiri države članice²⁷⁵ so navedle, da so se zaradi vpliva pandemije covida-19 začele zavedati novih izzivov za migrantke, ki so jih nato poskušale obravnavati z razvojem novih ukrepov, namenjenih za trg dela in podjetništvo,²⁷⁶ izobraževanje,²⁷⁷ sprejetje higienskih in vedenjskih pravil (npr. omejevanje socialnih stikov),²⁷⁸ jezikovno usposabljanje,²⁷⁹ socialno-ekonomsko vključevanje in integracijo v družbo,²⁸⁰ zdravstveno varstvo²⁸¹ in zaščito pred nasiljem na podlagi spola.²⁸² V spodnjih okvirjih so izpostavljeni novo sprejeti ukrepi v Belgiji in Nemčiji.

Okvir 15: Načrt Živeti skupaj (Plan Samenleven) v flamski skupnosti (Belgija)

V Flandriji v Belgiji je cilj načrta Živeti skupaj (Plan Samenleven) rešiti vprašanje razdrobljenih politik z majhnim učinkom prek različnih ciljev, kot so izboljšanje kakovosti življenja v mestih, razvoj znanja jezikov, podpora pri delu ter boj proti diskriminaciji in segregaciji. V načrtu so posebej izpostavljeni trije glavni izzivi, s katerimi se srečujejo migrantke: jezik, integracija/udeležba v družbi in ovire pri zaposlovanju.

Okvir 16: Pregled nacionalnih politik v Litvi, ki vključujejo migrantke

Litva namerava obravnavati izzive, s katerimi se srečujejo migrantke, in izpostaviti pomen novih nacionalnih akcijskih načrtov v okviru dejavnosti Evropske unije prek Sklada za azil, migracije in vključevanje za obdobje 2021–2027. Obstoječi osnutek nacionalnega programa Litve poudarja pomen zagotavljanja priložnosti za migrantke, da bi imele aktivno vlogo na trgu dela, v okviru česar bi izboljšali zaposlitvene priložnosti in vlagali v sistem vseživljenjskega učenja ter spodbujali podjetništvo med državljani tretjih držav.

Okvir 17: Novi ukrepi, namenjeni posebnim etničnim skupinam v regiji glavnega mesta Bruselj

V regiji glavnega mesta Bruselj so bili na začetku leta 2021 v okviru projekta OUMMI razviti ukrepi za socialno in državljansko vključevanje, psihosocialno podporo in podporo staršem, ki jih je pripravila bruseljska sprejemna pisarna za novo prispele migrante VIA. Projekt namenja posebno pozornost Sirkam, ki v velikem številu prihajajo v državo, zlasti ženskam iz etnične skupine Dom, nomadske etnične skupine, ki je v Siriji marginalizirana. Ta skupina je bila zaradi težav, ki jih skupina izraža v zvezi z vzgojo otrok v novi državi z drugačnimi družbenimi in kulturnimi normami, na ravni politike in njenega izvajanja obravnavana s posebno pozornostjo, njihovo negotovo stanje pa se je zaradi krize, ki je nastala zaradi pandemije covida-19, še poslabšalo.

273 BE, DE, EE, EL, FI, FR, IE, IT, LT, LU, NL.

274 DE, EE, FI, FR.

275 AT, BE, DE, SE.

276 AT, BE, DE, SE.

277 AT, DE.

278 DE.

279 BE, DE, SE.

280 BE, DE.

281 AT.

282 AT, DE.

Okvir 18: Primeri obstoječih ukrepov Nemčije ob upoštevanju novih izzivov za migrantke

Od leta 2022 bo nemški državni sekretar za migracije, begunce in integracijo izvajal enajst projektov, ki bodo namenjeni predvsem opolnomočenju migrantk in jim bodo pomagali pri prihodu v Nemčijo, proračun pa bo znašal šest milijonov evrov. Poleg tega bo projekt Fem. OS (sistem za usmerjanje ozaveščanja in svetovanje v družbenih medijih za migrantke) v letu 2022 prejel sredstva v višini približno 1,1 milijona evrov. Poleg tega bo nemški državni sekretar za migracije, begunce in integracijo še naprej financiral program nadaljnega usposabljanja MI-KADOpus v okviru ženskega računalniškega centra (FrauenComputerZentrum), ki bo leta 2022 digitalno usposobil begunke in jih usposobil, da bodo lahko same izvajale usposabljanja na področju informacijske tehnologije. Da bi bolje obravnavali vprašanje nasilja na podlagi spola, je krovna organizacija združenj migrantk DaMigra izrazila potrebo po ukrepanju v zvezi z učinkovito zaščito pred spolnim nasiljem in nasiljem na podlagi spola, ki se je povečalo zaradi pandemije.

Češka in Litva sta poročali o svoji zavezanosti vključevanju migrantk v nove ukrepe za integracijo, vendar nista navedli konkretnih primerov. Na Irskem so začeli pripravljati naslednici strategije za integracijo migrantov ter nacionalne strategije za ženske in dekleta, ki sta se iztekli konec leta 2021.

6 SKLEPI

Študija podaja pregled, kako politike integracije v 23 državah članicah Evropske unije obravnavajo migrantke. Zagotavlja tudi pregled glavnih značilnosti integracije. Ponuja primere ukrepov za integracijo, prilagojenih za lažjo integracijo migrantk na različnih področjih, vključno z integracijo v družbo in na trg dela, izobraževanjem in učenjem jezika, nastanitvijo in zdravjem.

Na podlagi študije je mogoče narediti naslednje zaključke:

- **Ženskam iz tretjih držav je izdanih nekoliko manj prvih dovoljenj kot moškim.**

V obdobju 2016–2020 je bilo 54 % prvih dovoljenj izdanih moškim in 43 % ženskam. Prva dovoljenja za plačane dejavnosti in iz drugih razlogov, ki so bila v obdobju 2016–2020 izdana v EU-27 in na Norveškem, so bila izdana več migrantom kot migrantkam. Nasprotno pa so bila dovoljenja iz družinskih razlogov, pogosteje izdana migrantkam kot migrantom.

- **Podatki urada Eurostat o kazalnikih integracije kažejo, da migrantke v več pogledih zaostajajo za migranti in celotnim prebivalstvom.**

Povprečna stopnja brezposelnosti med državljanke tretjih držav je bila na primer v vsakem letu med letoma 2016 in 2020 višja kot pri moških (med 15 in 19 % v primerjavi z 11–17 % pri moških iz tretjih držav). Prav tako imajo migrantke iz tretjih držav nižjo stopnjo izobrazbe, saj je imelo leta 2020 70 % migrantk doseženo srednješolsko ali terciarno izobrazbo v primerjavi s 77 % celotnega prebivalstva. Hkrati pa je delež državljanek tretjih držav, ki so pridobile terciarno izobrazbo, večji od deleža pri moških (2020: 32 % v primerjavi z 28 %). Podatki urada Eurostat kažejo tudi, da se je v obdobju 2016–2020 izobrazba migrantk v povprečju povečevala hitreje kot pri celotnem prebivalstvu in moških migrantih.

- **Ključni izzivi, o katerih poročajo države članice Evropske unije, so povezani predvsem z integracijo migrantk na trg dela, priložnosti pa lahko ustvari tudi boljše zavedanje glede posebnih vprašanj, s katerimi se srečujejo migrantke.**

Na splošno se razprave držav članic Evropske unije osredotočajo na zagotavljanje dostopa migrantk do trga dela v okviru izzivov, povezanih z jezikovnimi ovirami, spolno pogojenimi trgi dela, stereotipi in

potrebo po skrbi za družino. Obenem obravnavane priložnosti vključujejo tudi večje priznavanje težav, s katerimi se srečujejo migrantke, kot je dostop do trga dela, in s tem večje možnosti za njihovo reševanje. V nekaterih državah članicah je bil kot priložnost opredeljen tudi (potencialni) prispevek visoko izobraženih migrantk.

- **Za reševanje izzivov, ki ovirajo integracijo migrantk, je večina držav članic razvila politike integracije, ki posebej obravnavajo položaj migrantk, ali pa so v svoje politike integracije vključile načelo enakosti spolov.**

V državah članicah Evropske unije je mogoče prepoznati tri glavne pristope (ki se med seboj ne izključujejo):

- 1 države članice Evropske unije, ki v politikah integracije niso osredotočene na enakost spolov, 2) države članice Evropske unije z vzpostavljenimi politikami integracije, ki so osredotočene na migrantke, in 3) države članice Evropske unije, ki uporabljajo pristop vključevanja načela enakosti spolov.

- **V večini držav članic integracija migrantk ni prednostna naloga politike, kot je izraženo v njihovih politikah integracije, čeprav so v nekaterih vzpostavljene sektorske politike, ki obravnavajo njihovo integracijo.**

V drugih državah članicah pa je integracija migrantk prednostna naloga, ki se omenja v njihovih politikah integracije in akcijskih načrtih, kot njen cilj pa navajajo doseganje enakosti spolov.

- **Obseg, v katerem so države članice izvajale politike integracije migrantk, se razlikuje glede na področje politike.**

Dve glavni področji politik, na kateri države članice Evropske unije usmerjajo svoja prizadevanja, sta integracija na trg dela (in podjetništvo), pri čemer je po poročilih večina politik namenjena integraciji migrantk v zaposlitev ali samozaposlitev, in integracija v družbo. Tudi jezikovno usposabljanje in izobraževanje veljata za področji, ki sta v središču pozornosti držav članic Evropske unije. Manj politik se osredotoča na zdravje in nastanitev. Države članice uvajajo tudi številne druge politike, kot so tiste, ki obravnavajo nasilje nad ženskami, trgovino z ljudmi, diskriminacijo in rasizem ter integracijo skozi šport.

- **V večini držav članic je pristojnost za politike integracije običajno porazdeljena med nacionalno, regionalno in lokalno raven.**

Uvajanje politik integracije je vzajemen proces, ki zahteva usklajena družbena prizadevanja ter na različnih ravneh vključuje vladne in nevladne javne organe in ustanove.

- **Države članice so uvedle tudi različne praktične ukrepe za lažjo integracijo migrantk.**

Države članice Evropske unije so poročale o ukrepih dobre prakse na vseh področjih, vključno s trgom dela, integracijo v družbo, izobraževanjem in učenjem jezikov, zdravjem in nastanitvijo. Vendar pa osredotočenost odraža politike, saj je večina ukrepov s področja zaposlovanja in samozaposlovanja ter integracije v družbo, sledijo pa jezikovni tečaji in ukrepi za izboljšanje izobraževanja. Nekatere države članice Evropske unije si trenutno prizadevajo, da bi pri ukrepih za integracijo razvili nekatere nove elemente, npr. z vključitvijo migrantk v splošne ukrepe za integracijo ali prilagajanjem ukrepov, da bi bolje zadovoljili njihove potrebe (kot je ponudba otroškega varstva, kar jim omogoča lažje iskanje zaposlitve in udeležbo na usposabljanjih). Ti elementi so izhodišče za prihodnje načrte in zagotavljajo nekatera orodja za boljšo integracijo migrantk.

- **Izzivi, s katerimi se srečujejo migrantke, so se zaradi pandemije covida-19 še povečali.**

Večina držav članic ni razvila ali prilagodila svojih politik integracije, da bi zmanjšala negativen vpliv pandemije na migrantke.

Vendar pa več držav članic razmišlja o novih političnih pobudah ali spremembah politik za reševanje teh izzivov.

Ti načrti za prihodnost so namenjeni za vključevanje migrantk v splošne ukrepe, namenjene migrantom, in usmerjeni v posebne ukrepe za odziv na pandemijo covida-19, pa tudi v namenske ukrepe za integracijo migrantk na različnih področjih.

Usmeritve politike Evropske unije na področju enakosti spolov in na splošno na področju boja proti diskriminaciji ter še posebej na področjih azila, migracij in integracije, se pri skupinah, ki se soočajo s posebnimi izzivi, opira na pristope glede na spol.

Strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 daje prednost dvojnemu pristopu, tj. vključevanju načela enakosti spolov, ki ga dopolnjujejo ukrepi glede na spol in intersekcionalnost pri izvajanju. Te politike in ukrepe je treba v prihodnjih mesecih in letih še podrobneje analizirati in jih deliti po vsej Evropski uniji.

7 PRILOGE

Priloga 1: Pregled institucij, pristojnih za politiko integracije v državah članicah

Država članica	Ustanove, pristojne za politiko integracije
AT	Glavni organ: Zvezno kanclerstvo, zvezna ministrica za ženske, družino, mladino in integracijo. Druge pristojne ustanove so: Avstrijski sklad za integracijo (zvezna ustanova), Strokovni svet za integracijo, vse vladne ustanove na zvezni, deželni in občinski ravni ter nedržavne organizacije.
BE	Večino zadev v zvezi z integracijo upravljajo skupnosti v državi: flamska, francoska in nemško govoreča skupnost, vključno z agencijami za integracijo in integracijo v družbo (Flandrija), regionalnimi centri za integracijo tujcev in oseb tujega porekla (Valonija) ter bruseljskimi sprejemnimi uradi za novo prispele migrante. Drugi pristojni organi so: zvezna vlada, med drugim državni sekretar za azil in migracije ter državni sekretar za enakost spolov, enake možnosti in raznolikost (tudi druga ministrstva so pristojna za zagotavljanje doseganja političnih ciljev v zvezi z integracijo na svojem področju), regije (flamska, valonska in regija glavnega mesta Bruselj), vključno z regionalnimi javnimi zavodi za zaposlovanje ter medministrsko konferenco o migracijah in integraciji. Na lokalni upravni ravni so belgijske občine pristojne za izvajanje nacionalnih in regionalnih politik ter za izvajanje lastnih programov in javnih centrov za socialno varstvo (PCSW), ki migrantom med drugim zagotavljajo dohodke za integracijo, jezikovne tečaje in podporo na trgu dela.
BG	Horizontalni značaj procesa integracije v bolgarski zakonodaji med pristojnimi organi: V procesu integracije aktivno sodelujejo Državna agencija za begunce, ki spada pod Svet ministrov, Ministrstvo za izobraževanje in znanost, Ministrstvo za delo in socialno politiko, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za notranje zadeve ter Ministrstvo za mladino in šport. Druge ustrezne ustanove in organi so Državna agencija za nacionalno varnost, Državna agencija za zaščito otrok, Agencija za zaposlovanje, Agencija za socialno pomoč, župani in okrožni guvernerji.
CY	Organ za integracijo na Cipru je dejansko Ministrstvo za notranje zadeve, čeprav je bila pristojnost za reševanje vseh vprašanj v zvezi z integracijo prenesena na Oddelek za matični register in migracije. Svetovni odbor za integracijo migrantov sestavljajo: Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za delo, socialno varstvo in socialno zavarovanje, Ministrstvo za izobraževanje, kulturo, šport in mladino, Ministrstvo za zdravje, komisar za upravo in človekove pravice (varuh človekovih pravic), Panciprska federacija dela (sindikat), Ciprska delavska konfederacija (sindikat), Ciprska demokratična federacija dela (sindikat), Ciprska zveza delodajalcev in industrialcev (združenje delodajalcev), Ciprska gospodarska in industrijska zbornica (združenje delodajalcev), Zveza ciprskih občin (lokalni organi), Zveza ciprskih skupnosti (lokalni organi) in dve lokalni nevladni organizaciji, dejavni na področju integracije.
CZ	Ministrstvu za notranje zadeve je zaupana vloga koordinatorja za integracijo z drugimi ministrstvi: Ministrstvom za izobraževanje, Ministrstvom za delo in socialne zadeve, Ministrstvom za zunanje zadeve in Ministrstvom za kulturo. Pri izvajanju sodelujejo tudi drugi partnerji (18 centrov za integracijo, nevladne neprofitne organizacije, organizacije priseljencev, regionalne in lokalne uprave, akademiki itn.).
DE	Zvezno ministrstvo za notranje zadeve in skupnost (BMI), Zvezno ministrstvo za družino, starejše, ženske in mladino (BMFSFJ), Zvezno ministrstvo za delo in socialne zadeve (BMAS), Zvezno ministrstvo za izobraževanje in raziskave (BMBF), Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in energijo (BMWi), Zvezni urad za migracije in begunce (BAMF), zvezna vladna pooblaščenka za migracije, begunce in integracijo (<i>Beauftragte der Bundesregierung für Migration, Flüchtlinge und Integration</i>), <i>dežele</i> (t. i. regije) – odgovorne za konkretno izvajanje zveznih predpisov; soodločajo lahko tudi o svojih zakonih na področju integracije. Redni forum za izmenjavo mnenj je Konferenca ministrov za integracijo (IntMK), na kateri pristojni ministri usklajujejo politične projekte na področju integracije. Občine (čeprav nimajo lastnih pravnih pristojnosti) se uporabljajo za namen ureditve.
EE	Ministrstvo za kulturo je glavni organ, odgovoren za razvoj politik integracije, njegova podrejena institucija pa je Fundacija za integracijo. Druge povezane institucije so Ministrstvo za notranje zadeve (s svojim izvršilnim organom, upravo za policijo in mejno stražo), Ministrstvo za socialne zadeve (s podrejeno organizacijo, upravo za socialno zavarovanje), Zavarovalni sklad za primer brezposelnost, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za gospodarstvo in komunikacije, Ministrstvo za izobraževanje in raziskave, Ministrstvo za zunanje zadeve ter Ministrstvo za finance.

Država članica	Ustanove, pristojne za politiko integracije
EL	Skladno s predsedniškim odlokom 106/2020 je Direktorat za socialno integracijo, ki je dodeljen resorju za socialno integracijo namestnika ministra za migracije ter upravno podrejen Generalnemu sekretariatu za migracijsko politiko, pristojen za načrtovanje, nadzor in izvajanje politike integracije ter nacionalne strategije za integracijo državljanov tretjih držav, ki zakonito bivajo v državi, v sodelovanju z drugimi ministrstvi, lokalnimi organi in njihovimi organizacijami, mednarodnimi organizacijami in organizacijami civilne družbe, ki sodelujejo pri dejavnostih socialne integracije.
ES	Politika integracije je v deljeni pristojnosti nacionalnih, regionalnih in lokalnih organizacij. Ministrstvo za vključevanje, socialno varnost in migracije je pristojno za razvoj vladne politike o tujcih, priseljevanju in izseljevanju ter politike vključevanja. Integracijske načrte lahko razvijajo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni na svojih ozemljih.
FI	Ministrstvo za gospodarstvo in zaposlovanje je pristojno za spodbujanje integracije priseljencev na Finskem in s tem povezano zakonodajo. Drugi pristojni organi vključujejo občine ter Urad za zaposlovanje in gospodarski razvoj.
FR	Ministrstvo za notranje zadeve. V okviru tega in natančneje Generalnega direktorata za tuje državljane v Franciji (DGEF): Direktorat za integracijo in dostop do državljanstva (DIAN). Drugi pristojni organi so: francoski Urad za priseljevanje in integracijo (OFII), regionalni dopisniki za integracijo, departmajski referenti za integracijo, regionalni organi, občine, departmajski sveti, regionalni sveti, medministrski delegat za sprejem in integracijo beguncev (DIAIR), medministrska komisija za nastanitev priseljenega prebivalstva (CILPI).
HR	Urad za človekove pravice in pravice narodnih manjšin Vlade Republike Hrvaške. Drugi pristojni organi so ministrstva, javne ustanove ter lokalne in regionalne samoupravne enote.
IE	Za usklajevanje politike integracije migrantov na nacionalni ravni je pristojno Ministrstvo za otroke, enakost, invalidnost, vključevanje in mladino (DCEDIY). Izvajanje storitev integracije je v pristojnosti posameznih vladnih oddelkov in agencij ter na ravni lokalnih oblasti.
LT	V Litvi nacionalno politiko integracije tujcev izvajajo državne ustanove in agencije v okviru svojih pristojnosti ter v sodelovanju z občinami in nevladnimi organizacijami. Ministrstvo za socialno varnost in delo Republike Litve je glavni odgovorni organ, zadolžen za oblikovanje politike integracije.
IT	Ministrstvo za notranje zadeve, ki je neposredno pristojno za vprašanje migracij, je hkrati odgovorno za vodenje nacionalne okrogle mize za usklajevanje, ki jo sestavljajo centralne in lokalne uprave, pristojne za sektor integracije in migracijske politike; Ministrstvo za delo in socialne politike, ki je v sodelovanju z regionalnimi upravami in lokalnimi enotami odgovorno za politike socialne in poklicne integracije migrantov. Ministrstvo za izobraževanje, univerze in raziskave, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za kmetijsko, prehrabno in gozdarsko politiko, Nacionalni urad za boj proti rasni diskriminaciji (UNAR) in Urad za politike enakih možnosti na Oddelku za enake možnosti.
LU	Glavni pristojni organ: Ministrstvo za družinske zadeve, integracijo in veliko regijo (Oddelek za integracijo). Drugi pristojni organi so: medresorski odbor za integracijo, ²⁸³ Ministrstvo za enakost žensk in moških, Ministrstvo za nacionalno izobraževanje, otroke in mladino, Nacionalni zavod za zaposlovanje (ADEM), Nacionalni svet za tujce (CNE), občine (Syndicat des Villes et Communes Luxembourgeoises (SYVICOL)), občinske posvetovalne komisije za integracijo, skupina Groupe d'échange et de soutien en matière d'intégration au niveau local (GRESIL), nevladne organizacije in združenja ter zasebna podjetja.
LV	Ministrstvo za kulturo je glavni organ; pooblaščen organ Sklada za azil, migracije in vključevanje (AMIF). Drugi pristojni organi so: Ministrstvo za izobraževanje in znanost, Ministrstvo za socialne zadeve, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za zdravje, Fundacija za integracijo v družbo, nevladne organizacije in občine.
MT	Univerza na Malti ima zelo dejavno vlogo pri izvajanju strategije, katere cilj je ustvariti bolj vključujoča izobraževanje in družbo. Ministrstvo za notranje zadeve, varnost, reforme in enakost ima končno odgovornost za politiko integracije na Malti, pristojnost za njen razvoj in izvajanje pa prenaša na Direktorat za človekove pravice, ki izvaja nacionalne strategije in projekte v sodelovanju z različnimi ministrstvi, subjekti, lokalnimi sveti, nevladnimi organizacijami in civilno družbo. Tudi druga ministrstva, kot sta Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za izobraževanje, ter subjekti, kot je Fundacija za socialno varstvo, imajo svoje politike, katerih cilj je migrantom zagotoviti dostop do javnih dobrin in storitev, ki jih zagotavljajo.
NL	Občine imajo glavno pristojnost za izvajanje (nacionalnih in decentraliziranih) politik integracije. Ministrstvo za socialne zadeve in zaposlovanje (Sociale Zaken en Werkgelegenheid, SZW) je pristojno za razvoj nacionalnih politik integracije, čeprav je to zaradi decentralizacije omejeno. Tudi druga ministrstva so pristojna za zagotavljanje doseganja političnih ciljev na svojem področju, ki se nanašajo na integracijo.
PL	Minister, pristojen za socialno politiko, je odgovoren za usklajevanje politike integracije tujcev na Poljskem.
SE	Ključna akterja sta švedski Javni zavod za zaposlovanje in švedska Agencija za enakost spolov, saj sta integracija na trg dela in enakost spolov politični prednostni nalogi. Organi, odgovorni za usklajevanje, imajo pomembno vlogo zaradi velikega števila vključenih akterjev, drugi ključni akter pa so pokrajinske vlade na regionalni ravni. Glavni akterji na lokalni ravni so občine.
SI	Ministrstvo za notranje zadeve ter Urad vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov (UOIM).
SK	Ministrstvo za delo, socialne zadeve in družino Slovaške republike, Ministrstvo za notranje zadeve in nevladne organizacije.

²⁸³ Odbor usklajuje Ministrstvo za družinske zadeve, integracijo in veliko regijo, sestavlja pa ga 13 ministrstev in dve upravi.

Preglednica 1: Pregled, kako države članice obravnavajo ženske v nacionalnih politikah integracije

Država članica	Ali so sredstva Evropske unije namenjena migrantkam? (da/ne)	Sredstva Evropske unije, prejeta za integracijo, vključno za i ntegracijo migrantk	Ali obstajajo nacionalne pobude, namenjene migrantkam? (da/ne)	Ali so nacionalne pobude posebej namenjene migrantkam?
AT	Da	Evropski socialni sklad v okviru prednostnih naložb Enakost žensk in moških in Aktivno vključevanje. Delež sredstev Sklada za azil, migracije in vključevanje: 5 % (2017) do 16 % (2020) letno.	Da	Med letoma 2016 in 2019 je sredstva za posebne ukrepe za integracijo migrantk na nacionalni ravni zagotavljalo takratno Zvezno ministrstvo za Evropo, integracijo in mednarodne zadeve. Od leta 2019 ga je dopolnjeval Avstrijski sklad za integracijo, leta 2020 pa je Zvezno kanclerstvo prevzelo odgovornost od Zveznega ministrstva za Evropo, integracijo in mednarodne zadeve. Ena od prednostnih nalog Zveznega kanclerstva na področju financiranja integracije se osredotoča na ženske (Paket za ženske) (Zvezno kanclerstvo, 2021a, 2021b). Poleg tega je poudarek na ženskah v ciljno usmerjenih razpisih za vloge za financiranje, ki jih izdaja Avstrijski sklad za integracijo (Avstrijski sklad za integracijo, 2019, 2021a). Če gledamo za celotno obravnavano obdobje, je bila višina sredstev za posebne ukrepe za integracijo migrantk med letoma 2016 in 2018 sorazmerno stabilna (2016: 1,50 milijona evrov, 2017: 1,45 milijona evrov, 2018: 1,37 milijona evrov), nato pa so se sredstva leta 2021 več kot potrojila na 4,79 milijona evrov. V obdobju 2019–2021 se je močno povečalo zlasti ciljno financiranje iz Avstrijskega sklada za integracijo. Poleg tega so na voljo ukrepi, ki jih (so)financirajo druga avstrijska ministrstva.²⁸⁴ Ženske in migranti so denimo vključeni v ukrepe politike zaposlovanja Zveznega ministrstva za delo.²⁸⁵ Poleg tega obstajajo dodatne možnosti financiranja in ukrepi na regionalni in lokalni ravni ter s strani interesnih skupin in nevladnih organizacij (Zvezno kanclerstvo, datum ni na voljo).
BE	Da	Nekatere regije sredstva Sklada za azil, migracije in vključevanje uporabljajo za projekte, posebej namenjene migrantkam. V Flandriji je bil na primer izveden projekt Integracija žensk z nizko stopnjo pismenosti in majhnimi otroki. Proračun Sklada za azil, migracije in vključevanje znaša 1.768.865,86 evra. Projekt Uspelo ji je se je izvajal tudi v Flandriji in je podpiral ženske pri podjetniških projektih. Za ta projekt je Sklad za azil, migracije in vključevanje namenil 249.839,10 evra.	Ne	Migrantke so vključene v ukrepe splošnega vključevanja in integracije v družbo. Nekateri ukrepi nevladnih in neprofitnih organizacij, ki se financirajo iz javnih in/ali zasebnih sredstev, so namenjeni tudi migrantkam. Neodvisne fundacije za komunalne storitve financirajo tudi projekte, ki vključujejo ali so posebej namenjeni migrantkam. Fundacije, kot je Fundacija kralja Baudouina, se delno financirajo iz nacionalnih sredstev (v tem primeru iz letne donacije belgijske nacionalne loterije).
BG	Podatki niso na voljo		Ne	Sredstva za podporo pri integraciji na trg dela so migrantom na splošno na voljo v okviru Programa za zaposlovanje in usposabljanje beguncev (Refugee Employment and Training Programme – RETP).

²⁸⁴ Za pregled projektov za integracijo, ki se financirajo v Avstriji, si oglejte Integrationsprojekte in Österreich, 2021.

²⁸⁵ Razgovor z Zveznim ministrstvom za delo, oddelek III/B/7 (zaposlovanje tujih državljanov) in oddelek III/A/10 (služba za trg dela), 16. septembra 2021.

Država članica	Ali so sredstva Evropske unije namenjena migrantkam? (da/ne)	Sredstva Evropske unije, prejeta za integracijo, vključno za integracijo migrantk	Ali obstajajo nacionalne pobude, namenjene migrantkam? (da/ne)	Ali so nacionalne pobude posebej namenjene migrantkam?
CY	Ne	Projekti, ki jih sofinancirata Sklad za azil, migracije in vključevanje in program ERASMUS+, so praviloma namenjeni širši skupini, vendar so nekatere njihove dejavnosti namenjene posebej ženskam. Na primer delavnice ali seminarji za opolnomočenje žensk v okviru ukrepa Sklada za azil, migracije in vključevanje, ki podpira delovanje informacijskih centrov za migrante; leta 2019 so bile zgodbe posameznih begunk predstavljene javnosti na odprtem dogodku, ki ga je organiziral urad ciprskega varuha človekovih pravic na temo Begunke, migrantke na Cipru; pa tudi delavnice za razvoj veščin za spoprijemanje s težavami ter programi varstva otrok po pouku in v poletnih šolah, ki se izvajajo v okviru projekta Programi integracije lokalnih organov.	Ne	Nekateri ukrepi, ki jih zasebno financirajo nevladne organizacije, so lahko namenjeni tudi ženskam, vendar se nobeden ne financira iz državnega proračuna.
CZ	Ne	Nekateri ciljno usmerjeni ukrepi kot del projektov, ki so sofinancirani iz Sklada za azil, migracije in vključevanje, nepovratnih sredstev EGP ali Evropskega socialnega sklada.	Ne	Nekateri ciljno usmerjeni ukrepi se izvajajo v okviru projektov, ki jih financira država.
DE	Da	Nekateri ukrepi, ki jih sofinancirata Evropski socialni sklad in Sklad za azil, migracije in vključevanje, so namenjeni migrantkam. Na primer projekt Sklada za azil, migracije in vključevanje Jezikovno in oblikovalsko opismenjevanje žensk z ukrepi in usmerjenostjo v življenjsko okolje (prispevek Sklada za azil, migracije in vključevanje v višini 449.140,73 evra) ter projekt Evropskega socialnega sklada Močne pri delu od leta 2015 do 2021 (prispevek Evropskega socialnega sklada višini 37 milijonov evrov).	Ne	Projekti so običajno namenjeni širši skupini migrantov na splošno, obstajajo pa tudi nekateri ukrepi, namenjeni migrantkam, kot so: projekt <i>Stark im Beruf</i> , ki ga je sofinanciral Evropski socialni sklad in prejema dodatna sredstva Zveznega ministrstva za družino, starejše, ženske in mladino; projekt Opolnomočenje migrantk in begunk (oktober 2016–september 2019), ki ga sofinancirata <i>DaMigra</i> , krovna organizacija združenj migrantk (663.641 evrov) in Zvezno ministrstvo za delo in socialne zadeve (BAMF) (50.000 evrov na leto) ter projekt <i>#selbstbestimmt</i> , ki ga prav tako sofinancirata <i>DaMira</i> (664.000 evrov) in Zvezno ministrstvo za delo in socialne zadeve (110.000 evrov na leto).
EE	Ne	Projekti splošne integracije, sofinancirani iz Sklada za azil, migracije in vključevanje, Evropskega socialnega sklada ali sklada REACT kot odziv na pandemijo covid-19.	Ne	Nekateri ciljno usmerjeni ukrepi v okviru državnega proračuna, namenjenega programu Delo v Estoniji: Različne dejavnosti in program za zakonske partnerje Preobrazi se, ki ga zagotavlja Mednarodna hiša Estonije.

Država članica	Ali so sredstva Evropske unije namenjena migrantkam? (da/ne)	Sredstva Evropske unije, prejeta za integracijo, vključno za i ntegracijo migrantk	Ali obstajajo nacionalne pobude, namenjene migrantkam? (da/ne)	Ali so nacionalne pobude posebej namenjene migrantkam?
EL	Ne	Splošni projekti integracije, sofinancirani v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje.	Ne	Splošni projekti integracije, ki se financirajo iz državnega proračuna, čeprav je v naslednjem programskem obdobju (2021–2027) nekaj predlogov in programov financiranja namenjenih ženskam. Operativni program razvoja človeških virov, izobraževanja in vseživljenjskega učenja (2014–2020) je financiral ukrepe na področjih zaposlovanja, izobraževanja in vseživljenjskega učenja, pri katerih so lahko sodelovale ženske. Do decembra 2021 je ta program pomagal 34.889 migrantkam.²⁸⁶ Primeri ukrepov v okviru tega programa vključujejo zagotavljanje vrtcev z mesti za oskrbo in nastanitev, kar povečuje zaposlovanje migrantk, ter šole druge priložnosti za ponovno integracijo odraslih z nizko formalno izobrazbo ali slabim jezikovnim znanjem.
ES	Da	Splošni projekti integracije, sofinancirani v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje. Projekti, ki vključujejo pristop na podlagi spola, se prav tako financirajo iz različnih skladov Evropske unije za razvoj ukrepov na področju tujcev, njihov cilj pa je braniti človekove pravice migrantov ter spodbujati sobivanje in socialno kohezijo. Te pobude se med drugim osredotočajo na področja, kot so boj proti nasilju na podlagi spola ter spremljanje obravnavanja sovražnega govora in priseljevanja v medijih.	Ne	Splošni projekti integracije, ki se financirajo iz državnega proračuna.
FI	Da	Nekateri projekti integracije, sofinancirani iz Sklada za azil, migracije in vključevanje in Evropskega socialnega sklada, so posebej namenjeni migrantkam.	Da	Nekateri projekti integracije, sofinancirani iz državnega proračuna, so posebej namenjeni migrantkam. Na primer center za financiranje socialnovarstvenih organizacij (STEA) zagotavlja financiranje projektov za spodbujanje integracije, med katerimi so nekateri namenjeni migrantkam. Poleg tega Ministrstvo za gospodarstvo in zaposlovanje dodeljuje sredstva nevladnim organizacijam in občinam za dejavnosti, ki spodbujajo integracijo.

286 Po podatkih NSRF IIS (referenčni datum 12. 7. 2021), oglejte si poročilo EL NCP.

Država članica	Ali so sredstva Evropske unije namenjena migrantkam? (da/ne)	Sredstva Evropske unije, prejeta za integracijo, vključno za i ntegracijo migrantk	Ali obstajajo nacionalne pobude, namenjene migrantkam? (da/ne)	Ali so nacionalne pobude posebej namenjene migrantkam?
FR	Ne	Splošni projekti integracije, sofinancirani v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje (115,5 milijona evrov, dodeljenih za obdobje 2014–2020).	Da	Splošni projekti integracije, ki se financirajo iz državnega proračuna. Vsaj 4 milijone evrov letno se dodeli prek razpisov za projekte, ki podpirajo integracijo. Leta 2020 bodo štirje projekti posebej namenjeni novo prispelim ženskam, leta 2021 pa bo takih projektov šest. Na regionalni ravni državna decentralizirana mreža objavlja razpise za regionalne projekte in/ali projekte oddelkov za zadovoljevanje lokalnih potreb novo prispelih tujih državljanov. Leta 2020 so ukrepi v podporo integracije pomagali 144.000 osebam, od tega približno 51.000 ženskam (vendar so te številke podcenjene, saj je bil delež odziva teritorialnih akterjev, ki so bili vprašani, 70-odstoten). Leta 2020 so bila združenjem, ki se ukvarjajo z načrti za ravnanje, dodeljena sredstva v višini 8 milijonov evrov.
HR	Da	Hrvaške nevladne organizacije in nacionalni akterji s sredstvi Evropske unije izvajajo projekte v zvezi z integracijo oseb, upravičenih do mednarodne zaščite. Urad za človekove pravice in pravice narodnih manjšin Vlade Republike Hrvaške na primer izvaja projekt, ki ga sofinancira Sklad za azil, migracije in vključevanje ter se imenuje INCLuDE – medresorsko sodelovanje pri opolnomočenju državljanov tretjih držav. Skupna vrednost projekta je 6.230.660,00 HRK, od tega je 25 % ali 1.557.665,00 HRK iz nacionalnega sofinanciranja, 75 % ali 4.672.995,00 HRK pa je sofinanciranih iz sredstev Sklada za azil, migracije in vključevanje. V okviru projekta Oblikovanje sistema in celovite podpore upravičencem do mednarodne zaščite z razvojem vključujočih socialnih storitev. Vrednost projekta je 1.499.994,57 HRK iz Evropskega socialnega sklada. Mestno društvo Rdečega križa mesta Karlovac in mesta Sisak je izvedlo izobraževalno delavnico z naslovom Opolnomočenje za aktivno sodelovanje v lokalni skupnosti. Delavnice so se udeležili starši, večinoma matere, iz družin prosilcev za azil.	Da	Migrantke so vključene na enak način kot migranti, da bi pridobile znanje o mehanizmih za zaščito in spodbujanje njihovih pravic ter okrepile svojo družbeno udeležbo. V letu 2020 se je na primer izvajal projekt Rehabilitacijskega centra za stres in travmo z naslovom Veščine za prihodnost – spodbujanje integracije žensk in otrok, ki so upravičeni do mednarodne zaščite, s pridobivanjem digitalnih kompetenc in kompetenc s področij naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike. Projekt je financiran iz razpisa Ministrstva za demografijo, družino, mladino in socialno politiko. Drug primer so dejavnosti kolektiva Ženska ženski, ki uporablja umetnost kot orodje za razpravo in mreženje na delavnicah, srečanjih in izletih s ciljem pridobivanja novih veščin in znanj ter vzpostavitve umetniških sodelovanj. Rezultat teh dejavnosti je upravljanje dveh javnih bazarjev in nedavno ustanovljene spletne trgovine, katerih cilj je ekonomsko opolnomočenje žensk.
HU	Ne	Splošni projekti integracije, sofinancirani v okviru sredstev Evropske unije.	Ne	Splošni projekti integracije, sofinancirani v okviru nacionalnih sredstev.

Država članica	Ali so sredstva Evropske unije namenjena migrantkam? (da/ne)	Sredstva Evropske unije, prejeta za integracijo, vključno za integracijo migrantk	Ali obstajajo nacionalne pobude, namenjene migrantkam? (da/ne)	Ali so nacionalne pobude posebej namenjene migrantkam?
IE	Da	Projekti integracije so sofinancirani v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje in Evropskega socialnega sklada (zaposljivost, vključenost in učenje) ter pobude za zaposlovanje mladih.	Da	Programi integracije, financirani iz nacionalnih virov, so na splošno namenjeni migrantkam kot delu širših skupin (migrantov na splošno ali žensk na splošno). Primer ciljno usmerjene pobude je financiranje, ki je bilo leta 2017 iz Sklada mirujočih bančnih računov dodeljeno sedmim projektom po vsej državi za podporo integracije begunk in družinskih članic beguncev na trg dela.
IT	Ne	Strukturni skladi/programi Evropske unije ne financirajo ukrepov za integracijo, namenjenih posebej migrantkam.	Ne	Nacionalna sredstva niso na voljo za ukrepe, ki bi bili posebej namenjeni podpori integracije migrantk.
LT	Da	Sklad za azil, migracije in vključevanje, Evropski socialni sklad, Erasmus+ in Nord Plus lahko financirajo nekatere posamezne projekte za podporo migrantk.	Da	Nekateri projekti so namenjeni migrantkam. Na primer v letih 2019 in tudi 2021 so bila nacionalna sredstva (5.000 evrov sofinanciranja) dodeljena za ukrep, ki zagotavlja izobraževalno usposabljanje za migrantke na področjih pravic žensk in otrok v Litvi, usklajevanja dela in izobraževanja s potrebam družine ter nasilja v družini in razpoložljive pomoči. ²⁸⁷
LU	Da	Glavna finančna vira sta Sklad za azil, migracije in vključevanje in Evropski socialni sklad. Evropski socialni sklad lahko financira projekte, povezane s spolom, Sklad za azil, migracije in vključevanje pa lahko financira projekte, namenjene proslcem za azil in beguncem, ter medkulturna usposabljanja. Glede na to, da se Sklad za azil, migracije in vključevanje posebej osredotoča na državljane tretjih držav, ni vedno prilagojen demografskim razmeram v Luksemburgu, kjer je več kot 80 % tujih prebivalcev državljanov Evropske unije.	Da	Nacionalni akcijski načrt za integracijo (NAP) je glavni vir nacionalnega financiranja. Leta 2021 sta bila dva od desetih projektov, financiranih v okviru Nacionalnega akcijskega načrta za integracijo, namenjena migrantkam: Učenje jezikov ob delu v NAXI-Atelier (v francoščini: Apprendre des langues en travaillant au NAXI-Atelier) in Ustvarjanje družbe v stripih – Zgodbe žensk o integraciji v stripih (v francoščini: Faire société en bande dessinée – Récits d'intégration au féminin et en bande dessinée). Oddelek za integracijo lahko zagotovi tudi subvencije za projekte, namenjene integraciji migrantk, ali finančno ali materialno podporo občinam ali javnim upravam za izboljšanje njihovih storitev za integracijo. Nacionalni urad za socialno vključevanje (Office national de l'inclusion sociale – ONIS), ki je povezan z Ministrstvom za družinske zadeve, integracijo in veliko regijo, lahko prispeva tudi k financiranju ukrepov, namenjenih integraciji migrantk. Poleg tega lahko take ukrepe financirajo Ministrstvo za enakost žensk in moških, občine ali neprofitne organizacije. Proračunska sredstva za državno udeležbo pri stroških združenj, ki so dejavna na področju integracije, so se v letu 2020 povečala za 14 %. Do leta 2023 je za financiranje občinskih projektov, namenjenih integraciji tujcev, na voljo letni proračun v višini 500.000 evrov. Vsako leto bo 20 občin prejelo 25.000 evrov za spodbujanje oblikovanja občinskega načrta za integracijo (PCI).
LV	Ne	Migrantke lahko podpirajo ukrepi v okviru nekaterih projektov, ki jih sofinancirajo Evropski socialni sklad, program Nordplus in Sklad za azil, migracije in vključevanje.	Ne	V Latviji noben program integracije ni financiran izključno iz državnega proračuna. Migrantke so vključene v ukrepe splošnega vključevanja in integracije v družbo.

287 Glej <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/b4dca730722811eb9fc9c3970976dfa1?jfwid=>.

Država članica	Ali so sredstva Evropske unije namenjena migrantkam? (da/ne)	Sredstva Evropske unije, prejeta za integracijo, vključno za i ntegracijo migrantk	Ali obstajajo nacionalne pobude, namenjene migrantkam? (da/ne)	Ali so nacionalne pobude posebej namenjene migrantkam?
MT	Ne	Ukrepi v okviru nekaterih projektov, ki jih sofinancirata Evropski socialni sklad in Sklad za azil, migracije in vključevanje, podpirajo migrantke, vendar niso namenjeni posebej zanje. Na primer v okviru projekta Sklada za azil, migracije in vključevanje <i>Storitve za podporo pri zaposlovanju</i> se lahko migranti, prosilci za azil, in osebe s priznano mednarodno zaščito (vključno z migrantkami) vključijo v sistem posredovanja zaposlitve, ki jim omogoča dostop do svetovalnih storitev. Lahko se vpišejo tudi v osnovno usposabljanje iz angleškega in malteškega jezika za lažje zaposlovanje in prejmejo štipendijo za usposabljanje v višini 50 evrov/uro. Migrantke so upravičene tudi do usposabljanja pred zaposlitvijo v okviru projekta VASTE, ki ga sofinancira Evropski socialni sklad.	Da	Pisarna za stike za zdravje migrantov je organizirala srečanje za boljšo ozaveščenost glede zdravstvenih ukrepov med pandemijo covid-19, ki je bilo namenjeno posebej ženskam.
NL	Ne	Splošni projekti integracije, sofinancirani v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje, vendar pa je treba pozornost nameniti posebnemu položaju žensk.	Ne	Splošni projekti integracije, ki se financirajo iz državnega proračuna.
PL	Ni na voljo		Ni na voljo	
SE	Da	Nekateri projekti, sofinancirani iz Sklada za azil, migracije in vključevanje in Evropskega socialnega sklada, so namenjeni migrantkam. Na primer v okviru projekta <i>Materie v soseščini 2.0</i> (Stadsdelsmammor) migrantke prejmejo informacije in podporo za boljšo integracijo v družbo in na trg dela, ²⁸⁸ medtem ko projekt <i>Salam</i> familij zagotavlja podporo staršem na starševskem dopustu.	Da	Od leta 2018 so bila dodatna nacionalna sredstva dodeljena za dejavnosti, ki se osredotočajo na jezikovno usposabljanje migrantk in majhnih otrok. Po ocenah je 10 % sredstev iz Švedskega socialnega sklada (2014–2020) namenjenih posebej migrantkam.
SI	Ne	Splošni projekti integracije, sofinancirani v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje.	Ne	Splošni projekti integracije, ki se financirajo iz državnega proračuna.
SK	Ne	Splošni projekti integracije, sofinancirani v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje.	Ne	Operativni program za razvoj človeških virov lahko zajema migrantke kot del širše skupine, vendar v obdobju 2014–2020 ni bil objavljen ali izveden noben razpis, namenjen samo migrantkam ali migrantom.

288 Glej <https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/EU-fonder/Programperiod-2014-2020/Beviljade-projekt/Flikar/Integration-och-laglig-migration/Stadsdelsmam-mor-2.0.html>

OBJAVLJENO

September 2022

Predlagano navajanje:

European Migration Network (2021). Integration of Migrant Women in the EU: Policies and Measures- EMN Inform. Brussels: European Migration Network.

Preberite si več:

EMN website: <http://ec.europa.eu/emn>

EMN LinkedIn page: <https://www.linkedin.com/company/european-migration-network>

EMN Twitter account: <https://twitter.com/emnmigration>

Možnosti stika z EMN:

Spletno mesto EMN: www.ec.europa.eu/emn

LinkedIn EMN: <https://www.linkedin.com/company/european-migration-network/>

Twitter EMN: <https://twitter.com/EMNMigration>

Nacionalne kontaktne točke EMN

Avstrija www.emn.at/en/

Belgija www.emnbelgium.be

Bolgarija www.emn-bg.com

Hrvaška <https://emn.gov.hr/>

Ciper www.moi.gov.cy/moi/crmd/emnncpc.nsf/home/home?opendocument

Češka www.emncz.eu

Danska www.justitsministeriet.dk/

Estonija www.emn.ee/

Finska www.emn.fi/in_english

Francija <https://www.immigration.interieur.gouv.fr/Europe-et-International/Le-reseau-europeen-des-migrations-REM3/Le-reseau-europeen-des-migrations-REM2>

Nemčija <https://www.bamf.de/EN/Themen/EMN/emn-node.html>

Grčija <http://emn.immigration.gov.gr/en/>

Madžarska www.emnhungary.hu/en

Irska www.emn.ie/

Italija www.emnitalyncp.it/

Latvija www.emn.lv/en/home/

Litva www.emn.lt/en/

Luksemburg <https://emnluxembourg.uni.lu/>

Malta <https://emn.gov.mt/>

Nizozemska <https://www.emnnetherlands.nl/>

Poljska <https://www.gov.pl/web/europejska-siec-migracyjna>

Portugalska <https://rem.sef.pt/>

Romunija <https://www.mai.gov.ro/>